

การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8

โดย
นางสาวณัฐพร เอี่ยมหรุ่น

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2561

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตการทำงาน
ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2561

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

SCHOOL ADMINISTRATION BY SUFFICIENCY ECONOMIC PHILOSOPHY
AND TEACHER QUALITY OF WORK LIFE IN SECONDARY SCHOOL
UNDER SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 8

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Education (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)
Department of Educational Administration
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2018
Copyright of Graduate School, Silpakorn University

56252354 : การบริหารการศึกษา

คำสำคัญ : การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง / คุณภาพชีวิตการทำงานของครู

นางสาว ณิชพร เอี่ยมหุุ่น: การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นุชนรา รัตนศิระประภา

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 2) คุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 กลุ่มตัวอย่าง คือ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จำนวน 36 แห่ง ผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 4 คน ประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือข้าราชการแทนผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน 2) รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือหัวหน้าฝ่ายบริหารงานต่างๆ จำนวน 1 คน 3) ครูแกนนำสถานศึกษาพอเพียง จำนวน 1 คน และ 4) ครูที่เป็นคณะทำงานสถานศึกษาพอเพียง จำนวน 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น จำนวน 144 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของกระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และศูนย์สถานศึกษาพอเพียงมูลนิธิยุวสถิรคุณกับคุณภาพชีวิตการทำงานตามแนวคิดของวอลตัน (Walton) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตร และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ

2. คุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงจากค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านจังหวะชีวิต ด้านการเกี่ยวข้องกับสังคม ด้านความเจริญก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน ด้านประชาธิปไตยในการทำงาน ด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ ด้านการบูรณาการด้านสังคม ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคล ด้านการให้สิ่งตอบแทนที่เหมาะสมและยุติธรรม

3. การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นความสัมพันธ์เชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

56252354 : Major (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

Keyword : SCHOOL ADMINISTRATION BY SUFFICIENCY ECONOMIC PHILOSOPHY / TEACHER QUALITY OF WORK LIFE

MISS NATTAPORN LAMRUN : SCHOOL ADMINISTRATION BY SUFFICIENCY ECONOMIC PHILOSOPHY AND TEACHER QUALITY OF WORK LIFE IN SECONDARY SCHOOL UNDER SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 8 THESIS ADVISOR : ASSISTANT PROFESSOR NUCHNARA RATTANASIRAPRAPHA, Ph.D.

The purposes of this research were to determine 1) the school administration by sufficiency economic philosophy in secondary school under secondary Educational Service Area Office 8, 2) the teacher quality of work life in secondary school under secondary Educational Service Area Office 8 and 3) the relationship between school administration by sufficiency economic sufficiency philosophy and teacher quality of work life in secondary school under secondary Educational Service Area Office 8. The samples of this research were 8 secondary schools under secondary Educational Service Area Office 8. The respondents were a school director or an acting school director a vice director, and teachers, with a total of 144 respondents. The research instrument was an opinionnaire about the school administration by guncificy economic philosophy of Ministry of Education and the quality of work life based on Walton's concept. The statistics used were frequency, percentage, standard deviation and Pearson's product moment correlation coefficient.

The findings revealed as follows;

1. The school administration by sufficiency economic philosophy in secondary school under secondary Educational Service Area Office 8 as a whole was rated at a highest level. When considered in each aspect, they were rated at highest level and ordered from the highest to lowest arithmetic mean as follows: school administration, curriculum and instruction, personal development, student activity development, and outcome/goal achievement.

2. The teacher quality of work life in secondary school under secondary Educational Service Area Office 8, as a whole was rated at a highest level. When considered in each aspect, they were rated at a highest level and ordered from the highest to lowest arithmetic mean as follows: the total life space, social relevance, growth and security, constitutionalism, safe and healthy environment, social integration, development of human capacities, and adequate and fair compensation.

3. There was a moderate relationship between school administration by sufficiency economic philosophy and teacher quality of work life in secondary school under secondary Educational Service Area Office 8 at .01 significant level.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ด้วยดี เนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์ ความเมตตากรุณา อย่างดีจาก ผศ.ดร.นุชนรา รัตนศิริระประภา ประธานกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ผศ.ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์ กรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ผศ.ว่าที่พ.ต.ดร.นพดล เจนอักษร ประธานคณะกรรมการ สอบวิทยานิพนธ์ รวมทั้ง ดร.รุ่งชีวา สุขศรี กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ให้คำปรึกษา คำแนะนำ สนับสนุน และช่วยเหลือแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในการดำเนินงานวิจัย จนเสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณดร.ชัยวัฒน์ อุทัยแสน ดร.ศุภากร เมฆขยาย ผอ.สัมพันธ์ เถามานุกูล ว่าที่ร้อยตรีวารินทร์ ทองอยู่ยิต และคุณครูวันวิสาข์ อ็อกจินดา กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือที่ใช้ใน การวิจัย ขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ทุกท่านที่อำนวยความสะดวก ในการจัดเก็บข้อมูลและตอบแบบสอบถามอย่างดียิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ครอบครัวเอี่ยมหรั่ง ดร.สายฝน ภาณุมาศ ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านคาวิทยา คุณสุวิไล จันทร์สนอง ศึกษาพิเศษชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 นายภูริวรรตม์ แยมสุคนธ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนประสาทรัฐประชากิจ คณะครูโรงเรียนประสาทรัฐประชากิจ ตลอดจนเพื่อนนักศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา รุ่นที่ 33/2 ที่เป็นกำลังใจในการศึกษาระดับมหาบัณฑิตอย่างดีเสมอมา จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ สมบูรณ์

ณัฐพร เอี่ยมหรั่ง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	3
ปัญหาของการวิจัย	7
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	10
ข้อคำถามของการวิจัย	10
สมมติฐานการวิจัย.....	10
ขอบข่ายเชิงมโนทัศน์สรุป.....	11
ขอบเขตของการวิจัย.....	15
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	16
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	17
การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	17
การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา.....	17
แนวทางการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	19
แนวทางการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน	29
แนวทางการนิเทศเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา.....	32
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง	36

การประเมินและเกณฑ์คุณภาพสถานศึกษาพอเพียง และเกณฑ์การประเมินศูนย์การเรียนรู้ฯ กระทรวงศึกษาธิการ	38
คุณภาพชีวิตการทำงาน	46
ความหมายของคุณภาพชีวิตในการทำงาน	46
องค์ประกอบของคุณภาพชีวิตการทำงาน	48
ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8	54
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง งานวิจัยภายในประเทศ	58
งานวิจัยต่างประเทศ	63
สรุป	67
บทที่ 3 การดำเนินการวิจัย	68
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	68
ระเบียบวิธีการวิจัย	69
แผนแบบของการวิจัย	70
ประชากร	70
กลุ่มตัวอย่างและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	70
ผู้ให้ข้อมูล	71
ตัวแปรที่ศึกษา	71
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	74
การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ	75
การเก็บรวบรวมข้อมูล	76
การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ	76
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	76
สรุป	78
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	79

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	80
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8	82
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์คุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 8.....	96
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 8.....	105
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	108
สรุปผลการวิจัย.....	109
การอภิปรายผล	109
ข้อเสนอแนะของการวิจัย.....	114
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	114
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป.....	115
รายการอ้างอิง	116
ภาคผนวก.....	122
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย รายงานผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ เครื่องมือวิจัย.....	123
ภาคผนวก ข ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา	126
ภาคผนวก ค หนังสือขอตกลงเครื่องมือวิจัย รายชื่อสถานศึกษาที่ใช้ในการทดลองเครื่องมือวิจัย (try out).....	132
ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ	135
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล รายชื่อสถานศึกษาที่ใช้ในการ วิจัย	138
ภาคผนวก ฉ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	142
ประวัติผู้เขียน.....	154

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 สภาวะการณ์ของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 เปรียบเทียบกับภาคกลาง	9
ตารางที่ 2 อัตราส่วนครู/อาจารย์ ได้สรุปอัตราส่วนครู/อาจารย์ ต่อนักเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8	9
ตารางที่ 3 ตัวอย่างกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมการอยู่อย่างพอเพียง	31
ตารางที่ 4 แสดงขั้นตอนการนิเทศเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา	33
ตารางที่ 5 รายการประเมิน และเกณฑ์การประเมินคุณภาพสถานศึกษาพอเพียง	39
ตารางที่ 6 ข้อมูลการประเมินสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง “สถานศึกษาพอเพียง” สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8	55
ตารางที่ 7 จำนวนประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามจังหวัด สถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8	71
ตารางที่ 8 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	80
ตารางที่ 9 คำมัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8	82
ตารางที่ 10 คำมัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา (X_1)	83
ตารางที่ 11 คำมัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (X_2)	86
ตารางที่ 12 คำมัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (X_3)	89

ตารางที่ 13 คำชี้แจงมติส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ด้านพัฒนาบุคลากรของ สถานศึกษา (X_4).....	92
ตารางที่ 14 คำชี้แจงมติส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ด้านผลลัพธ์/ภาพ ความสำเร็จ (X_5).....	94
ตารางที่ 15 คำชี้แจงมติส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยรวม (Y_{tot}).....	96
ตารางที่ 16 คำชี้แจงมติส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ด้านการให้สิ่งตอบแทนที่เหมาะสม และยุติธรรม (Y_1).....	97
ตารางที่ 17 คำชี้แจงมติส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และคุณภาพชีวิตการทำงานของครูสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย และส่งเสริมสุขภาพ (Y_2).....	98
ตารางที่ 18 คำชี้แจงมติส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคล (Y_3).....	99
ตารางที่ 19 คำชี้แจงมติส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ด้านความเจริญก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน (Y_4)	100
ตารางที่ 20 คำชี้แจงมติส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ด้านการบูรณาการด้านสังคม (Y_5).....	101
ตารางที่ 21 คำชี้แจงมติส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ด้านประชาธิปไตยในการทำงาน (Y_6).....	102
ตารางที่ 22 คำชี้แจงมติส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ด้านจังหวะชีวิต (Y_7).....	103
ตารางที่ 23 คำชี้แจงมติส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ด้านการเกี่ยวข้องกับสังคม (Y_8).....	104

ตารางที่ 24 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (X_{tot}) และคุณภาพชีวิตการทำงานของครู (Y_{tot}) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8	105
---	-----

บทที่ 1

บทนำ

จากสภาพทางเศรษฐกิจของสังคมไทยที่ผ่านมา นับตั้งแต่ประเทศไทยได้ประสบกับวิกฤติส่งผลกระทบต่อประชาชนเกือบทุกระดับของสังคม ทำให้เกิดความผันผวนในทุกๆด้าน ไม่ว่าจะเป็นทางด้านเศรษฐกิจ ค่าครองชีพที่สูงขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดความลำบากในการดำเนินชีวิต แนวคิดในการฟื้นฟูเศรษฐกิจของชาติแนวทางหนึ่ง คือ การใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ที่ได้ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตให้แก่ชาวไทย ซึ่งเชื่อว่าหากนำปรัชญาดังกล่าวมาปฏิบัติ ก็จะสามารถใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจของชาติให้รอดพ้นจากภาวะวิกฤติเศรษฐกิจได้¹ ด้วยเหตุผลหลักดังกล่าวจึงนำมาสู่การพัฒนาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง (sufficiency economy) ซึ่งหมายถึงการพัฒนาชีวิตที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท ซึ่งขณะนี้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ครอบคลุมระยะเวลาระหว่างปี 2555-2559 ได้สิ้นสุดลง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี (สศช.) จึงได้จัดทำร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ.2560-2564 โดยได้นำกลับมาหลัก “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาประเทศต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฉบับที่ 9-11 เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและช่วยให้สังคมไทยสามารถยืนหยัดอยู่ได้อย่างมั่นคง เกิดภูมิคุ้มกันและมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม ส่งผลให้การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน² รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 จึงได้กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนในระยะยาวตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมาย “ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

¹ สกฤรัตน์ กุมพาศ, การบริหารงานตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 3, เข้าถึงเมื่อ 2 พฤศจิกายน 2559, เข้าถึงได้จาก <http://eppower.thai-forum.net/forumf98/topic-t817.htm>

² สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ.2560-2564, เข้าถึงเมื่อ 9 ธันวาคม 2559, เข้าถึงได้จาก http://www.nesdb.go.th/article_attach/article_file_20160922162732.pdf

(พ.ศ.2560 – 2579)” ได้กำหนดวิสัยทัศน์ ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หรือคติพจน์ประจำชาติ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”³ นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุขและตอบสนองต่อการบรรลุซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างรายได้ระดับสูง เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว และสร้างความสุขของคนไทย สังคมมีความมั่นคงเสมอภาคและเป็นธรรม ประเทศสามารถแข่งขันได้ในระบบเศรษฐกิจ⁴

กระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ในทุกระดับชั้น เพื่อให้ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาและนักเรียน มีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำมาประพฤติปฏิบัติ และบูรณาการด้านการเรียนการสอน ตลอดจนการนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ทำให้ตระหนักในความสำคัญภายในตนเอง และผู้อื่น อย่างยั่งยืน ทางคณะกรรมการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภาคการศึกษา ได้กำหนดนโยบายให้หน่วยงานสถานศึกษาต่าง ๆ มีการขยายผลการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการ กำหนด ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายขยายผลสถานศึกษาแบบอย่าง การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) โดยเริ่มพัฒนาขยายผลในปี 2554 เป็นต้นมา⁵ สถานศึกษามีภารกิจหลักในการให้การศึกษาแก่เยาวชน การที่สถานศึกษาจะกระทำการกิจหลักได้ดีมีประสิทธิภาพ สถานศึกษาจำเป็นต้องมีบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งได้แก่ ครู อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ที่มีคุณภาพในปริมาณที่เหมาะสมกับภาระงาน บุคลากรจึงเป็น

³ ประกาศ เรื่องยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580) เข้าถึงได้จาก<http://www.udd.go.th/www/files/90058.pdf>

⁴ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ.2560-2564, เข้าถึงเมื่อ 9 ธันวาคม 2559, เข้าถึงได้จากhttp://www.nesdb.go.th/article_attach/article_file_20160922162732.pdf

⁵ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องสถานศึกษาแบบอย่างการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) ประจำปี 2556 , เข้าถึงเมื่อ 8 สิงหาคม 2559, เข้าถึงได้จากhttp://www.skp.moe.go.th/home/file_drug/school-porpeang_2556.pdf

ปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารการศึกษา⁶ จะเห็นได้จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ตามความในมาตรา 52 กำหนดให้กระทรวงส่งเสริมให้มีระบบกระบวนการผลิต การพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยกำกับและประสานงานให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมและให้มีการพัฒนาบุคลากรประจำการอย่างต่อเนื่อง⁷ ดังนั้นผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู โดยการตรวจสอบดูว่าคุณภาพชีวิตการทำงานของครูอยู่ในระดับใด ถ้าคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับดีควรมีการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น แต่ถ้าหากว่าอยู่ในระดับต่ำก็ควรพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ด้วยเหตุนี้ผู้บริหารจึงควรบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพราะหากหน่วยงานใดยึดหลักการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแล้วก็จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรนั้นมีคุณภาพชีวิตการทำงานที่ดีขึ้นด้วย

การพัฒนาคนจะดำเนินไปอย่างถูกต้องก็เพราะมีระบบการบริหารสถานศึกษาที่ดี และระบบการบริหารสถานศึกษาจะดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ก็เพราะมีบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพ ดังนั้นคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรทางการศึกษาจึงเป็นเรื่องสำคัญที่ผู้บริหารควรให้ความสนใจ ซึ่งการที่บุคลากรทางการศึกษาจะมีคุณภาพชีวิตการทำงานที่ดีได้นั้น ผู้บริหารจะต้องนำหลักการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารด้วย

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจของโลก ณ ปัจจุบัน ซึ่งอยู่ในยุคสมัยแห่งการพัฒนาที่มีความเสี่ยงค่อนข้างสูง มีผลกระทบอย่างกว้างขวางต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต และสถานะของประเทศไทยได้สะท้อนปัญหาเชิงโครงสร้างของระบบเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการประเทศที่ไม่สมดุลและไม่ยั่งยืน สังคมไทยขาดจิตสำนึกในเรื่องของความพอดีและพอเพียง

⁶ สมศักดิ์ คงเทียง และอัญชลี โพธิ์ทอง, “การบริหารบุคลากรและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์” (เอกสารประกอบการสอนรายวิชา EA 733 ภาควิชาการบริหารการศึกษาและอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2550), 4-5.

⁷ กระทรวงศึกษาธิการ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่2) พ.ศ.2545, เข้าถึงเมื่อ 20 มีนาคม 2558, เข้าถึงได้จาก http://www.onec.go.th/Act/Law2542/salaw_2542.htm.

มีการจับจ่ายอย่างฟุ่มเฟือยทั้งในองค์กรของภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน จากสถานะของประเทศและบริบทการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ทำให้การกำหนดวิสัยทัศน์แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ยังคงมีความต่อเนื่องจากวิสัยทัศน์แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 ที่ยังคงน้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม การพัฒนาที่ยึดหลักสมดุล ยั่งยืน โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นหลักคิดและหลักปฏิบัติในการดำเนินชีวิตที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแก่พสกนิกรชาวไทยทรงเน้นย้ำแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืนเป็นตอน บนหลักแนวคิดที่ตนเอง เพื่อให้เกิดความพอมี พอกิน พอใช้ และมีความสุข โดยใช้หลักความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว และทรงเตือนสติประชาชนคนไทยไม่ให้ประมาท ตระหนักถึงการพัฒนาและความก้าวหน้าไปอย่างสมดุลในแต่ละขั้นตอนรวมถึงการมีคุณธรรม จริยธรรมเป็นกรอบในการคิด และการกระทำ สามารถประยุกต์ใช้ในทุกมิติชีวิต ทุกภาคส่วน และทุกด้านของการพัฒนา ซึ่งในปัจจุบันประชาชนชาวไทยทุกระดับในทุกภาคส่วนของสังคม ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาและดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคแห่งเทคโนโลยีและข้อมูลข่าวสารส่งผลต่อสังคมยุคปัจจุบันเป็นอย่างมาก รัฐบาลจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญในการแก้ปัญหาดังกล่าวให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ดังนั้นการพัฒนาคนของสังคมไทย จึงให้ความสำคัญอย่างมากกับการพัฒนาคุณภาพคน เนื่องจาก “คน” เป็นเป้าหมายสุดท้ายที่จะได้รับผลกระทบและผลประโยชน์จากการพัฒนา ขณะเดียวกัน “คน” ก็เป็นผู้ขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายที่ต้องการจึงจำเป็นต้องพัฒนาคุณภาพคนในทุกมิติ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ ความรู้ และทักษะความสามารถเพื่อให้เพียงพอพร้อมทั้งด้าน “คุณธรรม” และ “ความรู้” ซึ่งจะนำไปสู่การคิดวิเคราะห์อย่าง “มีเหตุผล” ด้วยจิตสำนึกในศีลธรรมและคุณธรรม จะทำให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและสามารถตัดสินใจโดยใช้หลัก “ความพอประมาณ” ในการดำเนินชีวิตได้⁸ การศึกษาถือเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพของคนให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีขีดความสามารถสูง “ครู” นับว่าเป็นกลไกสำคัญของการพัฒนาคุณภาพคนดังกล่าว ครูมิได้มีความหมายต่อเด็กเพียงเฉพาะการเรียนการสอนเท่านั้น แต่บุคลิกภาพรวมถึงพฤติกรรมของครูจะเป็นต้นแบบที่ฝังลึกลงในจิตสำนึกของเด็กไปตลอดชีวิต ดังนั้นครูควรได้รับการพัฒนาและยกย่องว่าเป็นวิชาชีพชั้นสูง มีเกียรติและศักดิ์ศรี มีขวัญและกำลังใจและมีรายได้พอเพียงกับการดำรงชีวิต การเปลี่ยนแปลงของสังคมยุคใหม่ในปัจจุบันได้ส่งผลกระทบต่อครูและวิชาชีพครูอย่างรุนแรง โดยมีปัจจัยหลายประการที่บั่นทอน

⁸ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552- 2561), กรุงเทพฯ พริกหวานกราฟฟิค 2553, 1.

ขวัญกำลังใจของผู้ที่อยู่ในวิชาชีพครู ตั้งแต่ปัญหาหนี้สินที่ส่งผลให้ครู มีคุณภาพชีวิตต่ำลง ขาดกำลังใจ ในการปฏิบัติงาน และในบางกรณีครูไม่สามารถอุทิศตนต่อการปฏิบัติหน้าที่ครูได้อย่างเต็มที่ ส่งผลให้ ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนการสอนลดต่ำลงอย่างมาก⁹ ปัญหาภาระงานที่หนักทั้งงานสอน งานธุรการ งานการเงิน งานพัสดุ ในโรงเรียน¹⁰ ปัญหาวิกฤติศรัทธาในวิชาชีพครู ส่งผลให้เกิดปัญหา ด้านคุณธรรมจริยธรรมและการมุ่งแต่ประโยชน์ส่วนตน เมื่อผนวกกับปัญหาค่าครองชีพที่น้อยแต่ภาระ งานที่มากขึ้น ภาพพจน์ของวิชาชีพครูในสังคมปัจจุบันจึงตกต่ำลง อย่างเห็นได้ชัด¹¹ สภาพความเป็นจริงเหล่านี้ส่งผลให้คนรุ่นใหม่ ไม่อยากเป็นครูและไม่เห็นความสำคัญของวิชาชีพครู ในขณะที่ครูซึ่ง ยังคงประจำการอยู่ในระบบ ก็อยู่ในสภาวะท้อแท้ ขาดความกระตือรือร้นในการพัฒนาตน พัฒนางาน

กระทรวงศึกษาธิการในฐานะหน่วยงานหลัก จึงมีนโยบายที่จะสร้างกระบวนการเรียนรู้ ตามรอยพระยุคลบาท เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง โดยอัญเชิญมาใช้เป็นหลักในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ให้สามารถพึ่งตนเองได้ ได้ร่วมกับคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ซึ่งมี ดร.จिरาย อิศรางกูร ณ อยุธยา เป็นประธาน ภายใต้คณะทำงานขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง ด้านสถาบันการศึกษาและเยาวชน สร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในวงการศึกษาเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสมกับบทบาทของแต่ละบุคคล และปลูกฝังปรับเปลี่ยน การพัฒนาทางความคิดในการดำรงชีวิตให้อยู่บนพื้นฐานของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนปรับแนวทางการพัฒนาด้วยการกำหนดนโยบายด้านการศึกษาโดยนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็น แนวทางในการพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐาน ของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษา สถาบันครอบครัว ชุมชน

⁹ พิมพ์ดา โยธาสมุทร, ปัญหาครู-ปัญหาการศึกษาไทย (เนื่องในวันครู 16 มกราคม). เข้าถึง เมื่อ 8 กันยายน 2558, เข้าถึงได้จาก http://thainews.prd.go.th/view.php?m_newsid=255301150257&return=ok

¹⁰ ออมวิรัช นาคทรพรพ, การติดตามสภาวะการณ์ทำงานของครู (Teacher Watch) เข้าถึงเมื่อ 8 กันยายน 2558, เข้าถึงได้จาก <http://www.vcharkarn.com/vcafe/60244>

¹¹ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552- 2561). กรุงเทพฯ พริกหวานกราฟฟิค 2553, 1.

สถาบันทางศาสนา และองค์กรภาคส่วนต่างๆ ให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ตามเจตนารมณ์ของการปฏิรูปการศึกษา¹²

ในยุคปัจจุบันนี้ผู้บริหารต้องบริหารให้เข้าไปในทางสายกลางตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และพัฒนาแบบองค์รวมที่มีคนเป็นศูนย์กลาง ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพของคน ซึ่ง “ครู” เป็นทรัพยากรที่นับได้ว่ามีความสำคัญมากต่อระบบการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ช่วยให้การศึกษายังเกิดผลสำเร็จเป็นไปตามมาตรฐานการจัดการศึกษา ครูจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยพัฒนาและส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และช่วยให้การดำเนินงานด้านอื่นๆ ของโรงเรียนเป็นไปอย่างราบรื่น การจะบริหารองค์กรได้ตามเป้าหมายตามที่ตั้งไว้ นั้นต้องมีองค์ประกอบอย่างน้อย 4 ประการ คือ คน เงิน วัสดุ และการจัดการ ซึ่งคนถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด ผู้บริหารควรต้องกระตุ้นให้ครูทุกคนทำงานอย่างดีที่สุด เพื่อดึงความสามารถที่มีอยู่ภายในของแต่ละบุคคลออกมาใช้ในการพัฒนาองค์กร ดังนั้นหลักการที่องค์กรจะนำเข้ามาใช้ในการบริหารคนคือ ทำให้คนที่อยู่ในองค์กรนั้น มีความสุข มีความภาคภูมิใจในการทำงาน เพราะเชื่อว่าถ้าบุคคลมีคุณภาพชีวิตการทำงานแล้วความผูกพันต่อองค์กรก็จะเกิดขึ้น ซึ่งผลที่ได้จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาองค์กรในอนาคต¹³

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จากกระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์สถานศึกษาพอเพียงมูลนิธิยุวสถิรคุณส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 เพื่อนำผลการวิจัยเสนอให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 หรือผู้สนใจได้ใช้เป็นแนวทางสร้างความเข้าใจ

¹² กระทรวงศึกษาธิการ,เอกสารแนวทางการนิเทศเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรุงเทพฯ : ศูนย์ประสานงานกลางการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักกิจการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ,2552),2

¹³ ธนาสิทธิ์ เพิ่มเพียร, “คุณภาพชีวิตในการทำงานกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานในกลุ่มอุตสาหกรรมชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ในเขตนิคมอุตสาหกรรมนวนคร จังหวัดปทุมธานี,ใน Proceedings รวมบทความวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา, การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยศรีปทุม,2552 (ม.ป.ท. ,2552),106.

ในเรื่องการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของคนและส่งผลให้คุณภาพชีวิตการทำงานของคนเหมาะสมและดีขึ้น

ปัญหาของการวิจัย

การขับเคลื่อนการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหน้าที่ของทุกภาคส่วน ที่จะต้องดำเนินการขับเคลื่อน โดยเฉพาะระดับโรงเรียน ซึ่งเป็นหน่วยระดับปฏิบัติการที่สำคัญที่สุด เพราะผลการจัดการศึกษาขึ้นอยู่กับ การปฏิบัติงานของโรงเรียน ภารกิจหลักของโรงเรียน คือการบริหารจัดการสถานศึกษาตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในเรื่องการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรคือ คุณภาพที่พึงประสงค์ทางด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาและการจัดระบบบริหารจัดการโดยให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมมีการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาอยู่เสมอ เนื่องจากการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 ได้มุ่งส่งเสริมการเรียนรู้ ปลูกฝัง และเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีลักษณะอันพึงประสงค์ในการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสถานศึกษายังมีการจัดระบบการบริหารจัดการภายในตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในเรื่องการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร การจัดบรรยากาศ แต่การจัดการศึกษาและระบบการจัดการในสถานศึกษายังไม่เป็นไปตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อาจมีหลายปัจจัยซึ่งผู้วิจัยได้สำรวจสภาพปัญหาและความต้องการสนับสนุนช่วยเหลือ จากการสำรวจพบปัญหาและอุปสรรคต่างๆ คือ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ไม่เข้าใจอย่างแท้จริงในหลักของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งการบริหารจัดการและการบูรณาการหลักสูตรสู่การเรียนการสอน โดยครูยังไม่มี การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปบูรณาการในการจัดการเรียนการสอน ขาดการสนับสนุน ด้านงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมและพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า มีปัจจัยที่มีความสำคัญที่จะต้องคำนึงถึงเป็นอย่างมาก คือ “การเตรียมประชากรที่มีคุณภาพ” ซึ่งการศึกษาที่มีบทบาทสำคัญที่จะทำให้เป้าหมายนั้นบรรลุผล ซึ่งการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นคนที่สมบูรณ์ได้นั้น ต้องมีการกระจายอำนาจและให้ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วม สถานศึกษาจึงนับเป็นหน่วยงานสำคัญของการบริหารจัดการศึกษา ในระดับรากหญ้าเพราะมีความใกล้ชิดกับผู้เรียนและชุมชนเป็นอย่างมาก จากกรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 (พ.ศ. 2552-2561) ของประเทศไทย ได้กำหนดให้การพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ เป็นประเด็น 1 ใน 4 ของการปฏิรูประบบการศึกษาที่จะต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน ทั้งกระบวนการผลิต การพัฒนา เพื่อยกระดับให้ครูยุคใหม่มีคุณภาพที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง สามารถพัฒนาตนเองและแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมี

คุณภาพ มีความมั่นคงในอาชีพและมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีขวัญกำลังใจที่จะอยู่ในวิชาชีพครูได้ยั่งยืนสืบต่อไป¹⁴ อย่างไรก็ตาม ความเป็นจริงประการหนึ่งของสังคมไทย ณ ปัจจุบันคือ การเปลี่ยนแปลงของสังคมยุคใหม่ได้ส่งผลกระทบต่อครูและวิชาชีพครูอย่างรุนแรง โดยมีปัจจัยหลายประการที่บั่นทอนขวัญกำลังใจของผู้ที่อยู่ในวิชาชีพครู ตั้งแต่ปัญหาหนี้สิน ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน และในบางกรณีมีผลให้ครูไม่สามารถอุทิศตนต่อการปฏิบัติหน้าที่ครูอย่างเต็มที่ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนการสอนลดต่ำลง¹⁵ สภาพความเป็นจริงเหล่านี้ ส่งผลให้คนรุ่นใหม่ไม่อยากเป็นครูและไม่เห็นความสำคัญของวิชาชีพครู ในขณะที่ครูประจำการอยู่ในระบบ ก็ตกอยู่ในสภาวะท้อแท้ ขาดความกระตือรือร้นในการพัฒนาตน พัฒนางาน

จากข้อมูลเกี่ยวกับการติดตามสภาวะการณครุรายจังหวัด (Teacher Watch) พบว่าครูจากสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 มีปัญหาในด้านต่างๆ ต่อไปนี้

- 1) ภาระงานครู คือ ครูมีภาระงานสอนเฉลี่ยประมาณ 22.04 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ภาระงานด้านธุรการ เช่น ทำการเงิน พัสดุ ทำข้อมูล และทำหน้าที่ครูประจำชั้นเฉลี่ยคนละ 1.71 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ จำนวนวิชาสอนเฉลี่ยคนละ 4.5 วิชา นอกจากนั้นพบว่ามีบางคนสอนมากกว่า 1 สาระการเรียนรู้ และได้สอนกิจกรรมเสริมทั้งลูกเสือ เนตรนารี กิจกรรม การแนะแนว รวมแล้วสูงสุดถึง 10 วิชา นอกจากการสอนแล้วยังมีครูที่ไม่สามารถเข้าสอนได้ เนื่องจากต้องอบรมพัฒนาคุณภาพคิดเป็นร้อยละ 44.5
- 2) ภาระด้านหนี้สิน พบว่าครูมีภาระหนี้สิน เช่น การผ่อนบ้านอยู่ร้อยละ 53.31 ภาระหนี้สหกรณ์ครู ร้อยละ 62.17 และ
- 3) ทศนคติดต่อวิชาชีพครูพบว่าเมื่อทำงานในระหว่างภาคเรียน ครูมีความรู้สึกอยากให้ปิดภาคเรียนเร็วขึ้นโดยมีค่าเฉลี่ยที่ 2.05 ตลอดจนความรู้อยากเปลี่ยนและอยากเข้าโครงการเกษียณอายุก่อนกำหนด (Early Retirement) มากกว่าค่าเฉลี่ยในระดับภาคกลาง¹⁶ และพบว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 มีอัตราส่วนครู/อาจารย์ต่อนักเรียนลดลง เมื่อเทียบระหว่างปี 2555 จังหวัดราชบุรี

¹⁴ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561), กรุงเทพฯ พริกหวานกราฟฟิค 2553, 1.

¹⁵ พิมพ์ดา โยธาสมุทร, ปัญหาครู-ปัญหาการศึกษาไทย (เนื่องในวันครู 16 มกราคม). เข้าถึงเมื่อวันที่ 8 กันยายน 2558, เข้าได้จาก http://thainews.prd.go.th/view.php?m_newsid=255301150257&return=ok

¹⁶ สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา, การวิจัยการติดตามสภาวะการณครุรายจังหวัด (Teacher Watch) และการสร้างตัวแบบการพัฒนาครู ที่สนองตอบสภาวะการณและปัญหาในการทำงานของครู (นครปฐม: สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา, 2550), 31 – 191

มีอัตราส่วนครู/อาจารย์ต่อนักเรียน 1:20 และจังหวัดกาญจนบุรี มีอัตราส่วนครู/อาจารย์ต่อนักเรียน 1:23 ส่วนปี2556 มีอัตราส่วนครู/อาจารย์ต่อนักเรียน 1:19 และจังหวัดกาญจนบุรีมีอัตราส่วนครู/อาจารย์ต่อนักเรียน 1:19 ดังแสดงในตารางที่ 1-2

ตารางที่ 1 สภาวะการณ์ของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 เปรียบเทียบกับภาคกลาง

หน่วย ประเมิน	ภาระงาน สอนของครู	ภาระงาน ธุรการ	จำนวนวิชา สอน	ไม่เข้าสอบ อบรม	ภาระ หนี้สิน ผ่านบ้าน	ภาระ หนี้สิน สหกรณ์	อยาก ให้ปิด เทอม	เกษียณ อายุก่อน กำหนด
	ชม./ สัปดาห์ (เฉลี่ย)	ชม./ สัปดาห์ (เฉลี่ย)	ชม./สัปดาห์ (เฉลี่ย)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(เฉลี่ย)	(เฉลี่ย)
ประเทศ	21.92	1.51	4.01	36.30	49.90	65.17	ร้อยละ 15.8	ร้อยละ 23.6
ภาคกลาง	21.52	1.58	4	36.94	40.93	61.51	2.03	1.96
สพม.8	22.04	1.71	4.5	44.5	53.31	65.50	2.05	2.21

ตารางที่ 2 อัตราส่วนครู/อาจารย์ ได้สรุปอัตราส่วนครู/อาจารย์ ต่อนักเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8

จังหวัด	ปี 2555	ปี 2556
ราชบุรี	1:20	1:19
กาญจนบุรี	1:23	1:19

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 “แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2558”,17พฤศจิกายน 2557.

จากที่กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นว่ามีความจำเป็นที่จะต้องนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาประกอบการดำเนินชีวิตเพื่อให้คุณภาพชีวิตการทำงานของครูดีขึ้น ผู้วิจัยเล็งเห็นว่าการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความสำคัญและจำเป็นมากต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของครู ที่ใช้เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวและเป็นแบบแผนในการประพฤติปฏิบัติตน ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยในฐานะข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 มีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิต

การทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 เพื่อให้ได้ข้อมูลเป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความสำคัญของงานวิจัยที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ผู้วิจัยจึงกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อทราบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8
2. เพื่อทราบคุณภาพชีวิตการทำงานของคุณครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8
3. เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตการทำงานของคุณครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8

ข้อคำถามของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงกำหนดข้อคำถามของการวิจัยไว้ดังนี้

1. การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 อยู่ในระดับใด
2. คุณภาพชีวิตการทำงานของคุณครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 อยู่ในระดับใด
3. การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตการทำงานของคุณครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 มีความสัมพันธ์กันหรือไม่

สมมติฐานการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับข้อคำถามของการวิจัย ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานของการวิจัยไว้ดังนี้

1. การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 อยู่ในระดับปานกลาง
2. คุณภาพชีวิตการทำงานของคุณครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 อยู่ในระดับปานกลาง
3. การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตการทำงานของคุณครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 มีความสัมพันธ์กัน

ขอบข่ายเชิงมนทัศน์สรุป

การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีเชิงระบบ (System approach) ตามแนวคิดของลูเนนเบิร์กและออร์นสไตน์ (Lunenburg and Ornstein) มาเป็นกรอบของการวิจัย ที่กล่าวว่าองค์กรระบบเปิด ประกอบด้วยระบบย่อยๆภายในองค์กรที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม โดยระบบจะยอมรับตัวป้อน (Inputs) จากสิ่งแวดล้อม มีกระบวนการเปลี่ยนแปลง (Transformation Process) ซึ่งเปลี่ยนแปลงตัวป้อนให้กลายเป็นผลผลิต (Outputs) ซึ่งมีผลกับความสัมพันธ์ความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม (Environment) ทั้งภายในและภายนอก และให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาองค์ประกอบทั้งสามส่วนจะมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันปัจจัยนำเข้าในระบบการศึกษา คือองค์ประกอบที่เกี่ยวกับทรัพยากรทางการศึกษาที่นำเข้าสู่ระบบ ได้แก่ นโยบายการจัดการศึกษา ทรัพยากรบุคคล เช่น ผู้บริหาร ครู นักเรียน ทรัพยากรที่ใช้ดำเนินการ ได้แก่ เงิน (money) วัสดุอุปกรณ์ (material) และการจัดการ (management) เป็นต้น ปัจจัยเหล่านี้จะถูกแปรเปลี่ยนโดยกระบวนการของการบริหาร กระบวนการจัดการเรียนการสอน กระบวนการนิเทศให้ได้มาซึ่งผลผลิต (Outputs) คือ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ความพึงพอใจ โดยมีข้อมูลย้อนกลับเพื่อนำไปสู่การแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้นกว่าเดิม ซึ่งอยู่ภายใต้สภาพแวดล้อมทางการเมือง ทางเศรษฐกิจ ทางสังคม และทางภูมิศาสตร์¹⁷

พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา 4 ธันวาคม 2541 “...คนเราถ้าพอในความต้องการ ก็มีความโลภน้อย เมื่อมีความโลภน้อย ก็เบียดเบียนคนอื่นน้อย ถ้าทุกประเทศมีความคิด-อันนี้ไม่ใช่เศรษฐกิจ-มีความคิดว่าทำอะไรต้องพอเพียง หมายความว่า พอประมาณ ไม่สุดโต่ง ไม่โลภอย่างมาก คนเราก็อยู่เป็นสุข...”¹⁸

กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ของกระทรวงศึกษาธิการในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา (2550-2554) ไว้ว่า “กระทรวงศึกษาธิการมุ่งพัฒนาสถานศึกษาในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งผลสู่การดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของผู้เรียน ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง” ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ประเมินสถานศึกษาแบบอย่างการจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัด

¹⁷ Fred C. Lunenburg and Allan C. Ornstein, Educational Administration : Concepts and Practices, 5th ed. (CA : Wadworth Publishing, 2007), 31-33.

¹⁸ คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง, การประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง, พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550)

กิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ¹⁹ สุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา ได้สรุปความหมายของเศรษฐกิจพอเพียงหรือระบบเศรษฐกิจที่พึ่งตนเองได้ว่า หมายถึง ความสามารถของชุมชนเมือง รัฐ ประเทศ หรือภูมิภาคหนึ่งๆในการผลิตสินค้าและบริการทุกชนิด เพื่อเลี้ยงสังคมนั้นๆได้โดยพยายามหลีกเลี่ยงที่จะต้องพึ่งพาปัจจัยต่างๆที่เรามิได้เป็นเจ้าของและเศรษฐกิจพอเพียงในระดับบุคคลนั้น คือความสามารถในการดำรงชีวิตได้โดยไม่เดือดร้อน กำหนดความเป็นอยู่อย่างประมาณตนตามฐานะตามอัตภาพ และที่สำคัญไม่หลงไหลไปตามกระแสของวัตถุนิยม มีอิสรภาพ เสรีภาพ ไม่พันธนาการอยู่กับสิ่งใด²⁰ สุรยุทธ์ จุลานนท์ ได้กล่าวถึงเศรษฐกิจพอเพียงไว้ว่าเป็นแนวทางที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงชี้ให้เห็นถึงแนวทางการปฏิบัติตน ที่ควรจะเป็น เพื่อให้สามารถดำรงชีพได้โดยที่ไม่เดือดร้อน ซึ่งที่จริงแล้วก็เป็นแนวทางที่มีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของคนไทยและสามารถนำไปใช้ได้ในทุกๆระดับในระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน จนถึงระดับประเทศ²¹

แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานมีความหลากหลายเนื่องจากคุณภาพชีวิตการทำงานในความหมายของนักวิชาการแต่ละสาขามีความแตกต่างกันตามการมองและการให้คุณค่าที่แตกต่างกัน การจะสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีในสถานที่ทำงานนั้นมิใช่เรื่องที่ยากจนเกินความสามารถ หากแต่เป็นเรื่องความพร้อมของบุคคลสองฝ่าย คือฝ่ายองค์กรหรือนายจ้าง และฝ่ายพนักงานหรือลูกจ้างที่พร้อมจะหันหน้าเข้าหากันเพื่อกำหนดจุดประสงค์ที่จะนำไปสู่เป้าหมายขององค์กรโดยทั้งสองจะต้องเข้าใจจุดประสงค์ส่วนตัวของแต่ละบุคคลก่อน จริงอยู่ว่าแต่ละบุคคลอาจมีจุดประสงค์ต่างกัน แต่ในหลักใหญ่ๆแล้ว มีส่วนที่ต้องการเหมือนกัน คุณภาพชีวิตในการทำงานที่ดีจะเป็นผลให้เกิดความพึงพอใจในการทำงานมีขวัญและกำลังใจที่จะปฏิบัติให้บรรลุเป้าประสงค์ขององค์กร วอลตัน (Walton) ได้กล่าวว่าคุณภาพชีวิตการทำงานประกอบด้วยองค์ประกอบ 8 ประการ คือ 1) การให้สิ่งตอบแทนที่เหมาะสมและยุติธรรม (adequate and fair compensation) 2) สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ (safe and healthy environment) 3) การพัฒนาความสามารถของบุคคล (development of human capacities) 4) ความเจริญก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน (growth and security) 5) การบูรณาการ

¹⁹ กระทรวงศึกษาธิการ, เอกสารแนวทางการนิเทศเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรุงเทพฯ : ศูนย์ประสานงานกลางการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักกิจการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2552), 80-85

²⁰ สุเมธ ตันติเวชกุล, "เศรษฐกิจพอเพียง," เอกสารสรุปการบรรยายพิเศษเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงเสนอที่ สำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 27 เมษายน 2549.

²¹ สุรยุทธ์ จุลานนท์, "แนวทางการบริหารประเทศตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง", เอกสารประกอบการบรรยายเรื่องแนวทางการบริหารประเทศตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เสนอที่ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล, 24 พฤศจิกายน 2549.

ด้านสังคม (social integration) 6) ประชาธิปไตยในการทำงาน (constitutionalism) 7) จังหวะชีวิต (the total life space) 8) การเกี่ยวข้องกับสังคม (social relevance)²²

เดวิด (David) ซึ่งได้นำเสนอองค์ประกอบคุณภาพชีวิตในการทำงานไว้ 10 ประการ ดังนี้
 1) ค่าจ้างและประโยชน์ที่จะได้รับ 2) เงื่อนไขของการจ้างงาน 3) เสถียรภาพในการทำงาน
 4) การควบคุมการทำงาน 5) ความเป็นอิสระหรือการพึ่งพาตนเองได้ 6) การยอมรับ 7) ความสัมพันธ์กับ
 ผู้บังคับบัญชา 8) วิธีดำเนินการซื้อหรือเรียน 9) ความพร้อมของทรัพยากรที่มีอยู่ 10) ความอาวุโส
 ในอาชีพ²³

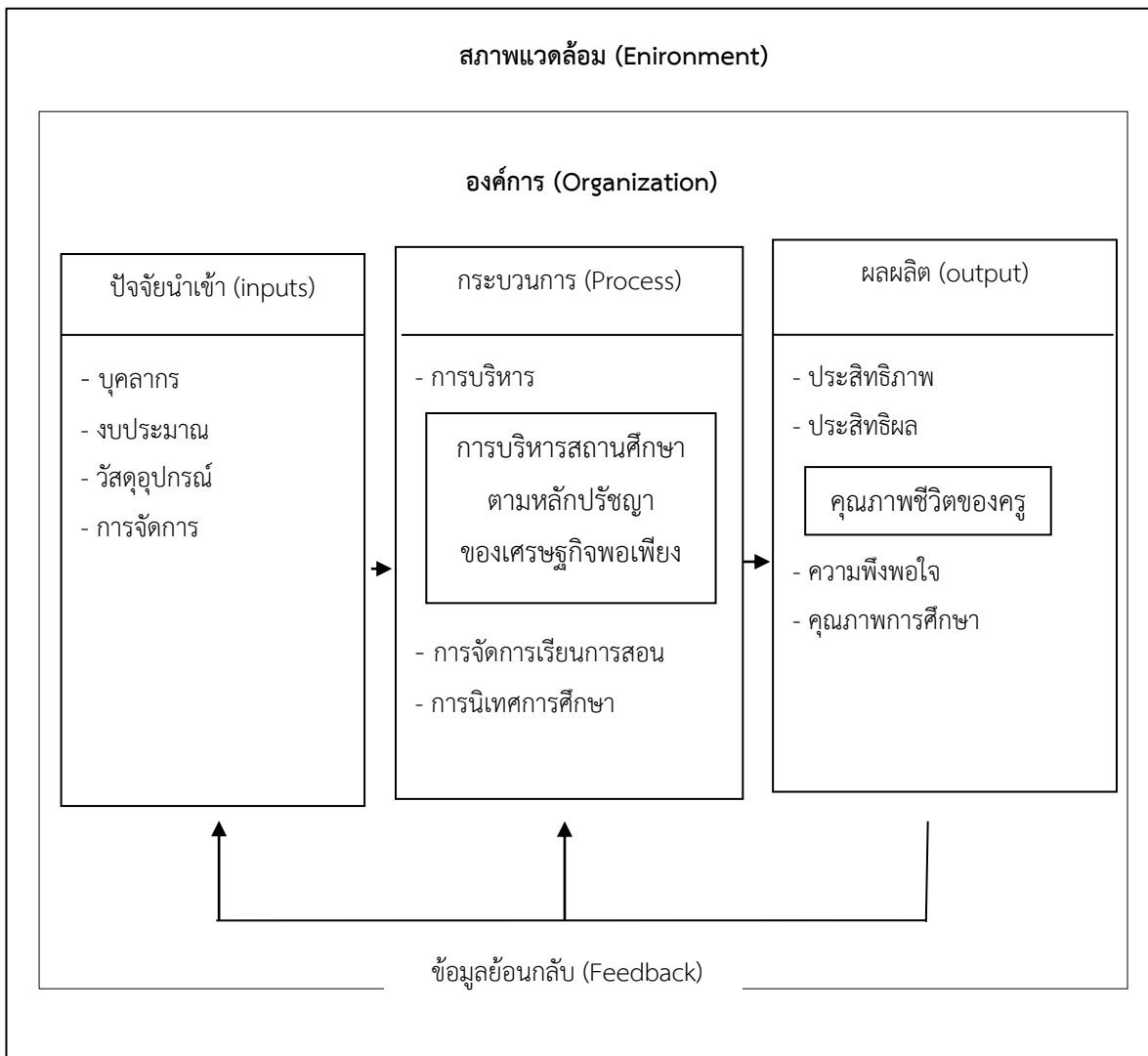
ฮิวส์ และ คัมมิงส์ (Huse and Cummings) ซึ่งได้อธิบายความหมายของคุณภาพชีวิต
 ในการทำงานไว้ดังนี้ คุณภาพชีวิตหมายถึง ความพึงพอใจในงานของบุคคลกับประสิทธิผลขององค์การ
 หรืออีกนัยหนึ่ง คุณภาพชีวิตในการทำงาน คือ ประสิทธิภาพขององค์การที่เกิดจากความสุขในงานของ
 ผู้ปฏิบัติงาน ที่เกิดจากการรับรู้ประสบการณ์ในการทำงาน ซึ่งทำให้พนักงานมีความพึงพอใจในงานนั้นๆ
 ส่งผลให้พนักงานมีขวัญและกำลังใจตลอดจนเป็นแรงจูงใจในการทำงาน พร้อมทั้งจะปรับปรุงศักยภาพของ
 ตนเอง เพื่อเพิ่มผลผลิตขององค์การ²⁴

สำหรับงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดจากกระทรวงศึกษาธิการร่วมกับสำนักงาน
 คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์สถานศึกษาพอเพียงมูลนิธิยุวสถิรคุณ และแนวคิดของ
 วอลตัน (Walton) มาเป็นขอบข่ายเชิงมนทัศน์สรุป ดังรายละเอียดที่แสดงในแผนภูมิที่ 1

²² Richard E. Walton, "Improving the Quality of work Life," *Harvard Business Review* 53, 3 (May – June 1974): 12.

²³ Lewin David, "Collective Bargaining and the Quality of Work Life," *Organizational Dynamica* 25, 2 (November 1981): 37-53

²⁴ Edger F. Huse and Thomas G. Cumming, *Organization Development and Change*, 3rd ed. (Minnesota : West Publishing, 1993), 198-199.

แผนภูมิที่ 1 ขอบข่ายเชิงมนทัศน์สรุป

ที่มา : Fred C. Lunenburg and Allan C. Ornstein, Educational Administration : Concepts and Practices, 5th ed. (CA: Wadworth Publishing, 2007), 31-33.

: คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงานและศูนย์สถานศึกษาพอเพียงมูลนิธิยุวสถิรคุณ (ม.ป.ป.).

คู่มือประเมินและเกณฑ์คุณภาพสถานศึกษาแบบอย่างการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) ปี 2554 เป็นต้นไป ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (เอกสารอัดสำเนา)

: Richard E. Walton, "Improving the Quality of work Life," Harvard Business Review 53, 3 (May – June 1974): 12.

ขอบเขตของการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยในครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของผู้วิจัย ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาถึงการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากกระทรวงศึกษาธิการร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์สถานศึกษาพอเพียงมูลนิธิยุวสถิรคุณซึ่งข้อมูลการประเมิน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา และด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ สำหรับคุณภาพชีวิตการทำงาน ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดของ วอลตัน (Walton) ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ 8 ด้าน คือ 1) ด้านการให้สิ่งตอบแทนที่เหมาะสมและยุติธรรม (adequate and fair compensation) 2) ด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ (safe and healthy environment) 3) ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคล (development of human capacities) 4) ด้านความเจริญก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน (growth and security) 5) ด้านการบูรณาการด้านสังคม (social integration) 6) ด้านประชาธิปไตยในการทำงาน (constitutionalism) 7) ด้านจังหวะชีวิต (the total life space) 8) ด้านการเกี่ยวข้องกับสังคม (social relevance) จากการศึกษาดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษา การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ดังแผนภูมิที่ 2

การบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (X_{tot})	คุณภาพชีวิตการทำงานของครู (Y_{tot})
1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา (X_1) 2. ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (X_2) 3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (X_3) 4. ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา (X_4) 5. ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ (X_5)	1. ด้านการให้สิ่งตอบแทนที่เหมาะสมและยุติธรรม (Y_1) 2. ด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ (Y_2) 3. ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคล (Y_3) 4. ด้านความเจริญก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน (Y_4) 5. ด้านการบูรณาการด้านสังคม (Y_5) 6. ด้านประชาธิปไตยในการทำงาน (Y_6) 7. ด้านจังหวะชีวิต (Y_7)

แผนภูมิที่ 2 ขอบเขตของการวิจัย

ที่มา : คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน,สำนักงานและศูนย์สถานศึกษาพอเพียงมูลนิธิยุวสถิรคุณ (ม.ป.ป.) คู่มือประเมินและเกณฑ์คุณภาพสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) ปี 2554 เป็นต้นไป ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (เอกสารอัดสำเนา)

: Richard E. Walton, "Improving the Quality of work Life, "Harvard Business Review 53, 3 (May – June 1974), 12.

นิยามศัพท์เฉพาะ

การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การกระตุ้น ส่งเสริม สนับสนุน ติดตาม กำกับ ตรวจสอบ ประเมินผล การดำเนินการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา ในการดำเนินงานเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ อย่างมีประสิทธิภาพนั้นต้องส่งเสริมให้สถานศึกษาดำเนินการใน 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา 2) ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) ด้านการจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 4) ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา 5) ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ

คุณภาพชีวิตการทำงานของคน หมายถึง การรับรู้ของคนและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อ การทำงาน ซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการทั้งร่างกายและจิตใจ มีความสุขกับการทำงาน และทำ ให้งานนั้นบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งวอลตัน (Walton) ได้กำหนดเกณฑ์ชีวิต 8 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการให้สิ่งตอบแทนที่เหมาะสมและยุติธรรม (adequate and fair compensation) 2) ด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ (safe and healthy environment) 3) ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคล (development of human capacities) 4) ด้านความเจริญก้าวหน้าและ ความมั่นคงในงาน (growth and security) 5) ด้านการบูรณาการด้านสังคม (social integration) 6) ด้านประชาธิปไตยในการทำงาน (constitutionalism) 7) ด้านจังหวะชีวิต (the total life space) 8) ด้านการเกี่ยวข้องกับสังคม (social relevance)

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 หมายถึง หน่วยงาน ราชการที่บริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับมัธยมศึกษา ในพระราชบัญญัติระเบียบบริหาร ราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2553 ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการ กำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2553 ประกอบด้วย จังหวัดราชบุรี และจังหวัดกาญจนบุรี รวมทั้งสิ้น 55 แห่ง แบ่งออกเป็นสถานศึกษาในจังหวัดราชบุรี 26 แห่ง และ สถานศึกษาในจังหวัดกาญจนบุรี 29 แห่ง โดยการศึกษาครั้งนี้จะศึกษากับสถานศึกษาพอเพียง จำนวน 38 แห่ง จากสถานศึกษาในจังหวัดกาญจนบุรี 23 แห่ง และจังหวัดราชบุรี จำนวน 15 แห่ง

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

จากสภาพปัจจุบัน ปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย และตัวแปรที่ศึกษา ซึ่งกล่าวไว้ในบทที่ผ่านมา เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในปัญหาที่ศึกษา ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาแนวคิด สาระสำคัญ และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยเรื่องการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยการค้นคว้าเอกสาร ตำรา วารสาร เว็บไซต์ คู่มือต่างๆที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยอันมีสาระสำคัญประกอบด้วย

- 1) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 2) คุณภาพชีวิตการทำงาน
- 3) สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 และ
- 4) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาของชาติ เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย และสอดคล้องกับหลักการของการจัดการศึกษากระทรวงศึกษาธิการจึงดำเนินการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามรายละเอียด ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา (พ.ศ.2550-2554)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แนวทางการขับเคลื่อน

1. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยแนวทางการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษา
2. จัดทำแนวทางการจัดการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน

ทุกระดับการศึกษา โดยสอดคล้องกับเศรษฐกิจพอเพียงไว้ในสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้เกิดการพัฒนาตามลำดับโดยเริ่มให้เกิดการพัฒนาการเรียนรู้อัตนุบุคคลและครอบครัว รู้จักนำไปประยุกต์ใช้ นำไปขยายผลในครอบครัวและชุมชน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและประเทศ

3. จัดทำแนวทางการจัดระบบบริหารจัดการของสถานศึกษาตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาบุคลากร

แนวทางการขับเคลื่อน

1. อบรมสัมมนาผู้บริหารการศึกษาให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. ฝึกอบรมและพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสถานศึกษากลุ่มเป้าหมาย ให้สามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปบูรณาการสู่การเรียน การสอนและการบริหารจัดการ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การขยายผลและพัฒนาเครือข่าย

แนวทางการขับเคลื่อน

1. ให้สถานศึกษาที่เป็นแบบอย่างเข้าไปช่วยเหลือพัฒนาสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ 1:10 แห่ง ในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการ
2. ให้มีระบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และส่งเสริม สนับสนุน ประสานการดำเนินงานของ เครือข่าย
3. จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ และเชื่อมโยงเครือข่ายกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

แนวทางการขับเคลื่อน

1. เผยแพร่การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการศึกษา โดย จัดทำสื่อรูปแบบต่างๆ
2. เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ความก้าวหน้าของการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนากระบวนการติดตามและประเมินผล

แนวทางการขับเคลื่อน

ในการติดตามและประเมินผลเพื่อทราบการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอน การบริหาร จัดการ และการพัฒนาเครือข่าย โดยมีแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้

1. จัดให้มีคณะกรรมการติดตามประเมินผลระดับกระทรวง ระดับภูมิภาค และระดับ สถานศึกษา โดยให้คณะกรรมการมีหน้าที่ติดตามประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานในภาพรวม ระดับภูมิภาค และสถานศึกษา
2. กำหนดรูปแบบ แนวทาง เครื่องมือ และคู่มือในการติดตามและประเมินผล
3. ดำเนินการติดตามประเมินผล และรายงานผล

แนวทางการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1) เป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนรู้จักการใช้ชีวิตที่พอเพียง เห็นคุณค่าของทรัพยากรต่างๆ ฝึกการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และแบ่งปัน มีจิตสำนึก รักสิ่งแวดลอม และเห็นคุณค่าของวัฒนธรรม ค่านิยม เอกลักษณ์ของความเป็นไทย

2) จุดมุ่งหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

จุดมุ่งหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยีและมีทักษะชีวิต
3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัยและรักการออกกำลังกาย
4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคมและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2. ซื่อสัตย์สุจริต 3. มีวินัย 4. ใฝ่เรียนรู้ 5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน 7. รักความเป็นไทย 8. มีจิตสาธารณะ

3) มาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 บรรจุในสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ โดยมีมาตรฐานการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนเข้าใจระบบและวิธีการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้ ดังนี้

มาตรฐานช่วงชั้นที่ 1 – 2 ส 3.1 (4) เข้าใจระบบและวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้

มาตรฐานช่วงชั้นที่ 3 – 4 ส 3.1 (5) เข้าใจระบบและวิธีการของสหกรณ์ สำหรับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีมาตรฐานการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง ในสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ ดังนี้

มาตรฐาน ส 3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ ทุกรูปแบบ เพื่อให้การเรียนการสอนเศรษฐกิจพอเพียงตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานเรียนรู้ในแต่ละชั้นปี มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น กระทรวงศึกษาธิการโดยคณะทำงานบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอนได้กำหนดขอบเขตการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการเรียนการสอน หรือมาตรฐานการเรียนรู้ของแต่ละชั้นปีเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจหลักเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสมกับแต่ละวัย ดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 เน้นให้เด็กใช้ชีวิตพอเพียงระดับตัวเองและครอบครัว รู้จักช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลืองานในครอบครัว แบ่งปันสิ่งของให้เพื่อน ช่วยเหลือผู้อื่น รู้จักวิเคราะห์รายรับ-รายจ่ายของตนเอง สอนให้เด็กเห็นคุณค่าของสิ่งของ ตระหนักถึงคุณค่าของเงินทอง จะได้ฝึกนิสัยประหยัด ฝึกจิตสำนึกและนิสัยพอเพียง

ช่วงชั้นที่ 2 ฝึกให้เด็กรู้จักประยุกต์ใช้หลักความพอเพียงในโรงเรียนและมีส่วนร่วมในการสร้างความพอเพียงระดับโรงเรียนและชุมชนใกล้เคียง โดยเริ่มจากการสำรวจทรัพยากรต่างๆ ในโรงเรียนและชุมชน มีส่วนร่วมในการดูแลบำรุงรักษาทรัพยากรต่างๆ ทั้งด้านวัตถุ เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ภูมิปัญญา วัฒนธรรม และรวบรวมองค์ความรู้มาเป็นข้อมูลในการเรียนรู้วิถีชีวิตของชุมชน และเห็นคุณค่าของการใช้ชีวิตอย่างพอเพียง

ช่วงชั้นที่ 3 ประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงกับชุมชน มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน สามารถสำรวจและวิเคราะห์ความพอเพียงในระดับต่างๆ และในมิติต่างๆ ทั้งทางวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมในชุมชนใกล้เคียง เห็นคุณค่าของการใช้หลักพอเพียงในการพัฒนาชุมชน และสามารถนำหลักการพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของแต่ละคน จนนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสู่ความพอเพียงได้ในที่สุด

ช่วงชั้นที่ 4 เตรียมคนให้เป็นคนที่ดี สามารถทำประโยชน์ให้กับสังคมและประเทศชาติได้ โดยเน้นเข้าใจความพอเพียงระดับประเทศและการพัฒนาประเทศภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ เช่น การวิเคราะห์สถานการณ์การค้าระหว่างประเทศ หรือการศึกษาสถานการณ์สิ่งแวดล้อมสภาพปัญหาด้านสังคม เป็นต้น

4) แนวทางการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

มีแนวดำเนินการ 2 ส่วน คือ

1. การบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ได้ ดังนี้

1.1 การบริหารงานด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป

1.2 การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ เน้นการมีส่วนร่วม การช่วยเหลือเกื้อกูล รู้จักสามัคคี บนฐานของความเป็นเหตุมีผล พอประมาณกับศักยภาพและสถานภาพ และไม่ประมาท

2. การจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ได้

2.1 สอดแทรกหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียงในหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ โดยจัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการเรียนรู้ หรือสื่อการเรียนรู้ ที่มีการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับสาระการเรียนรู้ของกลุ่มสาระต่างๆ

2.2 ประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

5) การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การสอน

1. แนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถบูรณาการใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้

2. การจัดทำหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไม่เคร่งครัดรูปแบบของการเขียนหน่วย/แผนการจัดการเรียนรู้ ปรับได้ตามธรรมชาติของวิชา ระดับชั้นตามบริบทของโรงเรียน แต่ขอให้คงหัวข้อสำคัญไว้

3. การจัดทำหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ เน้นกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมและปลูกฝังวิธีการคิด และการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4. ขั้นตอนการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีดังนี้

4.1 กำหนดหน่วยการเรียนรู้ โดยศึกษาและเลือกมาตรฐานการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มสาระ และกำหนดขอบข่ายของเนื้อหาสาระที่จะเรียน แต่สามารถยืดหยุ่นได้ในแต่ละสถานศึกษา

4.2 วิเคราะห์เนื้อหาให้สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.3 จัดกิจกรรมการเรียนรู้

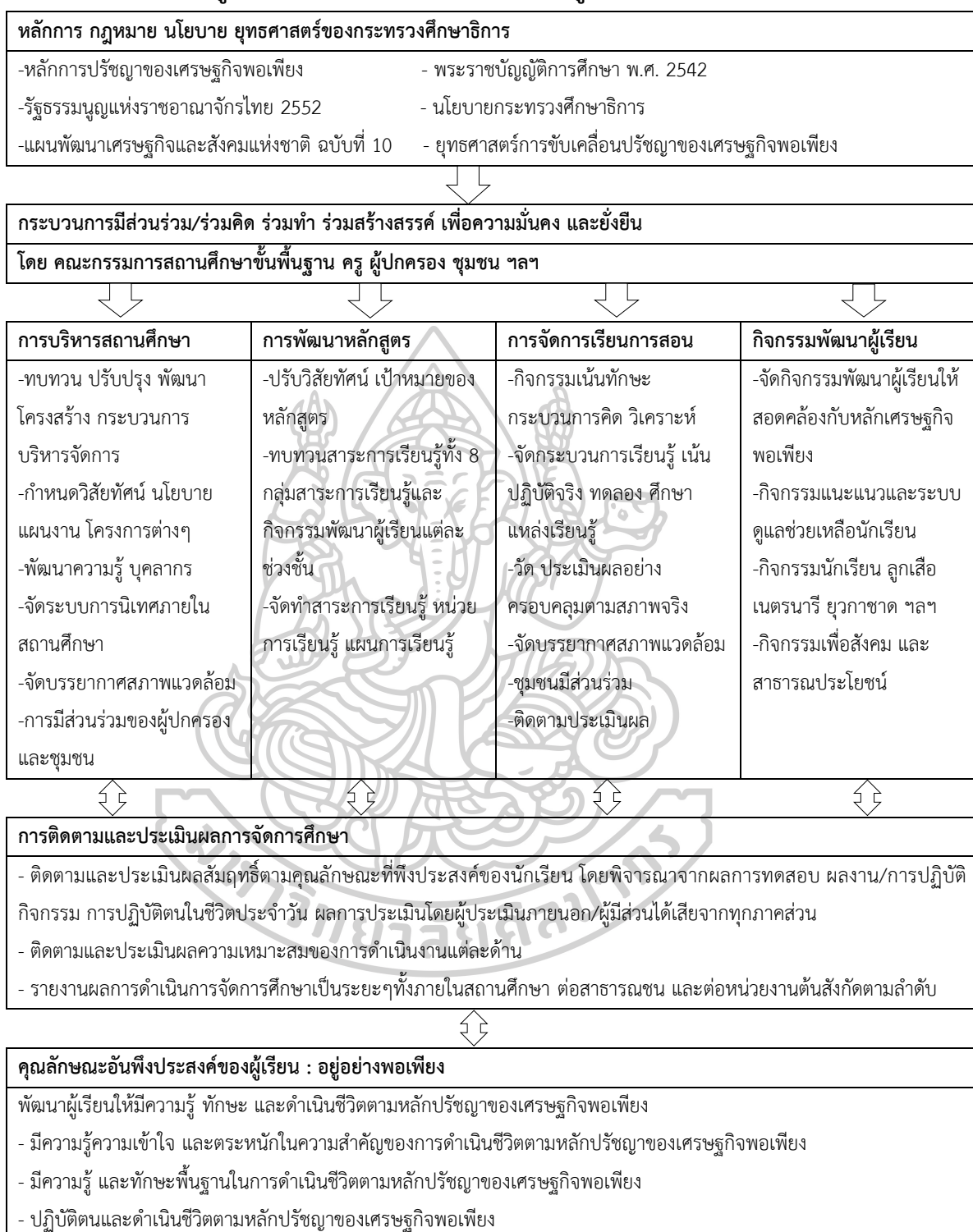
4.4 เลือกสื่อและแหล่งเรียนรู้ประกอบการจัดการเรียนการสอน

4.5 กำหนดเครื่องมือ วิธีการวัด และเกณฑ์การประเมินผล ตลอดจน

ผลสัมฤทธิ์ที่ผู้เรียนได้รับ ได้แก่ นักเรียนได้รับความรู้ที่ชัดเจน นักเรียนมีแนวทางในการประยุกต์ใช้ความคิดในชีวิตประจำวัน นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง นักเรียนได้รับการวัดผลตามสภาพจริง

3. ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานขับเคลื่อนสู่สถานศึกษาพอเพียง

แผนภูมิแสดงความเชื่อมโยงการดำเนินงานสู่สถานศึกษาพอเพียง

แผนภูมิที่ 4 แผนภูมิแสดงความเชื่อมโยงการดำเนินงานสู่สถานศึกษาพอเพียง

ที่มา : กระทรวงศึกษาธิการ,เอกสารแนวทางการนิเทศเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรุงเทพฯ : ศูนย์ประสานงานกลางการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักกิจการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ,2552),34

จากแผนภูมิความเชื่อมโยงการดำเนินงานสู่สถานศึกษาพอเพียง มีแนวทางการดำเนินงานจำแนกแต่ละด้าน ดังต่อไปนี้

1) การบริหารจัดการศึกษา

สถานศึกษามีกระบวนการบริหารจัดการศึกษาภายในสถานศึกษา ที่เอื้อต่อการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

(1) ทบทวน ปรับปรุง พัฒนา โครงสร้าง และกระบวนการบริหารจัดการให้สอดคล้องหรือรองรับการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยเน้นการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล มีความพอประมาณ สมดุลกับภูมิสังคมของแต่ละสถานศึกษาอย่างเป็นพื้นฐานทางการวางแผนอย่างรอบคอบ เป็นเหตุเป็นผล และไม่ประมาทหรือเสี่ยงในการจัดการ โดยต้องเตรียมสร้างภูมิคุ้มกันที่พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ

(2) กำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย แผนงาน โครงการ และกิจกรรม และการปรับปรุงเพิ่มเติมหรือจัดทำแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติงานของสถานศึกษาให้ครอบคลุมการพัฒนาศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สถานศึกษามีการดำเนินการตามแผนอย่างเป็นระบบ และมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

(3) พัฒนาบุคลากร ทั้งผู้บริหาร ครู และกรรมการสถานศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้มีความพร้อมในการดำเนินการตามระบบการบริหารจัดการที่เปลี่ยนแปลง และสามารถจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

(4) จัดระบบการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการและกระบวนการเรียนการสอนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้เอื้อต่อการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

(5) การจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา สถานศึกษาควรจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ ปลูกฝัง หล่อหลอมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และเอื้อต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษา บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

- จัดอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เน้นความร่มรื่น สวยงาม ประโยชน์ใช้สอย เป็นแหล่งเรียนรู้ และอนุรักษ์สืบสานทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม สถาปัตยกรรม ของท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่น

- กำหนดระเบียบ ธรรมเนียมปฏิบัติในสถานศึกษา ที่ส่งเสริมความมีระเบียบ วินัย เคารพ ธรรมเนียมปฏิบัติ กฎกติกาของสังคมส่วนรวม มีจิตอาสา จิตสาธารณะ การคำนึงถึงประโยชน์ ส่วนรวม เช่น การมีวินัย การเข้าคิวการรับประทานอาหาร การแต่งกาย การใช้ทรัพยากรร่วมกัน ฯลฯ

- ส่งเสริมและพัฒนาบรรยากาศด้านคุณธรรม เช่น การทำบุญ การบริจาค การปฏิบัติกิจ ทางศาสนา การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา การยกย่องส่งเสริมผู้กระทำความดี การส่งเสริมการ แบ่งปัน การช่วยเหลือกันและกัน ฯลฯ

- ส่งเสริมการแสวงหาความรู้ และเผยแพร่ความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง เช่น การจัด นิทรรศการ การจัดการแข่งขัน การหาความรู้โดยสื่อเทคโนโลยีและอื่นๆ

- ส่งเสริมการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของผู้บริหาร ครู และ บุคลากรในสถานศึกษา

- จัดโครงการและกิจกรรมส่งเสริมการปฏิบัติตนและการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง

(6) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน สถานศึกษาควรให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามา มีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในขั้นตอนสำคัญทุกขั้นตอนตามแนวทางดังนี้

- ร่วมกำหนดแนวนโยบายและการวางแผน

- ร่วมให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะในกระบวนการพัฒนาหลักสูตร

- ร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดสภาพ และบรรยากาศภายในสถานศึกษา บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- ส่งเสริมการเรียนรู้ และการปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา ที่บ้าน และสถานที่อื่นๆ

- ร่วมติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2) การพัฒนาหลักสูตร

สถานศึกษาควรมีการพัฒนาหรือบูรณาการเนื้อหาสาระของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปใน หลักสูตรสถานศึกษา ตามขั้นตอน ดังนี้

(1) สถานศึกษานำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงมาพิจารณาปรับปรุง หรือเพิ่มเติมวิสัยทัศน์ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ในหลักสูตรสถานศึกษา

(2) สถานศึกษาทบทวนเนื้อหาสาระสำคัญทั้ง 8 กลุ่มสาระ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรวมทั้ง กิจกรรมเสริมที่เคยจัดทำก่อนและ เห็นว่าสอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

(3) ปรับปรุง หรือเพิ่มเติมมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้น ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ หลักสูตรสถานศึกษาที่ปรับปรุงหรือเพิ่มเติม

(4) ปรับปรุง เพิ่มเติม หรือจัดทำสาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการ เรียนรู้ตามลำดับ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้แต่ละช่วงชั้น บูรณาการกับหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3) การจัดการเรียนการสอน

สถานศึกษาควรจัดการเรียนการสอนตามเนื้อหาสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตรให้สอดคล้องกับ วิถีชีวิตของผู้เรียน เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ เน้นการปฏิบัติจริงบูรณาการ หลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติตนที่เหมาะสมในวิถีชีวิตประจำวัน โดยมีแนวทางดำเนินการดังนี้

(1) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด วิเคราะห์ การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การแก้ปัญหา ฯลฯ ที่เริ่มจากชีวิตประจำวัน และเชื่อมโยงสู่ครอบครัว สังคม ประเทศชาติ และสังคมโลก บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

(2) จัดกระบวนการเรียนรู้ โดยเน้นการทดลอง การปฏิบัติจริงทั้งในสถานศึกษาและแหล่ง เรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา ทั้งในรูปของการจัดทำโครงการ โครงการงาน และอื่นๆ ทั้งการศึกษา รายบุคคลและเป็นกลุ่ม บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

(3) วัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้ครอบคลุม ความรู้ ทักษะกระบวนการ เจตคติ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

4) การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้าน เพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการ ตนเองได้และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แบ่งเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

(1) กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้รักษ์ สิ่งแวดล้อม สามารถคิดตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิตทั้งด้านการเรียน และ อาชีพ สามารถปรับตนได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูรู้จักและเข้าใจผู้เรียน ทั้งยังเป็น กิจกรรมที่ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียน

(2) กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความมีระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม ความมีเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปันกัน เอื้ออาทร และสมานฉันท์ โดยจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนให้ได้ปฏิบัติด้วยตนเองในทุกขั้นตอน ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์วางแผน ปฏิบัติตามแผนประเมินและปรับปรุงการทำงาน เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ตามความเหมาะสม และสอดคล้องกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน บริบท ของสถานศึกษาและท้องถิ่น กิจกรรมนักเรียน ประกอบด้วย

- กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษาทหาร
- กิจกรรมชุมนุม ชมรม

(3) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่น ตามความสนใจในลักษณะอาสาสมัคร เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม ความดีงาม ความเสียสละต่อสังคม มีจิตสาธารณะ เช่น กิจกรรมอาสาพัฒนาต่างๆ กิจกรรมสร้างสรรค์สังคม

5) การติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

สถานศึกษาควรจัดให้มีการติดตาม และประเมินผลการดำเนินการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยมีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

(1) ติดตามและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยพิจารณาจาก

- ผลการทดสอบความรู้ ความเข้าใจพื้นฐานด้านเศรษฐกิจพอเพียง
- ผลงานและการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน
- การปฏิบัติตนในชีวิตประจำวันของผู้เรียน
- ผลการประเมินโดยผู้ประเมินภายนอก หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากทุกภาคส่วน

(2) ติดตาม และประเมินความเหมาะสมของการดำเนินการในกระบวนการ ขั้นตอนและ กิจกรรมการดำเนินการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อม การจัดระบบบริหารจัดการ การให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และการประเมินคุณลักษณะของผู้เรียนอันพึงประสงค์

(3) จัดให้ระบบการรายงานผลการดำเนินการเป็นระยะๆ ทั้งการรายงานภายในสถานศึกษา การรายงานต่อสาธารณชน และการรายงานหน่วยงานต้นสังกัดตามลำดับ

6) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

(1) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สถานศึกษาส่งเสริมการเรียนรู้ ปहुกฝง และเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ “อยู่อย่างพอเพียง” ในการดำเนินชีวิต ดังนี้

- มีความรู้ ความเข้าใจ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และตระหนักในความสำคัญของการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - มีความรู้ ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และความเชื่อมโยงกับระบบเศรษฐกิจทั่วไป
 - มีความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง
 - เห็นประโยชน์ และตระหนักถึงความสำคัญ ความจำเป็นในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาตนเอง พัฒนาองค์กร และพัฒนาสังคม

- มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิตและการพัฒนาอาชีพ
 - ใช้และพัฒนาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมให้คุ้มค่า ได้ประโยชน์สูงสุดและมีความยั่งยืน
 - มีทักษะ และเห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม อย่างไม่เบียดเบียนกัน มีความสงบสุข และรู้จักสามัคคี
 - สืบสานและพัฒนาศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ดี รักและภาคภูมิใจในความเป็นไทย

- ปฏิบัติตนและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - รู้จักประมาณตน รู้จักศักยภาพของตนที่มีอยู่ตามความเป็นจริง
 - ปฏิบัติตนอย่างมีเหตุผล โดยใช้สติปัญญา ความรอบรู้ รอบคอบ
 - มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ทำอะไรไม่เสี่ยง ไม่ประมาท
 - มีความรอบรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้อง สามารถคิดวิเคราะห์ได้อย่างเป็นระบบ และปฏิบัติด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง
 - ปฏิบัติตนและดำเนินชีวิต ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ขยัน อดทน เพียรพยายาม

แบ่งปัน มีสติปัญญา มีวินัย พึ่งตนเอง แบ่งปัน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รับผิดชอบ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

(2) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตาม 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้

บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เน้นคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ 8 สาระการเรียนรู้ โดยแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีรายละเอียด ดังนี้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีเหตุผล ความรับผิดชอบ คิดเป็นระบบ รักการอ่าน ใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีความคิดสร้างสรรค์ เห็นคุณค่าวรรณคดี วรรณกรรมไทย ใช้ภาษาเพื่อสร้างความสามัคคี มารยาทในการฟัง พูด อ่าน เขียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ มีเหตุผล มีระเบียบ วินัย ความรอบคอบ ความรับผิดชอบ มีวิจารณ์ญาณ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความสามารถในการเชื่อมโยงแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ความซื่อสัตย์ เคารพในสิทธิของผู้อื่น ประหยัด อดทน มุ่งมั่น รอบคอบ มีเหตุผล การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ใช้กระบวนการวิทยาศาสตร์ในการแก้ปัญหา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีวินัย ซื่อสัตย์ กตัญญู ขยัน ประหยัด อดออม อดทน เสียสละ ความพอดีพอเพียง ความสามัคคี ความรับผิดชอบต่อ เอื้อเฟื้อ เอื้ออาทร การมีสัมมาคารวะ จิตสำนึกในความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองดีในระบบประชาธิปไตย ยกย่องเชิดชูเกียรติ ความภูมิใจในท้องถิ่น ประเทศชาติ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา มีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย รู้จักเข้าใจตนเอง รับผิดชอบต่อตนเอง เลือกรับเลือกอย่างปลอดภัย รักษาสุขภาพอนามัย ค่านิยมที่ดีในเรื่องเพศ รักการออกกำลังกาย มั่นใจ กล้าแสดงออก หลีกเสี่ยงและป้องกันตนเองจากความเสี่ยง การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ มีความประณีต ละเอียด รอบคอบ คิดสร้างสรรค์ เชื่อมมั่น สนุกรื่นเยาะทางอารมณ์ มีระเบียบวินัย มีสมาธิ รับผิดชอบต่อ จิตใจงดงาม รสนิยมที่ดี รักความสวยงาม มีจินตนาการเห็นคุณค่าของศิลปะธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม เห็นคุณค่า ความสำคัญของศิลปวัฒนธรรม ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี มีความอดทน มุ่งมั่น มีวินัย มีความรับผิดชอบต่อ ซื่อสัตย์ ขยัน ประหยัดอดออม ตรงต่อเวลา เอื้อเฟื้อ เสียสละ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รักการทำงาน ทำงานอย่างเป็นระบบ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ประยุกต์ใช้เทคโนโลยี เป็นผู้บริโภคที่ฉลาด ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ เห็นคุณค่าของการทำงาน งานอาชีพสุจริต อนุรักษ์ สืบสานศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มีมารยาท ความรับผิดชอบต่อ ความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน เห็นความจำเป็นของการใช้ภาษา

แนวทางการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน

การบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ลงในหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ สามารถทำได้โดยการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ / แผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งไม่เคร่งครัด รูปแบบของการเขียนปรับได้ตามธรรมชาติของวิชา ระดับชั้น ตามบริบทของโรงเรียน แต่จะเน้นกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริม และปลูกฝังวิธีการคิด และการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3 หลักการ คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการสร้างภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีบนพื้นฐานของการใช้คุณธรรมนำความรู้

การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1) ลักษณะกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง

กิจกรรมมีความหลากหลายของเนื้อหา ตามสภาวะภูมิสังคมของแต่ละสถานศึกษา สอดคล้องกับความต้องการ/ความจำเป็นโรงเรียนคนในชุมชน และเหมาะสมกับภูมิประเทศ สภาพแวดล้อมและความคิด ความเชื่อ วิถีชีวิต แต่ที่สุดแล้วต้องปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนมีวิถีคิด อุปนิสัยและพฤติกรรมที่สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง

เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการหลักโดยนักเรียน นักศึกษา และมีครูเป็นผู้นำหรือผู้สนับสนุน กล่าวคือ

- จำนวน นักเรียน / ครู ที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้นๆ ไม่ควรน้อยกว่า 25% ของจำนวนบุคลากรทั้งหมดของโรงเรียน
- นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ควรมีความประพฤติดี สัมผัสใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมการเรียน อยู่ในระดับปานกลางถึงดี และมีสุขภาพดี
- ครูที่เข้าร่วมโครงการก็ควรมีความประพฤติดี สัมผัสใจ และมีความพร้อมในการเข้าร่วมกิจกรรม

การจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือ พอประมาณกับศักยภาพของนักเรียน พอประมาณกับภูมิสังคมของโรงเรียนและชุมชนที่ตั้ง ฝึกให้เด็กคิดเป็นทำเป็นอย่างมีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในด้านต่างๆ โดยการดำเนินกิจกรรมต้องนำไปสู่ความยั่งยืนของผล

- สมเหตุสมผล มีหลักคิดและหลักปฏิบัติของกิจกรรม ที่สอดคล้องกับหลักวิชาการที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดของโครงการแสดงถึงความรอบคอบของการวางแผนดำเนินโครงการ
- ภูมิคุ้มกันที่ดี การวางแผนโครงการคำนึงถึงความเสี่ยงในการดำเนินโครงการ โดยมีข้อเสนอทางเลือก หากมีการเปลี่ยนแปลงต่างๆเกิดขึ้น

การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการใช้ความรู้ควบคู่กับคุณธรรม

- กิจกรรมต่างๆต้องส่งเสริมให้ผู้เข้าร่วมใช้ความรู้อย่างรอบคอบระมัดระวัง มีความรอบรู้ มากยิ่งขึ้น เปิดโอกาสให้ได้มีการพัฒนาทักษะในด้านต่างๆ

- ส่งเสริมการมีคุณธรรม โดยฝึกการทำงานด้วยความรับผิดชอบ ฝึกทักษะในการทำงาน ร่วมกับผู้อื่น เช่น ความมีระเบียบวินัย มีสัมมาคารวะ ซื่อสัตย์สุจริต ไม่เอาัดเอาเปรียบผู้อื่น มีความกตัญญูทเวที มีสติปัญญา แยกแยะถูกผิด ควรไม่ควร มีความขยันหมั่นเพียร สนใจใฝ่รู้ อดทน มีวินัย มีสัมมาคารวะ มีจิตสำนึกเห็นประโยชน์ของการช่วยเหลือผู้อื่น และทำตัวให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ร่วมดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม และสืบสานวัฒนธรรมไทย

เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้เกิดความก้าวหน้าไปพร้อมกับความสมดุล ทางเศรษฐกิจ/สังคม/ สิ่งแวดล้อม ของโรงเรียน และสามารถขยายผลออกสู่ชุมชนได้

ตัวอย่างกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมการอยู่อย่างพอเพียงในสถานศึกษา

- การจัดการ การผลิต/การบริโภคในโรงเรียน/ชุมชน ให้เกิดความพอเพียงและสมดุล
- กินพอดี อยู่พอดี - เช่น โครงการอาหารกลางวัน การส่งเสริมการผลิตเกษตรอินทรีย์/เกษตรผสมผสาน บนพื้นฐานของการพึ่งตนเอง การรักษาสมดุลของสังคม และธรรมชาติ

- การพัฒนาอาชีพ/สร้างรายได้เสริม โดยประยุกต์ใช้ทรัพยากรท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุด หรือโดยการพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม หรือ ต่อยอดกับภูมิปัญญาท้องถิ่น

- การจัดการและการจัดระบบองค์กรความร่วมมือ ทางการเงิน การผลิต การตลาด เช่น การทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย การจัดตั้งสหกรณ์รูปแบบต่างๆ การจัดตั้งธนาคารโรงเรียน เป็นต้น

- การจัดการ (รักษา/ฟื้นฟู) ทรัพยากรธรรมชาติ/สิ่งแวดล้อม/ขยะ ทั้งในโรงเรียนและในชุมชน อย่างยั่งยืน โดยใช้หลักวิชาการ ความประหยัด ความรอบคอบ

- การจัดการระบบพลังงานของโรงเรียน/ชุมชน ให้สามารถพึ่งตนเองได้มากขึ้น (ประหยัดผลิตเอง/ทดแทน)

- การอนุเคราะห์เกื้อกูล ช่วยเหลือ คนยากจน ผู้ด้อยโอกาส (เช่น ผู้ป่วยโรคเอดส์ เด็กกำพร้า เด็กยากจน) ในสังคม ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

- การสร้างจิตสำนึก รักท้องถิ่น/รักชุมชน เช่น การรักษา/ฟื้นฟู ประเพณี/วัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น สถานที่ทางประวัติศาสตร์/โบราณสถานการสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของ/มีส่วนร่วม ในการพัฒนาชุมชน

- การสร้างจิตสำนึกรักชาติ-ศาสน์-กษัตริย์ เช่น รณรงค์การเห็นคุณค่าของสินค้าไทย การเรียนรู้ประวัติความเป็นมาของชาติ ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ การเข้าร่วมในกิจกรรมทางศาสนาต่างๆ การเรียนรู้คำสอนในศาสนา การฝึกปฏิบัติธรรม เป็นต้น ฯลฯ

ตารางที่ 3 ตัวอย่างกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมการอยู่อย่างพอเพียง

หลักปฏิบัติ	ตัวอย่างกิจกรรม
ด้านวัตถุ/เศรษฐกิจ	
1. รู้จักการใช้จ่ายของตนเอง ใช้จ่ายอย่างมีเหตุมีผล พอประมาณ ประหยัดเท่าที่ จำเป็น	- บันทึกบัญชีรายรับและรายจ่าย - วิเคราะห์บัญชีรายรับและรายจ่าย - แลกเปลี่ยนประสบการณ์ - ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริโภคเพื่อลดรายจ่ายที่ ฟุ่มเฟือย
2. รู้จักออมเงิน มีกลไกลดความเสี่ยง - ระบบสวัสดิการ - ระบบออมเงิน - ระบบสหกรณ์ - ระบบประกันต่างๆ	- ออมอย่างเพียงพอ - สัปดาห์การออม - จัดตั้งกลุ่ม/สหกรณ์ออมทรัพย์
3. รู้จักประหยัด - ใช้และกินอย่างมีเหตุผล ไม่ฟุ่มเฟือย - ใช้พลังงานเท่าที่จำเป็น - ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า	- ปลูกผักสวนครัวรั้วกินได้ - เลี้ยงปลา เลี้ยงไก่ ไก่กิน ไก่ขาย - ใช้สินค้าที่ประหยัดพลังงาน - รีไซเคิลขยะเพื่อนำมาใช้ใหม่ - นำของเหลือใช้มาทำให้เกิดประโยชน์
4. พึ่งตนเองได้ทางเศรษฐกิจ โดยผลิตหรือสร้าง รายได้ที่ - สอดคล้องกับความต้องการ - สอดคล้องกับภูมิสังคม - สอดคล้องกับภูมิปัญหาท้องถิ่น - สอดคล้องกับทรัพยากรท้องถิ่น	- เน้นการผลิตเพื่อพึ่งตนเองให้เพียงพอกับการบริโภค และการผลิตที่หลากหลาย เช่น - ปลูกพืชผักผสมผสาน - ปลูกพืชสมุนไพรไทย - ผลิตสินค้าจากภูมิปัญหาท้องถิ่น - จัดอบรมพัฒนาอาชีพในชุมชน
ด้านสังคม	
5. รู้จักช่วยเหลือสังคมหรือชุมชน - ปลูกจิตสำนึกสาธารณะ - ปลูกฝังความสามัคคี - ปลูกฝังความเสียสละ - เผยแพร่ความรู้เศรษฐกิจพอเพียง	- เห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกันในสังคม - จัดกิจกรรมลด ละ เลิก อบายมุข - จัดกิจกรรมช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส - จัดค่ายพัฒนาเยาวชน - จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ภายในชุมชน
ด้านสิ่งแวดล้อม	
6. สร้างสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติ	พัฒนาความรู้เกี่ยวกับดิน น้ำ ป่า เพื่อฟื้นฟู รักษา

หลักปฏิบัติ	ตัวอย่างกิจกรรม
<ul style="list-style-type: none"> - ปลูกจิตสำนึกรักษาสีงแวดล้อม - ฟื้นฟูแหล่งเสื่อมโทรมในท้องถิ่น - ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรในท้องถิ่น - ฟื้นฟูดูแลสถานที่ท่องเที่ยวในท้องถิ่น 	<ul style="list-style-type: none"> - โครงการชีววิถี - จัดอบรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ - จัดทำฝายแม้ว
7. สืบสานวัฒนธรรมไทย <ul style="list-style-type: none"> - สร้างจิตสำนึกรักชาติ รักบ้านเกิด - ฟื้นฟูและอนุรักษ์อาหารประจำท้องถิ่น - ฟื้นฟูและอนุรักษ์ดนตรีไทย และเพลงไทย - ฟื้นฟูและอนุรักษ์วัตถุโบราณ และโบราณสถาน 	<ul style="list-style-type: none"> - ปลูกฝังมารยาทไทย - ส่งเสริมอาหารประจำท้องถิ่น - ส่งเสริมการใช้ภาษาไทย และภาษาประจำท้องถิ่น - ทำนุบำรุงโบราณวัตถุและโบราณสถาน - พัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น - รณรงค์การใช้สินค้าไทย
8. ส่งเสริมศีลธรรม จริยธรรม <ul style="list-style-type: none"> - ปลูกจิตสำนึกความรักชาติ - ตระหนักถึงคุณค่าของพระพุทธศาสนาและศาสนาที่ตนศรัทธา - จงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ 	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ความสำคัญกับการรักษาหรือสวดมนต์เป็นประจำ - ส่งเสริมการฝึกอบรมสมาธิภาวนา - ร่วมกันทะนุบำรุงศาสนาด้วยการปฏิบัติบูชาและการร่วมดูแลวัดและศาสนสถานต่างๆ

แนวทางการนิเทศเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา

การดำเนินงานเพื่อให้การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ประสบผลสำเร็จและบรรลุผลได้อย่างเป็นรูปธรรม นอกจากต้องการบริหารจัดการ และการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพแล้ว การนิเทศถือว่าเป็นวิธีการพัฒนาคุณภาพหนึ่งที่จะช่วยให้การดำเนินงานเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น ดังนั้น บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทุกภาคส่วนต้องรวมพลังกันส่งเสริม สนับสนุน ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ความหมายของการนิเทศเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา

การนิเทศเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา หมายถึง การกระตุ้น ส่งเสริม สนับสนุน ติดตาม กำกับ ตรวจสอบ ประเมินผล การดำเนินการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

ขั้นตอนการนิเทศเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา

รายละเอียดการนิเทศเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ประกอบด้วยขั้นตอน การดำเนินงาน และกิจกรรม ดังนี้

ตารางที่ 4 แสดงขั้นตอนการนิเทศเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา

ขั้นตอนการดำเนินงาน	กิจกรรมสำคัญที่ปฏิบัติในสถานศึกษา
1. ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน	
1.1 จัดให้มีเครื่องมือ - แบบสอบถามผู้บริหาร ครู - แบบสำรวจสภาพพื้นฐานของสถานศึกษา	1.1 ศึกษาข้อมูลโดยใช้วิธี - สัมภาษณ์ - สอบถาม - สำรวจ
1.2 กำหนดแหล่งข้อมูล	1.2 วิเคราะห์ข้อมูล/กำหนดจุดที่จะต้องพัฒนา - ร่วมกับสถานศึกษาวิเคราะห์จุดที่ต้องพัฒนา - เรียงลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการ
1.3 รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับจุดเด่น จุดด้อยที่จะต้องพัฒนาของสถานศึกษาต่างๆ	1.3 รวบรวมข้อมูลที่เป็นจุดพัฒนาเพื่อนำไปวางแผนสนับสนุนและพัฒนาต่อไป
1.4 วิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำเป็นสารสนเทศเชิงคุณภาพของสถานศึกษา	
2. ร่วมวางแผนการนิเทศ	
วางแผนการนิเทศ เพื่อสนับสนุนให้เกิดการพัฒนา งานอย่างต่อเนื่อง	การร่วมวางแผนในการพัฒนา 2.1 สร้างความตระหนัก 2.2 ร่วมกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนางาน 2.3 ร่วมประชุมกำหนดรายละเอียดขั้นตอน การดำเนินงานกับโรงเรียน 2.4 ให้ความรู้ ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะ กิจกรรมต่างๆ 2.5 ร่วมจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน/รายงาน 2.6 รวบรวมข้อมูลที่เป็นจุดพัฒนา เพื่อนำไปวางแผนสนับสนุนและพัฒนาต่อไป
3. ดำเนินการนิเทศเพื่อพัฒนางานในสถานศึกษา	
3.1 นิเทศ ติดตาม ควบคุมคุณภาพ 3.2 บริการ บำรุงขวัญ กำลังใจ 3.3 สนับสนุนการนิเทศภายใน	3.1 ศึกษาผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา 3.2 เสนอแนะนวัตกรรม สื่อ เครื่องมือในการพัฒนา โดยร่วมคิดและร่วมปฏิบัติ 3.3 รวบรวมปัญหา และข้อเสนอแนะ เพื่อ ดำเนินการสนับสนุน

ขั้นตอนการดำเนินงาน	กิจกรรมสำคัญที่ปฏิบัติในสถานศึกษา
	3.4 ใช้เทคนิคนิเทศที่หลากหลายตามบริบทของสถานศึกษาและปัญหาที่พบ 3.5 สนับสนุนให้เกิดการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง
4. ประเมินการดำเนินงาน	
4.1 ประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา 4.2 วางแผนในการนำเสนอผลงานให้เกิดความภาคภูมิใจแก่สถานศึกษา	4.1 ประเมินสภาพความสำเร็จของสถานศึกษา 4.2 รวบรวมกิจกรรม/ความสำเร็จ ที่สถานศึกษาภาคภูมิใจ 4.3 นำผลการประเมินไปเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาและผลุดคุณภาพ
5. สรุปผลการดำเนินงาน และแนวทางการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	
5.1 จัดเวทีนำเสนอผลงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับเขตพื้นที่การศึกษา 5.2 คัดเลือก Best Practices 5.3 สรุปรายงาน จัดทำเอกสารเผยแพร่	5.1 จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงาน 5.2 เผยแพร่ผลงาน/ยกย่องเชิดชูเกียรติ (จัดนิทรรศการ/แลกเปลี่ยนเรียนรู้/การจัดการความรู้/ประกาศเกียรติคุณ/โล่รางวัล)

สาระการนิเทศ

ในการนิเทศการดำเนินงานเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้นิเทศต้องส่งเสริมให้สถานศึกษาดำเนินการใน 4 ด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา
2. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน
3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
4. ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

1) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา

สภาพความสำเร็จ สถานศึกษามีระบบบริหารจัดการศึกษา โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืน

สาระการนิเทศ

การนิเทศด้านบริหารจัดการมีสาระการนิเทศ ประกอบด้วย

1. ด้านการวางแผน
2. ด้านวิชาการ
3. ด้านงบประมาณ

4. ด้านอาคารสถานที่

5. ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

2) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

สภาพความสำเร็จ สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทุกระดับชั้นนำสู่ความสมดุลด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม

สาระการนิเทศ

สาระการนิเทศด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย

1. การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. สื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. ผู้เรียนมีความรู้ปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
5. การวัดและประเมินผล

3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

สภาพความสำเร็จ สถานศึกษาจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้เกื้อกูล ส่งเสริมการเรียนรู้ ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมสนองความสนใจ ความถนัด ความสามารถ และความต้องการของผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สาระการนิเทศ

การนิเทศด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีสาระการนิเทศ ประกอบด้วย

1. กิจกรรมแนะแนว
2. กิจกรรมนักเรียน ประกอบด้วย
 - 2.1 กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ นักศึกษาวิชาทหาร
 - 2.2 กิจกรรมชุมนุม ชมรม
3. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ เช่น กิจกรรมอาสาพัฒนาต่างๆกิจกรรมสร้างสรรค์สังคม

4) ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

สภาพความสำเร็จ

1. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องมีความรู้ ความเข้าใจและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. นักเรียนปฏิบัติตนตามหลักคุณธรรมนำความรู้ และมีวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. ผู้ปกครอง ชุมชน มีวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สาระการนิเทศ

การนิเทศด้านการพัฒนาบุคลากรมีสาระการนิเทศ ประกอบด้วย

1. การสร้างความตระหนักและเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. การติดตามประเมินผล และพัฒนาบุคลากรตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
5. การเผยแพร่แนวคิด และการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง²⁵

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง

จุดเริ่มต้นแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงเกิดจากความต้องการในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจที่ตกต่ำของประเทศจึงนำมาสู่การวางแนวทางในการพัฒนาประเทศอย่างรอบด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม สังคมและสิ่งแวดล้อม โดยเริ่มต้นจากบุคคลเชื่อมโยงไปสู่ครอบครัว สังคม ให้มีความเข้มแข็งและนำพาประเทศไปสู่ความยั่งยืน สำหรับผลของการพัฒนาในด้านบวกนั้น ได้แก่ การเพิ่มขึ้นของอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ความเจริญเติบโตทางวัตถุและสาธารณูปโภคต่างๆ ระบบสื่อสารที่ทันสมัย หรือการขยายปริมาณและกระจายการศึกษาอย่างทั่วถึงมากขึ้น แต่ผลด้านบวกเหล่านี้ ส่วนใหญ่กระจายไปถึงคนในชนบทหรือผู้ด้อยโอกาสในสังคมน้อย แต่ว่า กระบวนการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้เกิดผลลบติดตามมาด้วย เช่น การขยายตัวของรัฐเข้าไปในชนบท ได้ส่งผลให้ชนบทเกิดความอ่อนแอในหลายด้าน เช่นปัญหาด้านการตลาด ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ ปัญหาด้านความสัมพันธ์แบบเครือญาติและภูมิความรู้ที่เคยสืบทอดกันมาถูกเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย ทำให้สิ่งที่ตั้งมาต่างๆถูกสืบทอดและเริ่มสูญหายไป²⁶ อาจกล่าวได้ว่าความพอเพียงในการดำรงชีวิตเป็นเงื่อนไขพื้นฐานที่ทำให้คนไทยสามารถพึ่งตนเองและดำเนินชีวิตได้อย่างมีศักดิ์ศรีและมีอิสระในวิถีชีวิตของตนเอง มีความสามารถในการควบคุมและจัดการปัญหาต่างๆได้ด้วยตนเอง ซึ่งทั้งหมดนี้ถือว่าเป็นศักยภาพพื้นฐานที่คนไทยและสังคมไทยเคยมีอยู่เดิม แต่ต้องถูก

²⁵ กระทรวงศึกษาธิการ,เอกสารแนวทางการนิเทศเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรุงเทพฯ : ศูนย์ประสานงานกลางการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักกิจการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ,2552)

²⁶ จากแนวคิดสู่ภาคปฏิบัติเส้นทางเศรษฐกิจพอเพียง, เข้าถึงเมื่อ 29 ตุลาคม 2553, เข้าถึงได้จาก <http://72.14.253.104/search> 2549

แรงผลักดันจากวิกฤตเศรษฐกิจฟองสบู่ รวมทั้งปัญหาอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นล้วนแต่เป็นข้อพิสูจน์และยืนยันปรากฏการณ์ตามแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ ได้เสนอว่าการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้ลงสู่สถานศึกษานั้นควรเริ่มตั้งแต่การพัฒนาหลักสูตรและนำไปสู่การบริหาร โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. จัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนอย่างบูรณาการและต่อเนื่อง
2. จัดทำหลักสูตรแบบบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ การจัดทำหลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียง นอกจากจะมีการจัดทำเป็นหลักสูตรหลักแล้ว ควรกำหนดให้มีการสอนแทรกในกลุ่มสาระวิชาต่างๆ เช่น วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ฯลฯ เพื่อช่วยให้เกิดการบูรณาการ ปรัชญาแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในสาขาต่างๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของผู้เรียนในทุกด้าน
3. จัดทำหลักสูตรให้ต่อเนื่องในทุกระดับการศึกษา การจัดทำหลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียงควรจัดทำให้เป็นหลักสูตรต่อเนื่องในทุกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานไปจนถึงการอุดมศึกษาโดยสอดคล้องกับพัฒนาการในแต่ละช่วงวัย
4. กำหนดกลไกส่งเสริมให้ครูมีแนวคิดและดำเนินชีวิตสอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การเรียนการสอนตามหลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียงอาจไม่ประสบความสำเร็จได้หากปราศจากครูผู้สอนที่มีคุณค่า มีความเข้าใจในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนนั้น หมายความว่า นอกจากที่ครูผู้สอนตามหลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียงแล้วยังต้องเป็นผู้ที่ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้วย จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีกลไกในการพัฒนาครูให้เอื้อต่อการสอนหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแก่ผู้เรียน
5. กำหนดหลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียงในสถาบันอุดมศึกษาที่ผลิตครู สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนในสาขาศึกษาศาสตร์ ควรมีวิชาที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงรวมอยู่ด้วย เพื่อวางแนวคิดและวิธีการสอนของครูผู้สอนให้สอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงก่อนไปประกอบอาชีพครู
6. พัฒนาแนวทางดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงของครู โดยมุ่งเน้นให้ครูหันมาดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จนสามารถเป็นแบบอย่างให้ผู้เรียนไปพร้อมกับการถ่ายทอดความรู้ตามหลักสูตร
7. สร้างเครือข่ายและใช้ประโยชน์ เป็นการดำเนินงานที่อาศัยการมีส่วนร่วม ซึ่งจะมีประโยชน์ในการแลกเปลี่ยนทรัพยากรองค์ความรู้ระหว่างกัน เพื่อให้เกิดประโยชน์กับทุกฝ่ายซึ่งในความเป็นจริงสถานศึกษาแต่ละแห่งมีความจำกัดและความแตกต่างด้านทรัพยากร
8. สร้างเครือข่ายระหว่างสถานศึกษาด้วยตนเอง การสร้างเครือข่ายช่วยระหว่างสถานศึกษาทำได้โดยการเชื่อมโยงระหว่างผู้บริหาร ครู ในสถานศึกษาแต่ละแห่ง เช่นการจัดตั้งเป็นเครือข่ายครูผู้สอนหลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียง เครือข่ายผู้บริหารโรงเรียนเศรษฐกิจพอเพียง เป็นต้น เพื่อร่วม

วางแผนแลกเปลี่ยนทรัพยากร องค์ความรู้ อันจะช่วยลดความจำกัดด้านทรัพยากรได้ โดยอาจให้เขตพื้นที่การศึกษาเข้ามามีบทบาทในการบริหารจัดการในเรื่องนี้ร่วมด้วย

9. สร้างเครือข่ายระหว่างสถานศึกษากับชุมชน เครือข่ายส่วนนี้ช่วยในการนำองค์ความรู้ ท้องถิ่นเข้ามาใช้พัฒนาการจัดการเรียนการสอนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา เพื่อนำผู้เรียนเข้าสู่การเรียนรู้จากวิถีการดำเนินชีวิตและสถานที่จริงภายในชุมชน และเป็นการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายในทางปฏิบัติ โดยสถานศึกษาจะต้องมีการสร้างเครือข่ายร่วมกับปราชญ์ท้องถิ่น แกนนำเกษตรกรในชุมชน กลุ่มอาชีพต่างๆ ศูนย์พัฒนาอาชีพ กลุ่มแม่บ้าน ฯลฯ โดยประสานงานและมีการจัดกิจกรรมสม่ำเสมอและต่อเนื่อง กำหนดกลไกกระตุ้นให้เกิดความต่อเนื่อง การสนับสนุนการเรียนการสอนตามหลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียงให้ประสบความสำเร็จได้นั้นจำเป็นต้องมีกลไกที่สามารถกระตุ้นให้สถาบันการศึกษามีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพ ดังนี้

1. จัดระบบการประเมินผล เป็นกลไกที่ควบคุมและผลักดันให้สถานศึกษา พัฒนาการเรียนการสอนตามหลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียงให้เกิดขึ้นจริงตามกรอบที่กำหนด โดยให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ทำหน้าที่ในการพัฒนาระบบการประเมินผลตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเฉพาะเจาะจง ทั้งด้านการสอน สื่อการสอน ครูผู้สอน การเรียนรู้ของผู้เรียน ฯลฯ

2. จูงใจด้วยรางวัล เป็นกลไกกระตุ้นในอีกรูปแบบที่เสริมแรงให้สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนตามแนวหลักเศรษฐกิจพอเพียง เช่น การจัดประกวดโรงเรียนตามวิถีเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีเงื่อนไขว่าสถาบันการศึกษาต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและสามารถส่งผลต่อชุมชนให้หันมาดำเนินชีวิตเศรษฐกิจพอเพียงด้วย เป็นต้น²⁷

การประเมินและเกณฑ์คุณภาพสถานศึกษาพอเพียง และเกณฑ์การประเมินศูนย์การเรียนรู้

กระทรวงศึกษาธิการ

1. การประเมินและเกณฑ์คุณภาพสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง)

²⁷ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, หลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาทำอย่างไรให้สัมฤทธิ์ผล, การศึกษาวินัย รายสัปดาห์, ปีที่ 7 ฉบับที่ 315 (340) วันที่ 11-18 มกราคม 2550.

การประเมินสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หรือสถานศึกษาพอเพียง เป็นการประเมินระดับคุณภาพการปฏิบัติของสถานศึกษาใน 5 ด้าน 17 องค์ประกอบ 62 ตัวบ่งชี้ โดยมีรายละเอียดดังนี้²⁸

ตารางที่ 5 รายการประเมิน และเกณฑ์การประเมินคุณภาพสถานศึกษาพอเพียง

ด้าน	องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้
1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา	นโยบาย	1.1 มีนโยบายที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษาและบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี
		1.2 ดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปีที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา
		1.3 ติดตามผลการดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติการประจำปีที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา
		1.4 นำผลการติดตามมาพัฒนานโยบาย/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา
	วิชาการ	2.1 มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้
		2.2 ดำเนินการตาม แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

²⁸ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงานและศูนย์สถานศึกษาพอเพียง มูลนิธิ ยุวสถิรคุณ (ม.ป.ป.). คู่มือประเมินและเกณฑ์คุณภาพสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) ปี 2554 เป็นต้นไป ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (เอกสารอัดสำเนา)

ด้าน	องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้
		2.3 ติดตามผลการดำเนินการตาม แผนงาน/ โครงการ/กิจกรรมด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้
		2.4 นำผลการติดตามไปพัฒนา แผนงาน/ โครงการ/กิจกรรมด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้
งบประมาณ		3.1 มีการวางแผนการบริหารจัดการ งบประมาณของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
		3.2 ดำเนินการตามแผนงบประมาณของ สถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง
		3.3 ติดตามผลการดำเนินงานตามแผน งบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง
		3.4 นำผลการติดตามมาพัฒนาและปรับปรุง การบริหารจัดการงบประมาณตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง
บริหารทั่วไป		4.1 บริหารอาคารสถานที่และจัดการแหล่งการ เรียนรู้ในสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง
		4.2 ประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมใน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้าง คุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน
2.ด้านหลักสูตร และการจัด กิจกรรมการ	หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	1.1 มีหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้
		1.2 มีการนิเทศ/ติดตาม/ประเมินผล การนำ

ด้าน	องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้
เรียนรู้		<p>หน่วยการเรียนรู้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p>
		<p>1.3 มีการศึกษา/วิเคราะห์/วิจัย เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>
การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	<p>2.1 มีแผนจัดการเรียนที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆตามมาตรฐานการเรียนรู้</p>	
	<p>2.2 คุณภาพของแผนจัดการเรียนที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ</p>	
	<p>2.3 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ</p>	
	<p>2.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	
สื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	<p>3.1 จัดทำ/ผลิต/ใช้/เผยแพร่ สื่อการเรียนรู้เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p>	
	<p>3.2 จัดทำ/พัฒนา/เผยแพร่ แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	
	<p>3.3 ใช้แหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน</p>	
	<p>การวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>4.1 จัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ</p>

ด้าน	องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้
		<p>เศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>4.2 ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>4.3 รายงานผลการประเมิน และนำมาปรับปรุง/พัฒนา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>4.4 จัดแสดง/เผยแพร่/ประกวด/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้</p>
3.ด้านการจัดกิจกรรมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	การแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน	<p>1.1 มีแผนงานแนะแนวเพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิต ที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>1.2 จัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>1.3 มีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถแก้ปัญหาและพัฒนาตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>1.4 ติดตามผลการจัดกิจกรรมแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>1.5 นำผลการติดตามมาใช้พัฒนาการจัดกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>
	กิจกรรมนักเรียน	<p>2.1 มีแผนงาน/โครงการส่งเสริมกิจกรรมนักเรียนเพื่อให้ผู้เรียน“อยู่อย่างพอเพียง”</p> <p>2.2 จัดกิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด</p>

ด้าน	องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้
		<p>หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>2.3 ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งชุมนุม/ชมรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>2.4 มีการประยุกต์ใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/วัฒนธรรม/หลักคำสอนทางศาสนาในการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>2.5 ติดตามผลการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>2.6 นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนา กิจกรรมนักเรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>
	กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์	<p>3.1 มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสา และมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.2 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา หรือพัฒนาสถานศึกษา/ชุมชน ด้านเศรษฐกิจ หรือสังคม หรือสิ่งแวดล้อมหรือวัฒนธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.3 ติดตามผลการดำเนินกิจกรรม เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.4 นำผลการติดตามมา ปรับปรุง/พัฒนาการดำเนินกิจกรรม เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>
4. ด้านพัฒนา	การพัฒนาบุคลากรตามหลัก	1.1 มีแผนงาน/โครงการพัฒนาบุคลากรของ

ด้าน	องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้
บุคลากรของ สถานศึกษา	ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	สถานศึกษาเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
		1.2 มีการจัดการประชุม/อบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่
		1.3 ส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ
		1.4 จัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติการกิจหน้าที่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่บุคลากรของสถานศึกษา
การติดตามและขยายผล	การติดตามและขยายผล	2.1 ติดตามผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
		2.2 นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนาการดำเนินโครงการ/กิจกรรมพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
		2.3 ขยายผลและเผยแพร่ ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
5. ผลลัพธ์/ภาพ ความสำเร็จ	สถานศึกษา	1.1 คุณลักษณะของสถานศึกษาพอเพียง
	ผู้บริหาร	2.1 คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาพอเพียง
	บุคลากรของสถานศึกษา	3.1 บุคลากรของสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ

ด้าน	องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้
		<p>พอเพียง</p> <p>3.2 บุคลากรจัดการทรัพยากรและดำเนินชีวิตด้านเศรษฐกิจอย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.3 บุคลากรอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนเพื่อส่วนรวมและสาธารณประโยชน์</p> <p>3.4 บุคลากรรู้จักใช้และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ</p> <p>3.5 บุคลากรดำเนินชีวิตอย่างมีฐานรากทางวัฒนธรรมและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมจากกระแสโลกาภิวัตน์</p>
ผู้เรียน		<p>4.1 ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้หลักเศรษฐกิจพอเพียง ของแต่ละระดับชั้นปีการศึกษา</p> <p>4.2 ผู้เรียนปฏิบัติตน ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านวัตถุ/เศรษฐกิจ</p> <p>4.3 ผู้เรียนปฏิบัติตน ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านสังคม</p> <p>4.4 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านสิ่งแวดล้อม</p> <p>4.5 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านวัฒนธรรม</p>

คุณภาพชีวิตการทำงาน

มนุษย์มีความต้องการปัจจัย 4 ในการดำเนินชีวิตอันได้แก่ อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค ดังนั้นมนุษย์จึงจำเป็นต้องสร้างรายได้จากการทำงานเพื่อตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐาน ซึ่งการทำงานจะมีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นต้องอาศัยการปรับตัวและการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน ดังนั้นองค์กรจะต้องส่งเสริม สนับสนุน รั้งฟัง และเน้นการมีส่วนร่วมในการทำงาน เพื่อให้บุคลากรในองค์กรมีความสุขนำมาซึ่งคุณภาพชีวิตการทำงานที่ดี จึงมีผู้รู้ นักวิชาการ นักคิด นักทฤษฎี หลายท่านให้ความหมายและกำหนดเกณฑ์คุณภาพชีวิตการทำงาน ซึ่งได้กล่าวถึงไว้ดังนี้

ความหมายของคุณภาพชีวิตในการทำงาน

นักวิชาการต่างประเทศ ได้อธิบายความหมายของคุณภาพชีวิตการทำงาน ไว้ดังนี้

วอลตัน (Walton) ซึ่งได้ให้ความหมายของคุณภาพชีวิตการทำงานไว้ว่า เป็นลักษณะของการทำงานที่ตอบสนองความต้องการและความปรารถนาของบุคคล โดยพิจารณาคุณลักษณะแนวทางความเป็นบุคคล สภาพตัวบุคคลหรือสังคม เรื่องสังคมขององค์กรที่ทำให้งานประสบผลสำเร็จ และได้กล่าวถึงองค์ประกอบของคุณภาพชีวิตการทำงาน ว่ามีองค์ประกอบ 8 ประการ คือ 1) การให้สิ่งตอบแทนที่เหมาะสมและยุติธรรม 2) สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ 3) การพัฒนาความสามารถของบุคคล 4) ความเจริญก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน 5) การบูรณาการด้านสังคม 6) ประชาธิปไตยในการทำงาน 7) จังหวะชีวิต 8) การเกี่ยวข้องกับสังคม²⁹ ทางด้านเกรสท์ (Grest) ได้กล่าวว่า คุณภาพชีวิตการทำงาน หมายถึง ความรู้สึกของบุคคล ที่เกี่ยวข้องกับทุกมิติของการทำงาน ซึ่งประกอบด้วย รางวัลและผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ความมั่นคง สภาพแวดล้อมการทำงาน ความสัมพันธ์กับองค์กรและความสัมพันธ์ของบุคคล และคุณค่าภายในชีวิตของบุคคล³⁰ ส่วนโครเวน (Skrovan) กล่าวว่า คุณภาพชีวิตการทำงาน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานของโครงการที่สามารถทำให้สมาชิกทุกระดับในองค์กรเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมที่จะปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงาน หรือวิธีการปฏิบัติและการเพิ่มพูนผลผลิต ตามแนวความคิดของเขา แสดงให้เห็นว่าคุณภาพชีวิตการทำงานมีจุดมุ่งหมาย 2 เรื่อง คือการเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการผลิตขององค์กร

²⁹ Richard E. Walton, "Improving the Quality of work Life," Harvard Business Review 53, 3 (May – June 1974) : 12.

³⁰ Robert H. Gurst, "Quality of work life-learning form Tarrytown," Harvard Business Review 57,4 (July-August 1979): 76-77.

และการปรับปรุงคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่พนักงาน³¹ ทางด้านคาสซิโอ (Cascio) ได้ให้ความหมายของคุณภาพชีวิตในการทำงานว่า หมายถึง เรื่องของสภาพและการปฏิบัติต่างๆ ภายในองค์กร เช่น การเพิ่มเนื้อหา (Job enrichment) การจัดการอย่างเป็นประชาธิปไตย การมีส่วนร่วมของลูกจ้าง (employee involvement) สภาพแวดล้อมในการทำงานที่ปลอดภัย (safe working conditions) หรือเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความปลอดภัย การมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างลูกจ้างและฝ่ายจัดการและความสามารถเติบโตและพัฒนาในด้านของความเป็นอยู่ ซึ่งเป็นความหมายของคุณภาพชีวิตการทำงานในความเข้าใจของลูกจ้าง³² ฮิวส์ และ คัมมิงส์ (Huse และ Cummings) ได้ให้ความหมายของคุณภาพชีวิตในการทำงานไว้ดังนี้ คุณภาพชีวิตหมายถึง ความพึงพอใจในงานของบุคคลกับประสิทธิผลขององค์กร หรืออีกนัยหนึ่ง คุณภาพชีวิตในการทำงาน คือ ประสิทธิผลขององค์กรที่เกิดจากความสุขในงานของผู้ปฏิบัติงาน ที่เกิดจากการรับรู้ประสบการณ์ในการทำงาน ซึ่งทำให้พนักงานมีความพึงพอใจในงานนั้นๆ ส่งผลให้พนักงานมีขวัญและกำลังใจตลอดจนเป็นแรงจูงใจในการทำงาน พร้อมทั้งจะปรับปรุงศักยภาพของตนเอง เพื่อเพิ่มผลผลิตขององค์กร³³

สำหรับประเทศไทยได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานไว้ดังนี้

ปรียาพร พาสนาวุฒิมงคล ให้ความหมายของคุณภาพชีวิตการทำงานไว้ว่า “ คุณภาพชีวิตการทำงาน หมายถึง ระดับความพึงพอใจในปัจจัยต่างๆที่เอื้อประโยชน์ต่อตัวในองค์กร ซึ่งแตกต่างกันไปตามการรับรู้ของแต่ละบุคคลที่จะส่งผลให้การปฏิบัติงานของหน่วยงานบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล³⁴

วิลาสินี เจนวนิชสถาพร สรุปความหมายของคุณภาพชีวิตการทำงานว่า คุณภาพชีวิตการทำงาน หมายถึง สภาพผู้ปฏิบัติงานได้รับประโยชน์ขั้นพื้นฐานจากองค์กรโดยองค์การให้ความสำคัญ

³¹ Daniel J. Skrovan, Quality of work life : Perspectives for Business and the Public Sector (Massachusetts : Addison-Wesley Publishing Company, 1983), 1-6.

³² Wayne F. Cascio. W.C., Managing Human Resources : Productivity Quality of Worklife Profits. (New York : McGraw Hill Book 1992): 553.

³³ Huse, Edger F. and Thomas G. Cummings. 1985. อ้างถึงใน วิลาสินี เจนวนิชสถาพร, “ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงานกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทโทรคมนาคมในประเทศไทย” (การค้นคว้าอิสระปริญญาธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการประกอบการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2553), 25.

³⁴ ปรียาพร พาสนาวุฒิมงคล, “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงานและความผูกพันที่มีต่อองค์กรของบุคลากรสำนักงานคลังจังหวัด” (การค้นคว้าอิสระปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและเอกชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2553), 30.

กับคุณค่าความเป็นมนุษย์และผู้ปฏิบัติงาน รู้สึกได้ถึงความปลอดภัยระหว่างปฏิบัติงาน และเมื่อผู้ปฏิบัติงานมีคุณภาพชีวิตการทำงานที่ดีแล้วจะสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของบุคคลและองค์กรได้³⁵

จากความหมายต่างๆสามารถสรุปได้ว่า คุณภาพชีวิตการทำงาน หมายถึง การรับรู้ของบุคลากรที่มีต่อสภาพการทำงานที่สามารถตอบสนองความต้องการ ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ซึ่งจะทำให้บุคคลมีความสุขและการทำงานมีประสิทธิภาพสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

องค์ประกอบของคุณภาพชีวิตการทำงาน

วอลตัน (Walton) ได้เสนอองค์ประกอบที่สำคัญและกำหนดเกณฑ์ชี้วัดคุณภาพชีวิตการทำงานที่เหมาะสม 8 ด้าน ดังนี้

1. การให้สิ่งตอบแทนที่เหมาะสมและยุติธรรม (adequate and fair compensation) หมายถึง ค่าตอบแทนที่ได้รับจากการปฏิบัติงานนั้น จะต้องมีความเพียงพอในการดำรงชีวิตตามมาตรฐานการครองชีพที่สมเหตุสมผลในสังคมนั้นๆ สำหรับค่าตอบแทนที่มีความยุติธรรม ก็เกิดจากการเปรียบเทียบค่าตอบแทนจากการทำงานในตำแหน่งหน้าที่และความรับผิดชอบที่คล้ายคลึงกันหรือเปรียบเทียบจากผลการปฏิบัติงานที่เท่าเทียมกัน

2. สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ (safe and healthy environment) หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานไม่ควรอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่ดี ทั้งต่อร่างกายและการทำงาน ควรจะมีการกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมสุขภาพ ซึ่งรวมถึงการควบคุมเกี่ยวกับเสียง การรบกวนทางสายตา

3. การพัฒนาความสามารถของบุคคล (development of human capacities) หมายถึง โอกาสในการพัฒนาและการใช้ความสามารถของพนักงานในการปฏิบัติงานตามทักษะและความรู้ที่มี ซึ่งจะทำให้พนักงานรู้สึกว่าคุณค่าและรู้สึกท้าทายในการทำงาน ได้ใช้ความสามารถในการทำงานเต็มที่ รวมทั้งความรู้สึกว่ามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน

4. ความเจริญก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน (growth and security) หมายถึง ควรให้ความสนใจการให้พนักงานได้รักษาหรือเพิ่มความสามารถในการทำงานของเขามากกว่าที่จะคอยเป็นผู้นำให้เขาทำตาม จะต้องมีการมอบหมายงานใหม่หรืองานที่ต้องใช้ความรู้และทักษะที่เพิ่มขึ้นอีก

³⁵ วิลลีนี เจนวนิชสถาพร, “ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงานกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทโทรคมนาคมในประเทศไทย” (การค้นคว้าอิสระปริญญาธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการประกอบการ บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร, 2553), 38.

ในอนาคต จะต้องเปิดโอกาสให้มีการพัฒนาภายในองค์กร ในสายงาน รวมถึงสมาชิกในครอบครัว ด้วย

5. การบูรณาการด้านสังคม (social integration) หมายถึง การที่ผู้ปฏิบัติงานรู้สึกว่ามีคุณค่า ได้รับการยอมรับ และร่วมมือกันทำงานจากกลุ่มเพื่อนร่วมงาน รู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มเพื่อนร่วมงาน มีการเปิดเผยตนเอง มีบรรยากาศในการทำงานที่ดี ไม่มีการแบ่งชั้นวรรณะในหน่วยงาน ปราศจากการถือคติและการทำลายซึ่งกันและกัน

6. ประชาธิปไตยในการทำงาน (constitutionalism) หมายถึง พนักงานมีสิทธิอะไรบ้าง และจะปกป้องสิทธิของตนเองได้อย่างไร ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมขององค์กรนั้นๆ ว่ามีความเคารพในสิทธิส่วนตัวมากน้อยเพียงใด ยอมรับในความขัดแย้งทางความคิด รวมทั้งวางมาตรฐานการให้ผลตอบแทนที่ยุติธรรมแก่พนักงาน และมีการจัดเตรียมงานให้เกิดความเหมาะสมและมีความสัมพันธ์กัน

7. จังหวะชีวิต หมายถึง (the total life space) บุคคลจะต้องจัดความสมดุลให้เกิดขึ้นในชีวิต โดยจะต้องจัดสรรบทบาทให้สมดุล ได้แก่ การแบ่งเวลา อาชีพ การเดินทาง ซึ่งจะต้องมีส่วนที่เหมาะสมระหว่างการใช้เวลาว่างของตนเองและครอบครัว รวมทั้งความก้าวหน้าในอาชีพ

8. การเกี่ยวข้องกับสังคม (social relevance) หมายถึง ความรู้สึกที่กิจกรรมหรืองานที่ทำนั้นเป็นประโยชน์ต่อสังคม มีความรับผิดชอบต่อสังคม รวมทั้งองค์กรของตนได้ทำประโยชน์ให้สังคม เป็นการเพิ่มคุณค่าความสำคัญของอาชีพและเกิดความรู้สึกภูมิใจในองค์กรของตนเอง ตัวอย่างเช่น ความรู้สึกของพนักงานที่รู้ว่าหน่วยงานของตนมีความรับผิดชอบต่อสังคมในด้านการผลิต การกำจัดของเสีย วิธีการด้านการตลาด การฝึกปฏิบัติงาน และการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ด้านการเมืองและอื่น ๆ³⁶

ฮิวส์ และ คัมมิงส์ (Huse and Cumming) ได้เสนอเกณฑ์และองค์ประกอบคุณภาพชีวิตการทำงานไว้ 8 ด้าน คือ

1. ผลตอบแทนที่ยุติธรรมและเพียงพอ (adequate and fair compensation) หรือรายได้ และผลประโยชน์ตอบแทน หมายถึง การได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างที่เหมาะสมเพียงพอและยุติธรรม สอดคล้องกับระดับความรู้ ความสามารถของผู้ปฏิบัติงานเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้จากงานอื่น ๆ

2. สภาพทำงานที่ปลอดภัยไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (safe and healthy environment) หมายถึง การที่พนักงานได้ปฏิบัติงานในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ปลอดภัย และสถานที่ทำงานไม่ก่อให้เกิดอันตรายหรือส่งผลเสียต่อสุขภาพ

³⁶ Richard E. Walton, "Improving the Quality of work Life," Harvard Business Review 53, 3 (May – June 1974) : 12.

3. การพัฒนาศักยภาพของผู้ปฏิบัติงาน (development of human capacities) หรือโอกาสพัฒนาศักยภาพ หมายถึง การที่ผู้ปฏิบัติงานได้มีโอกาสพัฒนาขีดความสามารถของตนจากงานที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งส่งผลให้เกิดความรู้สึกรับคุณค่า มีความท้าทาย พร้อมสร้างสรรค์หรือผลิตงานที่มีคุณภาพและได้รับการยอมรับจากผู้ร่วมงาน

4. ความก้าวหน้า (growth) หมายถึง การที่ผู้ปฏิบัติงานมีโอกาสได้รับการยอมรับจนนำไปสู่ความก้าวหน้าในอาชีพ มีตำแหน่งที่มั่นคงและมีรายได้ที่เหมาะสม

5. สังคมสัมพันธ์ (social integration) หมายถึง การที่ผู้ปฏิบัติงานเป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงาน สถานที่ทำงานมีบรรยากาศที่ดี เพื่อนร่วมงานมีอัธยาศัยดี เป็นกันเอง และเป็นมิตรต่อกัน มีความสามัคคี มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

6. ลักษณะการบริหารงาน (constitutionalism) หมายถึง การมีความยุติธรรมในการบริหารงาน ไม่เอียงเอียงเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง มีการปฏิบัติต่อบุคลากรอย่างเหมาะสมและเท่าเทียมกัน เคารพสิทธิ์ของกันและกัน ไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

7. ภาวะอิสระจากงาน (total life space) หมายถึง การจัดสรรเวลาให้มีเวลาที่เหมาะสมในการดำเนินชีวิตประจำวัน โดยคำนึงถึงความเป็นส่วนตัว ครอบครัว และกิจกรรมอื่นๆ เพื่อให้เกิดความสมดุลในช่วงของชีวิตระหว่างปฏิบัติงานกับช่วงเวลาอิสระจากงาน

8. ความภูมิใจในองค์กร (organizational pride) หมายถึง ความภูมิใจของพนักงานที่มีต่อองค์กร ในการเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร รู้สึกภูมิใจที่ได้ปฏิบัติงานในองค์กรที่มีชื่อเสียงและมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อสังคม³⁷

แฮคแมนและซัทเทิล (Hackman and Suttle) ได้ให้หลักการในการเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงาน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. หลักความมั่นคงปลอดภัยในการทำงาน (The principle of security) หลักความมั่นคงปลอดภัยในการทำงาน เป็นการตอบสนองความต้องการของคนที่ต้องการลดความหวาดกลัว หรือความวิตกกังวลต่างๆ อันเกี่ยวกับสุขอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน รายได้ตลอดจนความก้าวหน้าในการทำงาน ทั้งต่อภาวะทางร่างกายและเศรษฐกิจ เช่น อันตรายจากสารเคมี อากาศเป็นพิษ หรือความวิตกกังวลต่ออันตรายใดๆ อันเนื่องมาจากการทำงานนั้น นอกจากนี้ยังวิตก

³⁷ Huse, Edger F. and Thomas G. Cummings. 1985. Organization Development and Change. Minnesota : West Publishing. อ้างถึงใน พรสุข อัครนิเวศน์, ร.อ.หญิง. “คุณภาพชีวิตการทำงานกับความผูกพันต่อองค์กร : ศึกษากรณีโรงเรียนวัดบูรณะเปิดทวารวดี อุตสาหกรรมทหาร ศูนย์การอุตสาหกรรม ป้องกันประเทศและพลังงานทหาร จังหวัดนครสวรรค์” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2541), 34-35.

ต่อรายได้ที่ไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพ ความมั่นคงในการทำงานระยะยาวกล่าวคือ ต้องการคุ้มครองในเรื่องอัตราค่าจ้างที่เหมาะสมกับลักษณะงานที่ทำ ตลอดจนมีความก้าวหน้าในการทำงาน

2. หลักความเป็นธรรมหรือความเสมอภาค (The principle of equity) เป็นการสร้างสัมพันธภาพที่ดีให้กับพนักงาน องค์กรจะต้องอาศัยหลักเหตุและผลในการดำเนินการเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและความเสมอภาคอย่างเท่าเทียม พนักงานจะเกิดขวัญกำลังใจในการทำงาน พุ่มเท่กับงานที่ทำ ทั้งนี้องค์กรจะให้ผลตอบแทนจากการทำงานที่เหมาะสมและให้ความสำคัญกับตัวบุคคล ไม่เพียงเฉพาะตัวงานเท่านั้น ดังนั้น นายจ้างควรปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงาน เพื่อให้พนักงานมีสุขอนามัยที่ดี มีความคิดเชิงบวกต่อองค์กร

3. หลักปัจเจกบุคคล (The principle of individualization) คนงานควรได้รับการกระตุ้นให้มีพัฒนาการทั้งในด้านความรู้ ความสามารถ ฝีมือ หรือความชำนาญงาน ตลอดจนสามารถเรียนรู้เกี่ยวกับที่ทำงานด้วยตนเองได้ต่อไป หลักการนี้เป็นการส่งเสริมให้คนงานรู้จักพัฒนาตนเอง และเรียนรู้เกี่ยวกับองค์กรทั้งหมดมากที่สุดเท่าที่เขาต้องการ โดยให้คนงานได้มีโอกาสได้ใช้อำนาจตัดสินใจด้วยตนเอง เกี่ยวกับสิ่งที่ทำอยู่ได้มากที่สุดตามขอบเขต กล่าวคือสามารถวางแผนดำเนินการตามหน้าที่การงานของตนเองได้ ซึ่งความสามารถในการตัดสินใจหรือการกำหนดรูปแบบการทำงานด้วยตนเองนี้จะมีผลต่อทัศนคติที่ดีต่อการทำงานของคนงานทั้งในแง่จิตใจและแรงจูงใจ ซึ่งมีความสัมพันธ์กับสุขภาพส่วนบุคคล รวมทั้งทางด้านสังคมในทางอ้อม ด้วยเหตุนี้จึงควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนาความสามารถส่วนบุคคลในการทำงานด้วย

4. หลักประชาธิปไตย (The principle of democracy) เป็นการคำนึงถึงตัวบุคคล ทุกคนจะมีความเท่าเทียมกัน มีสิทธิ เสรีภาพที่เสมอภาคกัน ไม่มีการแบ่งชนชั้น และต้องรู้จักให้ออกาสกับบุคคลอื่นในการแสดงศักยภาพ เพราะการทำงานนั้นต้องอาศัยความร่วมมือและการทำงานร่วมกันเป็นทีม³⁸

สโครแวน (Skrovan) ได้กล่าวว่า คุณภาพชีวิตการทำงานมีองค์ประกอบ 3 ประการ ดังนี้

1. การพัฒนา (development) ใน 2 ด้าน คือ ในด้านกระบวนการหรือการดำเนินงานด้านต่างๆ ซึ่งจะก่อให้เกิดคุณภาพชีวิตการทำงานที่ดี และในด้านการพัฒนาบุคคลด้วย การพัฒนานี้มีพื้นฐานอยู่บนหลักการประชาธิปไตยและแนวคิดเรื่องสิทธิของปัจเจกบุคคล

2. การเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (dignity) คือ การที่พนักงานได้รับการปฏิบัติด้วยความเคารพในเกียรติและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของพวกเขา พนักงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการปฏิบัติงาน และเมื่อพวกเขาได้รับความพึงพอใจจากการได้รับการยกย่องเป็นที่ยอมรับ

³⁸ R.J. Hackman, and L.J. Suttle, Improving Life at Work; Behavior Science Approach to Organizational Change (Santa Monica, Calif : Goodyear Publishing., 1974), 197.

ในความสามารถ สิ่งเหล่านี้จะส่งผลต่อการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพอันเป็นการทำให้องค์กรได้รับผลผลิตที่เพิ่มมากขึ้น

3. การปฏิบัติในชีวิตประจำวัน (daily practice) คือแนวทางสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงาน เช่น ความไว้วางใจ การเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การเคารพให้เกียรติ การมีส่วนร่วมของพนักงาน ฯลฯ จะต้องเป็นบรรทัดฐานขององค์กรและก่อให้เกิดการปฏิบัติตามบรรทัดฐานนี้จริงๆ ในชีวิตการทำงานประจำวันของทุกคนในองค์กร³⁹

เดสเลอร์ (Dessler) ได้กล่าวว่า องค์กรประกอบที่จะทำให้เกิดคุณภาพชีวิตการทำงาน อย่างน้อยจะต้องมีดังนี้

1. คุณค่าของงานที่ทำ (a job worth doing)
2. สภาพการทำงานที่ปลอดภัยและมั่นคง (safe and secure working conditions)
3. ค่าตอบแทนและผลประโยชน์ที่เพียงพอ (adequate pay and benefits)
4. ความมั่นคงในการทำงาน (job security)
5. มีการนิเทศงานอย่างเหมาะสม (competent supervision)
6. การให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงาน (feedback on job performance)
7. โอกาสในการเรียนรู้และก้าวหน้าในงาน (opportunities to learn and grow in the job)
8. โอกาสที่จะได้รับความดีความชอบ (a chance to get ahead on merit)
9. บรรยากาศที่ดีในสังคม (positive social climate)
10. ความเป็นธรรมและยุติธรรม (justice and fair play)⁴⁰

เชอร์เมอร์ฮอร์น (Schermmerhorn) ได้กล่าวถึงแง่มุมในการพิจารณาคุณภาพชีวิตการทำงานไว้ดังนี้ คือ

1. ค่าตอบแทนที่เพียงพอและมีความยุติธรรม (adequate and fair pay for a job well done)
2. สภาพการทำงานที่มีความปลอดภัยและมีสุขอนามัย (safe and healthy working conditions)
3. โอกาสในการเรียนรู้และใช้ทักษะใหม่ๆ (opportunities to learn and use new skills)

³⁹ Daniel J. Skrovan, Quality of Work life : Perspectives for Business and the Public Sector,4-6

⁴⁰ GardDessler,Personnel : Human Resources Management,4.

4. โอกาสในความก้าวหน้าและความเติบโตในสายอาชีพ (room to grow and progress in a career)
 5. การได้รับการป้องกันสิทธิส่วนบุคคล (protection of individual rights)
 6. ความภูมิใจในงานและองค์กร (pride in the work itself and the organization⁴¹)
- ดูบริน (Dubrin) กำหนดเกณฑ์ 7 ประการ ในการวัดคุณภาพชีวิตการทำงาน ดังนี้
1. รายได้ คุณภาพชีวิตการทำงานในส่วนของรายได้ จะอยู่บนพื้นฐานของความยุติธรรมเมื่อเปรียบเทียบกับทั้งภายในและภายนอกองค์กร เชื่อว่าแรงจูงใจที่เกิดจากรายได้จะเป็นเครื่องล่อในการทำงานที่มีความสำคัญและมีความหมายมากต่อพนักงาน
 2. ผลประโยชน์ของพนักงาน (โดยเฉพาะในสหรัฐอเมริกา) มีความคาดหวังในการได้รับสิทธิประโยชน์สูงขึ้น ซึ่งการได้รับสิทธิประโยชน์ในหลายๆ องค์กรได้กลายเป็นข้อต่อระหว่างฝ่ายพนักงานและฝ่ายบริหาร เนื่องจากฝ่ายบริการต้องการที่จะควบคุมรายจ่ายและฝ่ายพนักงานก็ต้องการผลประโยชน์ที่เพิ่มขึ้น
 3. ความมั่นคงในการทำงาน พนักงานทุกคนต้องการงานที่มีความมั่นคง การมีคุณภาพชีวิตในการทำงาน ในส่วนของความมั่นคงในการทำงานต้องอาศัยการวางแผนการบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพ การเก็บรวบรวมข้อมูลของพนักงานต้องมีระบบที่ดีและทันสมัย
 4. ทางเลือกในการทำงาน การให้พนักงานมีทางเลือกในเวลาทำงานที่สะดวกต่อตัวพนักงานเองได้แก่ การให้เข้างานและเลิกงานในเวลาที่พนักงานต้องการ การจ้างพนักงานชั่วคราวเป็นต้น ทั้งนี้เพื่อตอบสนองความต้องการของพนักงานได้สูงสุด
 5. ความเครียดจากการทำงาน ซึ่งเกิดจากการประกอบอาชีพเป็นแง่มุมใหม่ที่มีความสำคัญของคุณภาพชีวิตการทำงานที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพจิต พนักงานที่ได้รับผลกระทบจากความเครียดและความไม่สะดวกสบายจากการทำงานจะทำให้คุณภาพชีวิตการทำงานลดลง
 6. การมีส่วนร่วมของพนักงาน พนักงานส่วนใหญ่ต่างมีความรู้สึกกว่าตนเองมีสิทธิมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่มีผลต่อการทำงาน ซึ่งค่านิยมนี้นับวันจะได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นและยังเป็นผลดีต่อองค์กร
 7. ระบอบประชาธิปไตยในการทำงาน แนวโน้มความต้องการของพนักงานในการทำระบบประชาธิปไตยเข้ามาใช้ในสถานทำงานมีสูงขึ้น แต่ละองค์กรจะต้องรับฟังความต้องการความคิดเห็นของพนักงานในองค์กร ผู้นำที่มีลักษณะเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตยมีผลดีต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตในการทำงาน⁴²

⁴¹ John R. Schermerhorn, Management, 5

⁴² Dubrin R. Champoux, Administrative Science Quarterly (New York: McGraw-Hill, 1981), 355-358.

บุญแสง ชีระภากร ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของคุณภาพชีวิตการทำงานไว้ 10 ประการ ดังนี้

1. ค่าตอบแทนที่เหมาะสมและเพียงพอ (adequate and fair pay)
2. ผลประโยชน์เกื้อกูล (fringe benefits)
3. สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ (safe and healthy environment)
4. ความมั่นคงในการทำงาน (job security)
5. เสรีภาพในการร่วมเจรจาต่อรอง (free collective bargaining)
6. การพัฒนาและการเจริญเติบโต (growth and development)
7. บูรณาการทางสังคม (social integration)
8. การมีส่วนร่วมในองค์การ (participation)
9. ประชาธิปไตยในการทำงาน (democracy at work)
10. เวลาว่างของชีวิต (total life space)⁴³

ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 14 สิงหาคม พ.ศ.2553 เนื่องจากวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2552 นายจурินทร์ ลักษณะวิศิษฐ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้ลงนามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) เรื่อง กำหนดศูนย์ประสานงานการจัดการมัธยมศึกษาเพื่อให้มีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานจัดการมัธยมศึกษา 41 ศูนย์ทั่วประเทศ เพื่อให้การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เป็นไปตามเจตนารมณ์ของการปฏิรูปการศึกษา ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ การจัดตั้งศูนย์ประสานงานการจัดการมัธยมศึกษา ศูนย์ที่ 7 ประกอบด้วย สถานศึกษาในจังหวัดราชบุรีและกาญจนบุรี จนกระทั่ง วันที่ 14 สิงหาคม พ.ศ.2553 กฎหมายมีผลบังคับใช้ จึงมีประกาศแต่งตั้งเป็นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จนถึงปัจจุบัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 มีพื้นที่บริการรวม 2 จังหวัด ดังนี้

⁴³ บุญแสง ชีระภากร, การปรับปรุงคุณภาพชีวิตการทำงาน จุลสารพัฒนาข้าราชการพลเรือน 25,1(มกราคม-มีนาคม 2533) : 7-12.

1. จังหวัดราชบุรี ประกอบด้วย 10 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอวัดเพลง อำเภอปากท่อ อำเภอดำเนินสะดวก อำเภอบางแพ อำเภอโพธาราม อำเภอบ้านโป่ง อำเภอจอมบึง อำเภอสวนผึ้ง และ อำเภอบ้านคา มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลสถานศึกษามัธยมศึกษาในสังกัด จำนวน 26 แห่ง

2. จังหวัดกาญจนบุรี ประกอบด้วย 13 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอท่าม่วง อำเภอพนมทวน อำเภอท่ามะกา อำเภอด่านมะขามเตี้ย อำเภอบ่อพลอย อำเภอไทรโยค อำเภอห้วยกระเจา อำเภอหนองปรือ อำเภอเลาขวัญ อำเภอศรีสวัสดิ์ อำเภอทองผาภูมิ และอำเภอสังขละบุรี มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลสถานศึกษามัธยมศึกษาในสังกัด จำนวนทั้งสิ้น 29 แห่ง⁴⁴

มีสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินสถานศึกษาพอเพียง ซึ่งเป็นแบบอย่างในการจัดกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามเกณฑ์การประเมินของกระทรวงศึกษาธิการ มีจำนวนสถานศึกษาทั้งสิ้น 38 แห่ง ประกอบด้วย สถานศึกษาในจังหวัดราชบุรีจำนวน 15 แห่ง และ จังหวัดกาญจนบุรีจำนวน 23 แห่ง

ตารางที่ 6 ข้อมูลการประเมินสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง “สถานศึกษาพอเพียง” สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8

สถานศึกษาที่ผ่านการประเมินและกระทรวงศึกษาธิการประกาศ เป็น “สถานศึกษาพอเพียง” ปี 2552 จำนวน 4 แห่ง						
ที่	รายชื่อสถานศึกษา	ประเภท	จังหวัด	ขนาด	ประกาศผล/ ปี	ผล ประเมิน
1	ท่าเรือพิทยาคม	พอเพียง	กาญจนบุรี	เล็ก	2552	ผ่าน
2	พนมทวนพิทยาคม สว่างเฉลิม สุคนธ์ฯ	พอเพียง	กาญจนบุรี	เล็ก	2552	ผ่าน
3	คุรุราษฎร์รังสฤษดิ์	พอเพียง	ราชบุรี	ใหญ่	2552	ผ่าน
4	หนองโพวิทยา	พอเพียง	ราชบุรี	เล็ก	2552	ผ่าน

⁴⁴ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 , “แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2558 ,” 17 พฤศจิกายน 2557.

สถานศึกษาที่ผ่านการประเมินและกระทรวงศึกษาธิการประกาศ เป็น “สถานศึกษาพอเพียง”						
ปี 2554 จำนวน 10 แห่ง						
ที่	รายชื่อสถานศึกษา	ประเภท	จังหวัด	ขนาด	ประกาศผล/ ปี	ผล ประเมิน
1	ด่านมะขามเตี้ยวิทยาคม	พอเพียง	กาญจนบุรี	กลาง	2554	ผ่าน
2	นิวิฐราษฎร์อุบลมณี	พอเพียง	กาญจนบุรี	เล็ก	2554	ผ่าน
3	ประชามงคล	พอเพียง	กาญจนบุรี	กลาง	2554	ผ่าน
4	หนองปรือพิทยาคม	พอเพียง	กาญจนบุรี	เล็ก	2554	ผ่าน
5	อุดมสิทธิศึกษา	พอเพียง	กาญจนบุรี	กลาง	2554	ผ่าน
6	ท่ามะขามวิทยา	พอเพียง	ราชบุรี	เล็ก	2554	ผ่าน
7	รัฐราษฎร์อุบลมณี	พอเพียง	ราชบุรี	กลาง	2554	ผ่าน
8	สันติการามวิทยา	พอเพียง	ราชบุรี	เล็ก	2554	ผ่าน
9	สายธรรมจันทร์	พอเพียง	ราชบุรี	ใหญ่	2554	ผ่าน
10	โสภณศิริราษฎร์	พอเพียง	ราชบุรี	กลาง	2554	ผ่าน
สถานศึกษาที่ผ่านการประเมินและกระทรวงศึกษาธิการประกาศ เป็น “สถานศึกษาพอเพียง”						
ปี 2555 จำนวน 1 แห่ง						
ที่	รายชื่อสถานศึกษา	ประเภท	จังหวัด	ขนาด	ประกาศผล/ ปี	ผล ประเมิน
1	เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี	พอเพียง	ราชบุรี	เล็ก	2555	ผ่าน
สถานศึกษาที่ผ่านการประเมินและกระทรวงศึกษาธิการประกาศ เป็น “สถานศึกษาพอเพียง”						
ปี 2556 จำนวน 12 แห่ง						
ที่	รายชื่อสถานศึกษา	ประเภท	จังหวัด	ขนาด	ประกาศผล/ ปี	ผล ประเมิน
1	เทพมงคลรังสี	พอเพียง	กาญจนบุรี	ใหญ่	2556	ผ่าน
2	บ่อพลอยรัชดาภิเชก	พอเพียง	กาญจนบุรี	กลาง	2556	ผ่าน
3	ร่วมเกล้า กาญจนบุรี	พอเพียง	กาญจนบุรี	กลาง	2556	ผ่าน
4	หนองรีประชานิมิต	พอเพียง	กาญจนบุรี	กลาง	2556	ผ่าน
5	พังตรุราษฎร์รังสรรค์	พอเพียง	กาญจนบุรี	เล็ก	2556	ผ่าน
6	หนองขาวโกวิทพิทยาคม	พอเพียง	กาญจนบุรี	เล็ก	2556	ผ่าน
7	เฉลิมพระเกียรติฯ กาญจนบุรี	พอเพียง	กาญจนบุรี	กลาง	2556	ผ่าน
8	พนมทวนชนูปถัมภ์	พอเพียง	กาญจนบุรี	กลาง	2556	ผ่าน

สถานศึกษาที่ผ่านการประเมินและกระทรวงศึกษาธิการประกาศ เป็น “สถานศึกษาพอเพียง”						
ปี 2556 จำนวน 12 แห่ง						
ที่	รายชื่อสถานศึกษา	ประเภท	จังหวัด	ขนาด	ประกาศผล/ ปี	ผล ประเมิน
9	ปากท่อพิทยาคม	พอเพียง	ราชบุรี	กลาง	2556	ผ่าน
10	บางแพปฐมพิทยาคม	พอเพียง	ราชบุรี	กลาง	2556	ผ่าน
11	กรับใหญ่ว่องกุลสถกิจพิทยาคม	พอเพียง	ราชบุรี	เล็ก	2556	ผ่าน
12	ราชโบริกานุเคราะห์	พอเพียง	ราชบุรี	ใหญ่พิเศษ	2556	ผ่าน
สถานศึกษาที่ผ่านการประเมินและกระทรวงศึกษาธิการประกาศ เป็น “สถานศึกษาพอเพียง”						
ปี 2557 จำนวน 11 แห่ง						
ที่	รายชื่อสถานศึกษา	ประเภท	จังหวัด	ขนาด	ประกาศผล/ ปี	ผล ประเมิน
1	ท่ามะกาปญฺญสิริวิทยา	พอเพียง	กาญจนบุรี	เล็ก	2557	ผ่าน
2	ท่ามะกาพิทยาคม	พอเพียง	กาญจนบุรี	ใหญ่ พิเศษ	2557	ผ่าน
3	กาญจนานุเคราะห์	พอเพียง	กาญจนบุรี	ใหญ่ พิเศษ	2557	ผ่าน
4	เทพศิรินทร์ลาดหญ้า กาญจนบุรี	พอเพียง	กาญจนบุรี	กลาง	2557	ผ่าน
5	ไทรโยคน้อยวิทยา	พอเพียง	กาญจนบุรี	เล็ก	2557	ผ่าน
6	ท่าม่วงราษฎร์บำรุง	พอเพียง	กาญจนบุรี	ใหญ่	2557	ผ่าน
7	เลาขวัญราษฎร์บำรุง	พอเพียง	กาญจนบุรี	กลาง	2557	ผ่าน
8	ห้วยกระเจาพิทยาคม	พอเพียง	กาญจนบุรี	เล็ก	2557	ผ่าน
9	รัตนราษฎร์บำรุง	พอเพียง	ราชบุรี	ใหญ่พิเศษ	2557	ผ่าน
10	เนกขัมมิวิทยา	พอเพียง	ราชบุรี	เล็ก	2557	ผ่าน
11	ประสาทรัฐประชากิจ	พอเพียง	ราชบุรี	กลาง	2557	ผ่าน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยภายในประเทศ

กำธร ทาเวียง ได้ทำการวิจัยเรื่อง การขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมมีการขับเคลื่อนอยู่ที่ระดับมาก ซึ่งมีแนวทางการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 คือ จัดให้มีหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทุกระดับชั้น สนับสนุนการบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน พัฒนาการจัดหาและใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง⁴⁵

ระพีพรรณ คณาฤทธิ์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ระดับของการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่าทั้งภาพรวมรายด้านและรายข้ออยู่ในระดับมาก ขนาดของโรงเรียนต่างก็มีการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามขนาดของโรงเรียนเป็นรายคู่ พบว่า ทั้งการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระหว่างโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดกลาง ระหว่างโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดกลาง และระหว่างโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดเล็ก ทุกคู่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 และการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามประสบการณ์เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า โรงเรียนที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่ำกว่า 5 ปี และโรงเรียนที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 5 ปีขึ้นไป มีการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไม่แตกต่างกัน⁴⁶

⁴⁵ กำธร ทาเวียง, “การขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร,2553),76-77.

⁴⁶ ระพีพรรณ คณาฤทธิ์ “การบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี,2554)70-76.

สมรภูมิ อ่อนอ่อน ได้ทำการวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดตาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล มีปัญหาอยู่ในระดับมาก และการบริหารงานทั่วไปอยู่ในระดับปานกลาง แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษา 1) แนวทางการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการอบรมให้ความรู้แก่ครูด้านสื่อการเรียนการสอนและการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา นิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนการสอน 2) แนวทางการบริหารงานงบประมาณ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อดำเนินการจัดสรรงบประมาณของสถานศึกษา ให้คณะกรรมการสถานศึกษาและครูในโรงเรียนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา 3) แนวทางการบริหารงานบุคคล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนอัตรากำลังบุคลากรที่มีอยู่ให้ตรงตามความต้องการที่แท้จริง รวมถึงส่งบุคลากรไปอบรมกับหน่วยงานภายนอกอยู่เป็นประจำ 4) แนวทางการบริหารงานทั่วไป ได้แก่ ด้านงานกิจการนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการประชุมผู้ปกครอง ประจำปีการศึกษา เพื่อชี้แจงภาวะเปรียบของโรงเรียนแก่ผู้ปกครอง⁴⁷

นันทกาญจน์ ชินประสิทธิ์ และศาลีนา บุญเกื้อ ได้ทำรายงานวิจัย เรื่อง การศึกษาภาพความสำเร็จของการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผลการวิจัยพบว่า ผลการดำเนินการตามกระบวนการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาจำแนกตามประเภทของโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยปัจจัย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านกิจกรรมพัฒนาบุคลากร และด้านการสร้างเครือข่ายและขยายผล โดยภาพรวมพบว่า ศร.และ BP มีผลการดำเนินการตามกระบวนการอยู่ในระดับมากที่สุดทุกขั้นตอน ส่วนสสพ. มีผลการดำเนินการตามกระบวนการอยู่ในระดับมากที่สุด 4 ด้าน ยกเว้นด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ส่วนโรงเรียนทั่วไป มีผลการดำเนินการตามกระบวนการอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน ยกเว้นด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน และด้านการสร้างเครือข่ายและการขยายผล ระดับความสำเร็จของการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนที่มีการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญา

⁴⁷ สมรภูมิ อ่อนอ่อน , “แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดตาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38” (วารสารวิชาการเครือข่ายบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ,2557),195-207.

ของเศรษฐกิจพอเพียง ในด้านคุณภาพของผู้เรียนประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อันได้แก่ คะแนน O-NET คะแนน GPA ของนักเรียนระดับชั้น ป.6 ม.3 และม.6 สมรรถนะของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด ส่วนปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียนที่มีการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ตัวแปรทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านกิจกรรมพัฒนาบุคลากร และด้านการสร้างเครือข่ายและขยายผล ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง⁴⁸

อัจฉรา โยมสินธุ์ ได้สรุปรายงานการวิจัยเชิงพัฒนา เรื่อง ชีวิตสมดุลงของครูพอเพียงแบบอย่าง ผลการวิจัยภาระหนี้สินจำแนกตามประเภทของหนี้ ครูร้อยละ 80 เป็นหนี้สหกรณ์ออมทรัพย์ครูเฉลี่ย 1.76 ล้านบาทต่อคน ครูร้อยละ 62 เป็นหนี้โครงการช่วยเหลือครูเฉลี่ย 1.53 ล้านบาทต่อคน และข้อมูลทางการเงินครูเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานพบว่า ครูมีรายได้มากกว่าค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน ครูมีสินทรัพย์มากกว่าหนี้สิน ครูมีภาระหนี้สินสูงเกินเกณฑ์มาตรฐาน และหนึ่งในสี่ของครูมีปัญหาชักหน้าไม่ถึงหลัง คือ มีรายได้ไม่พอใช้จ่าย ส่วนเป้าหมายในการปลดหนี้ ครูกว่าหนึ่งในสามคิดว่าต้องใช้เวลามากกว่า 10 ปีในการปลดหนี้ ครูร้อยละ 4.2 คิดว่าตนเองคงไม่สามารถปลดหนี้ได้ ปัญหาหลักทางการเงินของครู คือ ภาระหนี้สินที่มีอยู่มากเกินไป สะท้อนให้เห็นความไม่มั่นคงทางการเงินที่เกิดจากการมีความรู้ทางการเงินที่ค่อนข้างแย่ การเข้าถึงบริการสินเชื่อที่ง่าย ขาดความคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงินที่ดี ดังนั้นจึงควรศึกษาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและประยุกต์ใช้ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ แล้วลงมือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางการเงินและศึกษาหาความรู้ในการจัดการการเงินส่วนบุคคล และลงมือจัดการการเงินอย่างจริงจัง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพิ่มการประสานความร่วมมือกันเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินครู สร้างหลักสูตรฝึกอบรมความรู้และทักษะการจัดการทางการเงินตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีประสิทธิภาพ เน้นการปลูกฝังคุณธรรม จัดการฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้ และทักษะการจัดการทางการเงินตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีประสิทธิภาพแก่นักเรียนวิชาชีพรูที่เพิ่งสำเร็จการศึกษา สร้างเครื่องมือบังคับครู จัดทำแผนการเงินและงบการเงินของตนเองเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานการประกอบวิชาชีพครู ซึ่งมาตรฐานการปฏิบัติตนหรือจรรยาบรรณของวิชาชีพในแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ “ครู” ข้อ 9 จรรยาบรรณต่อสังคม ได้กำหนดพฤติกรรมพึงประสงค์ของครูไว้ในข้อที่ 3 ว่า “ครูต้องจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ศิษย์เกิดการเรียนรู้และสามารถดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงได้” ส่งเสริมการเพิ่มรายได้แก่ครู กำหนดเรื่องการสร้างความมั่นคงทางการเงินตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็นวาระแห่งชาติ

⁴⁸ นันทกาญจน์ ชินประพัทธ์ และศาลีนา บุญเกื้อ “การศึกษาภาพความสำเร็จของการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” (รายงานวิจัย ศูนย์สถานศึกษาพอเพียง มูลนิธิยุวสถิรคุณ , 2558),136-153.

เพิ่มทักษะชีวิตด้านการจัดการการเงินตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงเป็นวิชาบังคับในหลักสูตรวิชาชีพครู กำหนดเพดานหนี้สิน เป็นต้น⁴⁹

ลัดดาวัลย์ โภควินท์ และวิรัชดาวัลย์ สุวรรณมณี ที่ศึกษาเรื่อง เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุน คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุนคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการบูรณาการทางสังคม หรือสัมพันธ์ภาพในองค์กรมีความพอใจสูงสุด รองลงมาคือ ด้านสภาพการทำงานที่ปลอดภัย ด้านโอกาสพัฒนาศักยภาพและความสามารถ ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตด้านอื่นๆ ด้านธรรมาภิบาลในองค์กร ด้านการเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับสังคม ด้านความมั่นคงและความก้าวหน้าในการทำงาน มีความพึงพอใจตามลำดับ ส่วนค่าตอบแทนที่เป็นธรรมและเพียงพอ มีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตการทำงานมากที่สุด เนื่องจากบุคลากรสายสนับสนุน มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง หากเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ในภาพรวม บุคลากรสายสนับสนุน มีคุณภาพชีวิตการทำงานไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ปัจจัยสังกัดหน่วยงานพบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานโดยภาพรวม และรายด้านจำนวน 4 ด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านสภาพการทำงานที่ปลอดภัย ด้านโอกาสพัฒนาศักยภาพและความสามารถ ด้านความมั่นคงและความก้าวหน้าในการทำงาน และด้านการเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับสังคม โดยพบว่าบุคลากรสังกัดสำนักงานเลขานุการคณะฯ มีคุณภาพชีวิตการทำงานสูงกว่าบุคลากรสังกัดภาควิชาทั้งภาพรวมและรายด้านทุกข้อ⁵⁰

จินตาทานต์ คงเดชาชาญ ได้ศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานครูเทศบาลในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครปฐม พบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานครูเทศบาลในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครปฐม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการให้ค่าตอบแทนที่เหมาะสมและยุติธรรมอยู่ในระดับปานกลาง⁵¹

⁴⁹ อัจฉรา โยมสินธุ์ “ชีวิตสมดุลของครูพอเพียงแบบอย่าง” (รายงานการวิจัยเชิงพัฒนา ศูนย์สถานศึกษาพอเพียง มูลนิธิยุวสถิรคุณ , 2559),17-27.

⁵⁰ ลัดดาวัลย์ โภควินท์, วิรัชดาวัลย์ สุวรรณมณี “เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุนคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์” (รายงานฉบับสมบูรณ์ เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุน คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์,2553),133-142.

⁵¹ จินตาทานต์ คงเดชาชาญ, “คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานครูเทศบาลในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครนครปฐม”(วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร,2555),103-108.

อำนาจพร สะอังก์ทอง ได้ศึกษาคุณภาพชีวิตของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่า คุณภาพชีวิตของผู้บริหารในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ด้าน เรียงลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อย คือ คุณภาพชีวิตด้านสังคม คุณภาพชีวิตด้านความเป็นมนุษย์ คุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจ ส่วนคุณภาพชีวิตด้านสภาพทั่วไปของชีวิต อยู่ในระดับมาก⁵²

บุญโชติ เกตุแก้ว ที่ศึกษาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและคุณภาพชีวิตในการทำงานของบุคลากรฝ่ายช่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง⁵³

ภัทราวินี กิจสนธิ์ ที่ศึกษาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตการทำงาน และประสิทธิผลการปฏิบัติงานของพนักงานในนิคมอุตสาหกรรม จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่าปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิจัยระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงานกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานพบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และผลการวิจัยระหว่างปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานพบว่าปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ⁵⁴

ณัฐพจน์ ยืนยง ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่าข้าราชการครูมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านเงื่อนไขคุณธรรม ด้านความมีเหตุผล ด้านเงื่อนไขความรู้ ด้านมีภูมิคุ้มกันที่

⁵² อำนาจพร สะอังก์ทอง , คุณภาพชีวิตของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร,2556),169-171.

⁵³ บุญโชติ เกตุแก้ว , “คุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและคุณภาพชีวิตในการทำงานของบุคลากรฝ่ายช่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์” (วารสารวิชาการคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง,2556),93-105.

⁵⁴ ภัทราวินี กิจสนธิ์, การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตการทำงานและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของพนักงาน ในนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา. (วิทยานิพนธ์การจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2556), 98-109.

ดีในตัว และด้านความพอประมาณ ส่วนคุณภาพชีวิตโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับได้แก่ ด้านสังคม ด้านจิตใจ ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านร่างกาย การปฏิบัติตามหลักปฏิบัติ เศรษฐกิจพอเพียงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($r = 0.703$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01⁵⁵

งานวิจัยต่างประเทศ

คอลคินส์ (Calkins) ได้ศึกษา เรื่องการวางแผนเศรษฐกิจพอเพียง : การวางแผนการพัฒนา ท้องถิ่นให้เหมาะสมกับหลายช่วงเวลา ทรัพยากร เศรษฐกิจ และเงื่อนไขข้อจำกัดทางสังคมในปัจจุบัน จำเป็นจะต้องได้รับการวางแผนสังคมและเศรษฐกิจแบบวิสัยทัศน์ระยะยาว 5 ปีเพื่อการแก้ไขปัญหา ได้อย่างเหมาะสม การวิเคราะห์ตารางการวางแผนสังคมนั้นได้ถูกจำกัดด้วยการวิเคราะห์จากมุมมองที่หลากหลายหลายรูปแบบ ซึ่งมีทั้งการลองผิดลองถูกและการมองข้ามเงื่อนไขที่มีความจำกัดหลาย ๆ องค์ประกอบ เมื่อวิเคราะห์เงื่อนไขที่มีข้อจำกัดนี้ด้วยวิธีการ Lagrangian ผลปรากฏว่าไม่สามารถบริหารจัดการเกี่ยวกับจำนวนของการผลิต การจำหน่าย การบริโภค การลงทุน การบริหารจัดการ และการเพิ่มวิธีการค้าขาย อีกทั้งข้อจำกัดที่เพิ่มมากขึ้นของทรัพยากรและจริยธรรมทางธุรกิจ ผู้ที่ลงทุนหรือผู้ที่ต้องตัดสินใจในการค้าขายมีความกังวลกับการที่เศรษฐกิจจะปรับตัวเป็นขาหลงหรือฟื้นตัวต่ำกว่าคาดการณ์ ซึ่งในภาวะการณ์ที่จะต้องตัดสินใจที่ซับซ้อนนี้ได้ งานวิจัยได้ใช้วิธีการที่มีประสิทธิภาพคือการใช้โปรแกรม MOTAD ในการวิเคราะห์ แต่ก่อนหน้านี้ยังไม่ได้มีการประยุกต์ใช้กับ บัญชีเมตริกซ์สังคมในอดีตที่ผ่านมา และไม่มีหลักการทางจริยธรรมเหมือนในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประเทศไทย งานวิจัยชิ้นนี้จึงประยุกต์ใช้ข้อจำกัดในการวางแผนพัฒนาการจัดการ ความเสี่ยง และการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นกรณีศึกษาในหนึ่งตำบลทางภาคเหนือของ ประเทศไทย ซึ่งมีกระบวนการ 7 ขั้นตอนที่มีส่วนตัดสินใจและผู้วางแผนในท้องถิ่นจะต้องวางแผนการพัฒนาย่อย ๆ และการวางแผนพัฒนาในสถานการณ์ต่าง ๆ ในกรอบระยะเวลา 5 ปี ซึ่งใน

⁵⁵ ณัฐพจน์ ยืนยง , ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับ คุณภาพชีวิตของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร .(วารสารจัดการธุรกิจ, มหาวิทยาลัย บูรพา ,2556),77-97.

กระบวนการ 7 ขั้นตอนนั้นได้มีบูรณาการการวิเคราะห์ราคาเงา วิเคราะห์ตัวชี้วัดเศรษฐกิจพอเพียง และวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสถิติพารามตริกในงานวิจัยด้วย⁵⁶

ยัง พี ฮอง (Young P. Hong) เซอร์ริฟ (Sheriff) และเนเกอร์ (Naeger) ได้ศึกษาเรื่อง คำจำกัดความของความพอเพียงในตนเองจากการบริหารแบบมองคนทำงานระดับล่าง: มุมมองของผู้หางานและมีรายได้น้อย ความพอเพียงในตนเองเป็นทางออกในการแก้ไขปัญหาสวัสดิการในสหรัฐอเมริกาที่อยู่ในภาวะตึงเครียด ซึ่งความพอเพียงในตนเองนั้นได้รับการยอมรับในวงจรรยาบรรณ สวัสดิการทางสังคมให้เป็นแนวคิดของการพึ่งพาตนเองและเพื่อเสถียรภาพทางการเงิน อย่างไรก็ตาม ความพอเพียงในตนเองยังไม่ได้รับการยอมรับในทางการปฏิบัติจากผู้กำหนดนโยบาย นักวิจัยหรือผู้ให้บริการรับบริการต่าง ๆ และยังไม่ได้มีคำจำกัดความที่ค่อนข้างชัดเจนในการปฏิบัติ ในกรณีนี้ จุดมุ่งหมายของงานวิจัยฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาคำจำกัดความของเศรษฐกิจและความพอเพียงในตนเองจากการบริหารแบบมองคนทำงานระดับบนในฐานะที่เป็นเป้าหมายของนโยบายที่เกิดขึ้นในสังคม พร้อมทั้งศึกษาความเข้าใจของผู้รับบริการว่ามีมุมมองอย่างไร ด้วยวิธีการของทฤษฎีพื้นฐานนี้ คำจำกัดความจากการบริหารแบบมองคนทำงานระดับล่างคือผู้หางานที่มีรายได้น้อย วิจัยนี้ได้วิเคราะห์เนื้อหาโดยการถอดบทสนทนาข้อมูลที่ได้จากการสนทนาแบบกลุ่มซึ่งผลจากข้อมูลการสนทนาเรื่องคำจำกัดความที่ได้แสดงให้เห็นว่ามีการยึดผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง ผลการวิจัยยังชี้ให้เห็นว่าความพอเพียงในตนเองหรือการพึ่งพาตนเองนั้นเป็นคุณสมบัติในการเสริมสร้างความเข้มแข็งจากจิตใจและยึดเป้าหมายจากการมองความเป็นจริงจากรายได้ของตนเอง และในงานวิจัยฉบับนี้ยังได้เสนอแนะหลักการนำไปใช้ในสังคมที่เกี่ยวข้องกับการอาศัยหลักฐานเชิงประจักษ์เพื่อการกระตุ้นผู้รับบริการและการพัฒนาการทำงานของผู้จ้าง⁵⁷

แฮดแดด (Haddad) ได้ทำการศึกษาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยจอร์แดน โดยศึกษาถึงการรับรู้เกี่ยวกับปัจจัย 16 ประการ ที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตกลุ่มตัวอย่าง 300 คน พบว่าปัจจัยทั้ง 16 ประการกับคุณภาพชีวิตมีความสัมพันธ์กันในทางบวกกับความพึงพอใจในชีวิต โดยนักศึกษาที่มีการรับรู้ว่าตัวเองมีความพึงพอใจในเรื่องสุขภาพ รายได้ สัมพันธภาพในหมู่เพื่อนและสภาพชีวิตในครอบครัวของตน จะมีความพึงพอใจในชีวิตสูงกว่านักศึกษาที่รายงานตนเองว่ามีความ

⁵⁶ Peter Calkins, "Sufficiency Economy Matrices : Multi-Period Optimization for Local Development Planners," *Journal of Economics and Management* 5,2(2009):305-332.

⁵⁷ Philip Young P. Hong, Vamadu A. Sheriff, and Sandra R. Naeger, "A Bottom-up Definition of Self-sufficiency Voices from Low-income Jobseekers," *Qualitative Social Work* 8,3(September 2009) : 357-376.

พึงพอใจในเรื่องเหล่านั้นน้อยกว่าและความพึงพอใจในชีวิตครอบครัวของตนนั้นจะเป็นตัวพยากรณ์ที่มีค่าสูงสุด ความพึงพอใจในชีวิตของนักศึกษาถึงร้อยละ 50 และนักศึกษาที่มีอายุต่างกันมีความพึงพอใจในชีวิตแตกต่างกัน นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจในชีวิตต่างกัน⁵⁸

เบห์ และ โรส (Beh and Rose) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงานกับผลการปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้จัดการโรงงานอุตสาหกรรมในประเทศมาเลเซีย จำนวน 475 คน ผลการศึกษาพบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับผลการปฏิบัติงานของผู้จัดการโรงงานอุตสาหกรรม⁵⁹

โดแนล และคณะ (Donald and other) ได้ศึกษาเกี่ยวกับตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิตในการทำงานในองค์กรที่ดูแลสุขภาพชาวแคนาดา โดยกล่าวถึงสภาพแวดล้อมของงานส่งผลต่อการเรียนรู้และสุขภาพของลูกจ้างในองค์กร ชาวแคนาดาได้กระตุ้นให้พัฒนาคุณภาพชีวิตในการทำงานด้านสุขภาพ โดยได้รับความร่วมมือจากองค์กรมหาชน 41 แห่ง มีการวิเคราะห์คุณภาพการใช้ข้อมูลทางเทคนิค ผลการศึกษาพบว่าตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิตในการทำงานนั้นเกี่ยวข้องกับการจัดการข้อมูลของฝ่ายบุคคล สุขลักษณะของการทำงาน ทีมงาน สนับสนุนด้านความปลอดภัยซึ่งต้องมีการควบคุมตรวจสอบอย่างเข้มงวด เช่น การไม่ป่วยไข้ของลูกจ้าง เงื่อนไขของการทำงาน เช่น ปริมาณงานของลูกจ้าง และตัวบ่งชี้ความเสี่ยงในการทำงานทางด้านชีวภาพและจิตวิทยาสังคม ซึ่งเป็นสาเหตุหลักของการป่วยของลูกจ้าง⁶⁰

ซางจีเจีย (Zhang Jijia) เชนจุน (Chen Jun) และตองซางเฟิง (Dong Chanfeng) ศึกษาเรื่องความกลัวของอาจารย์ในสถาบันการศึกษาในกวางตอง ประเทศจีน จากการศึกษาพบว่าความกลัวของอาจารย์มีความสัมพันธ์กับงานและความเครียดในงาน ผลการศึกษายังแสดงให้เห็นว่าอาจารย์ในแต่ละระดับมีความกลัวในบริบทเฉพาะของตน ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และความรับผิดชอบในหน้าที่การงานที่แตกต่างกัน นอกจากนั้น วุฒิการศึกษายังเป็นอีกตัวแปรหนึ่ง ที่ส่งผลอย่างยิ่งต่อความกลัวของอาจารย์ เพราะความแตกต่างทางความรู้และทักษะส่งผล

⁵⁸ Afaf Shukri Haddad, "Auality of life of Jordanian College Students" Dissertdtion Abstracts International,47,6(1986):2025 – A.

⁵⁹ Beh, LS.,and Rose, R. C. 2007.Linking QWL and jobformance implication for organization. Performance Improvement.46(6):30-35.

⁶⁰ Donald, C. and other. "Quality of working life indicators in Canadian health care organizations: a tool for health care workplaces?" Retrieved 55, 1 Accessed 20 January 2006. Avilable form <http://proquest.umi.com/pqdweb?did=800535961&sid=16&fmt=2&clientId=61839&RQT=309&VName=PQD,2005>.

ต่อความรู้สึกถึงประสิทธิภาพของตน การวิจัยนี้มีข้อเสนอแนะเพื่อจัดการกับความเครียดในการทำงานของอาจารย์ ความตึงเครียดจากการสอนควรจัดให้มีการผ่อนคลายและควรเพิ่มการให้รางวัลเป็นแรงจูงใจให้มากขึ้น รัฐบาลควรกำหนดขั้นตอนที่ชัดเจนในการเพิ่มรายได้ให้กับอาจารย์ ในสถาบันการศึกษา โดยให้หลักประกันในเรื่องการเงิน สร้างสภาพแวดล้อมที่ดีในการทำงานและควรพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย อาจารย์ควรได้รับการอบรมให้มียุทธวิธีในการจัดการกับความเครียด⁶¹

⁶¹ Zhang Jijia, Chen Jun and Dong Changfeng, “The Fears of Teacher in Institutions of Higher Education,” *Chinese Education & Society* 38,5 (September-October 2005) : Abstract.

สรุป

จากผลการศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและคุณภาพชีวิตการทำงานของคน จะเห็นว่าปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งประการหนึ่ง ในการพัฒนาสถานศึกษาให้เจริญก้าวหน้าและประสบความสำเร็จ ได้แก่ บุคลากร และการที่บุคลากรจะทำหน้าที่ได้ดีนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้และนำมาขับเคลื่อนการบริหารสถานศึกษา อีกทั้งจะต้องเสริมสร้างให้บุคลากรมีคุณภาพชีวิตที่ดี การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำมาจากกระทรวงศึกษาธิการร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์สถานศึกษาพอเพียงมูลนิธิยุวสถิรคุณ ได้แก่ 1) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา 2) ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 4) ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา และ 5) ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ และแนวคิดของ วอลตัน (Walton) ได้แก่ 1) ด้านการให้สิ่งตอบแทนที่เหมาะสมและยุติธรรม 2) ด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมคุณภาพ 3) ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคล 4) ด้านความเจริญก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน 5) ด้านการบูรณาการ ด้านสังคม 6) ด้านประชาธิปไตยในการทำงาน 7) ด้านจังหวะชีวิต 8) ด้านการเกี่ยวข้องกับสังคม จึงจะทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีมีความผูกพันต่อองค์กร ทำให้การทำงานในองค์กรประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 3

การดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อทราบ 1) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 2) คุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 การดำเนินการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยใช้สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 เป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit Of Analysis) ซึ่งผู้ให้ข้อมูลของสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาราชการแทนผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือหัวหน้าฝ่ายบริหารงานต่างๆ ครูแกนนำสถานศึกษาพอเพียงและครูที่เป็นคณะทำงานสถานศึกษาพอเพียง สำหรับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากกระทรวงศึกษาธิการร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์สถานศึกษาพอเพียงมูลนิธิยุวสถิรคุณ และคุณภาพชีวิตการทำงานของครูตามตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตการทำงานอลตัน (Walton) ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางการดำเนินการวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ให้บรรลุวัตถุประสงค์มีระบบและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดรายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการอย่างเป็นทางการเป็นขั้นตอนเป็นระบบตามระเบียบวิธีการดำเนินการวิจัย โดยการศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎีเอกสารวิชาการ ข้อมูลสารสนเทศงานวิจัยต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ตลอดจนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและคุณภาพชีวิตการทำงาน เพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยจัดทำโครงการวิจัย นำเสนอพร้อมขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อนำมาปรับปรุง แก้ไขแล้วนำเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อขออนุมัติโครงการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยศึกษารายละเอียดของทฤษฎีวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่องการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่สร้างขึ้นเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วนำไปตรวจความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence:IOC) ทำการประมวล สังเคราะห์ ปรับปรุงและแก้ไขเครื่องมือในการวิจัย พัฒนาเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในลักษณะแบบสอบถาม (questionnaire) แบบประเมินค่า (Rating Scale) ของลิเคิร์ต (Likert) 5 ระดับ นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเดียวกับกลุ่มตัวอย่างการวิจัย ทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยด้วยวิธีการของครอนบาค (Cronbach) โดยพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์ (α -coefficient) แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

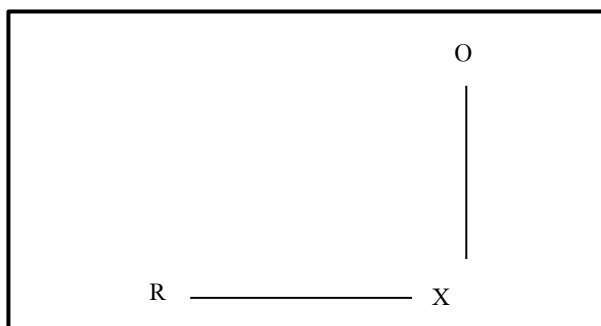
ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย เป็นขั้นตอนของการจัดทำรายงานผลการวิจัย นำเสนอรายงานผลการวิจัยต่อคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามคำแนะนำของคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ จัดทำรายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์ เสนอรายงานผลการวิจัยต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อขออนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ระเบียบวิธีการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยนี้ดำเนินการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงกำหนดรายละเอียดต่างๆเกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งประกอบด้วย แผนแบบการวิจัย ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้ให้ข้อมูล ตัวแปรที่ศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

แผนแบบของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ที่มีแผนแบบการวิจัยในลักษณะการศึกษาแบบกลุ่มตัวอย่างเดียว ศึกษาสภาพการณ์ไม่มีการทดลอง (The one shot, non – experimental case study) สามารถแสดงเป็นแผนผัง (Diagram) ได้ดังนี้

แผนภาพที่ 1 แผนแบบการวิจัย

เมื่อ

R หมายถึง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

X หมายถึง ตัวแปรที่ศึกษา

O หมายถึง ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง กลุ่มประชากรในการศึกษาวิเคราะห์และเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 รวมทั้งสิ้น 38 แห่ง ซึ่งประกอบด้วยสถานศึกษาในจังหวัดราชบุรี 15 แห่ง และจังหวัดกาญจนบุรี 23 แห่ง

กลุ่มตัวอย่างและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้จากการหาขนาดตัวอย่างตามตารางประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan)⁶² จากสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 จำนวนทั้งสิ้น 38 แห่ง เปิดตารางได้กลุ่มตัวอย่างสถานศึกษา

⁶² Robert V. Krejcie and Earyle W. Morgan, “ตารางประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่าง,” in พื้นฐานการวิจัย, ed. ยุทธพงษ์ กัยวรรณ (กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์สุวีริยาสาส์น, 2543).

จำนวน 36 แห่ง ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกตัวอย่างตามโอกาสทางสถิติ โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งประเภท (stratified random sampling) จำแนกตามจังหวัด

ผู้ให้ข้อมูล

สำหรับผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง กำหนดให้มีผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 4 คน ประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาราชการแทนผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน 2) รองผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือหัวหน้าฝ่ายบริหารงานต่างๆ จำนวน 1 คน 3) ครูแกนนำสถานศึกษาพอเพียง จำนวน 1 คน และ 4) ครูที่เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาพอเพียง จำนวน 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 144 คน

ตารางที่ 7 จำนวนประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามจังหวัด สถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8

จังหวัด	ประชากร (แห่ง)	กลุ่มตัวอย่าง (แห่ง)	ผู้ให้ข้อมูล				
			ผู้อำนวยการ สถานศึกษา (คน)	รองผู้อำนวยการ สถานศึกษา (คน)	ครู แกน นำ	ครูที่เป็น คณะกรรมการ สถานศึกษา พอเพียง (คน)	รวม (คน)
ราชบุรี	15	14	14	14	14	14	56
กาญจนบุรี	23	22	22	22	22	22	88
รวม	38	36	36	36	36	36	144

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยตัวแปรพื้นฐานและตัวแปรที่ศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. **ตัวแปรพื้นฐาน** คือตัวแปรที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ในสถานศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

2. **ตัวแปรต้น** เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (X_{tot}) ของกระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และศูนย์สถานศึกษาพอเพียงมูลนิธิยุวสถิรคุณ แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา (X_1) หมายถึง นโยบาย วิชาการ งบประมาณ บริหารทั่วไป ซึ่งการบริหารจัดการสถานศึกษานั้น จำเป็นต้องมีนโยบาย มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการ มีการวางแผนงบประมาณที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อน ในสถานศึกษา มีการดำเนินการ ติดตามผลการดำเนินการ นำผลการติดตามมาพัฒนาและปรับปรุง การบริหารจัดการศึกษาในด้านต่างๆ รวมถึงมีการจัดแหล่งเรียนรู้และประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง

2.2 ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (X_2) หมายถึง มวลประสบการณ์ที่จัดให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ครบถ้วนตามมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งประกอบไปด้วยการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรม การเรียนรู้ มีแผนจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ต่างๆ มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนที่ช่วยเสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง นอกจากนี้ต้องมี การวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยจัดทำ เครื่องมือวัดผล ประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุง/พัฒนาและ เผยแพร่ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้

2.3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (X_3) หมายถึง การแนะแนวและระบบดูแล ช่วยเหลือผู้เรียน กิจกรรมนักเรียน กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ซึ่งจำเป็นต้องมีแผนงาน แนะแนวและการจัดกิจกรรมแนะแนวที่ให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเองได้อย่างสอดคล้องกับ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้สามารถแก้ปัญหาและพัฒนาตนเอง ได้ มีแผนงาน/โครงการที่ส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน เช่นกิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด หรือผู้ บำเพ็ญประโยชน์ มีการจัดตั้งชุมนุม/ชมรม มีการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น/วัฒนธรรม/หลักคำสอน ทางศาสนามาจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีกิจกรรมที่สนับสนุนให้ผู้เรียน เกิดจิตอาสา มีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โดยผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา หรือพัฒนาสถานศึกษา/ชุมชน ด้านเศรษฐกิจ หรือสังคม หรือสิ่งแวดล้อมหรือวัฒนธรรม มีการติดตามผล การดำเนินกิจกรรมและนำผลมาปรับปรุง/พัฒนาต่อไป

2.4 ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา (X_4) หมายถึง การพัฒนาบุคลากรตามหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการติดตามขยายผล จะต้องมีความหมาย/โครงการสำหรับการพัฒนา บุคลากรเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และต้องจัดประชุม/อบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงานเพื่อให้บุคลากรได้มี โอกาสแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ มีการติดตามผล การ ดำเนินโครงการ นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนาการดำเนินโครงการ ขยายผลและเผยแพร่ผลการ ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.5 ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ (X_5) หมายถึง สถานศึกษา ผู้บริหาร บุคลากรของสถานศึกษาและผู้เรียน บุคลากรของสถานศึกษาต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมและเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนเพื่อส่วนรวมและสาธารณประโยชน์ รู้จักใช้และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุล ผู้เรียนมีความรู้และปฏิบัติตนได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

3. ตัวแปรตาม (Y_{tot}) คือตัวแปรที่เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงาน ตามแนวคิดของวอลตัน (Walton) สามารถแบ่งออกเป็น 8 ด้าน ดังนี้

3.1 ด้านการให้สิ่งตอบแทนที่เหมาะสมและยุติธรรม (adequate and fair compensation (Y_1) หมายถึง ค่าตอบแทนที่ได้รับจากการปฏิบัติงานนั้น จะต้องมีความเพียงพอในการดำรงชีวิตตามมาตรฐานการครองชีพที่สมเหตุสมผล สำหรับค่าตอบแทนที่มีความยุติธรรม ก็เกิดจากการเปรียบเทียบค่าตอบแทนจากการทำงานในตำแหน่งหน้าที่และความรับผิดชอบที่คล้ายคลึงกันหรือเปรียบเทียบจากผลการปฏิบัติงานที่เท่าเทียมกัน

3.2 ด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ (safe and healthy environment (Y_2) หมายถึง สถานศึกษาต้องมีสภาพแวดล้อมที่ดีและเหมาะสมแก่การทำงาน สภาพแวดล้อม อาคารร่มรื่นเอื้อต่อการทำงาน ซึ่งรวมถึงการควบคุมเกี่ยวกับเสียง การรบกวนทางสายตา

3.3 ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคล (development of human capacities (Y_3) หมายถึง โอกาสในการพัฒนาและการใช้ความสามารถของครูในการปฏิบัติงานตามทักษะและความรู้ที่มี โดยการส่งไปฝึกอบรมตามลักษณะงานที่ได้รับมอบหมาย ให้ครูได้ใช้ความสามารถในการทำงานอย่างเต็มที่ รวมทั้งมีความรู้สึกร่วมมีส่วนร่วมและมีความสุขในการทำงาน

3.4 ด้านความเจริญก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน (growth and security (Y_4) หมายถึง ต้องให้ความสนใจผู้ปฏิบัติงาน โดยเปิดโอกาสให้พัฒนาความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานมากกว่า ที่จะคอยเป็นผู้นำให้เขาปฏิบัติตาม ให้อิสระทางความคิดโดยมอบหมายงานใหม่ที่ต้องใช้ความรู้และทักษะที่เพิ่มขึ้น และเปิดโอกาสให้มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

3.5 ด้านการบูรณาการด้านสังคม (social integration (Y_5) หมายถึง การที่ผู้ปฏิบัติงานรู้สึกว่ามีคุณค่าได้รับการยอมรับ และร่วมมือกันทำงานจากกลุ่มเพื่อนร่วมงาน รู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มเพื่อนร่วมงาน มีการเปิดเผยตนเอง มีบรรยากาศในการทำงานที่ดี ไม่มีการแบ่งชั้นวรรณะในหน่วยงาน ปราศจากการถือคติ

3.6 ด้านประชาธิปไตยในการทำงาน (constitutionalism (Y_6) หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานมีสิทธิและปกป้องสิทธิของตนเองได้ สอดคล้องกับวัฒนธรรมองค์การ เคารพสิทธิส่วนตัวและมีความเสมอภาคเป็นไปตามหลักประชาธิปไตย

3.7 ด้านจังหวะชีวิต (the total life space (Y_7) หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานจะต้องจัดความสมดุลให้เกิดขึ้นในชีวิต โดยจะต้องจัดสรรบทบาทให้สมดุล ได้แก่ การแบ่งเวลา อาชีพ

การเดินทางซึ่งจะต้องมีส่วนที่เหมาะสมระหว่างการใช้เวลาว่างของตนเองและครอบครัว รวมทั้งความก้าวหน้าในอาชีพ

3.8 ด้านการเกี่ยวข้องกับสังคม (social relevance (Y_8) หมายถึง กิจกรรมหรืองานที่ทำเป็นประโยชน์ มีความรับผิดชอบต่อชุมชนและสังคม รวมถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จำนวน 1 ฉบับ รายละเอียดของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) จำนวน 5 ข้อ สอบถามเกี่ยวกับ 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับการศึกษา 4) ตำแหน่งหน้าที่ในสถานศึกษา 5) ประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ของกระทรวงศึกษาธิการร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และศูนย์สถานศึกษาพอเพียงมูลนิธิยุวสถิรคุณ จำนวน 62 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ตามแนวคิดวอลตัน (Walton) จำนวน 32 ข้อ

สำหรับแบบสอบถามในตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของ ลิเคิร์ต⁶³ (Likert's five-point scale) โดยผู้วิจัยกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนของแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับ 1 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหรือคุณภาพชีวิตการทำงานของครู อยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 1 คะแนน

ระดับ 2 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหรือคุณภาพชีวิตการทำงานของครู อยู่ในระดับน้อย มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 2 คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหรือคุณภาพชีวิตการทำงานของครู อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 3 คะแนน

⁶³ Rensis Likert, New Pattern of Management (New York : McGraw-Hill, 1961), 4.

ระดับ 4 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหรือคุณภาพชีวิตการทำงานของครู อยู่ในระดับมากมีค่าน้ำหนักเท่ากับ 4 คะแนน

ระดับ 5 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหรือคุณภาพชีวิตการทำงานของครู อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 5 คะแนน

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาค้นคว้าทฤษฎี วรรณกรรม เอกสาร แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำมาเป็นกรอบแนวทางในการสร้างแบบสอบถามเพื่อการวิจัย (questionnaire) ภายใต้การแนะนำและให้คำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเกี่ยวกับ 1) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 นั้น นำมาจาก กระทรวงศึกษาธิการร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และศูนย์สถานศึกษาพอเพียงมูลนิธิยุวสถิรคุณ 2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ได้ศึกษาตามแนวคิดของวอลตัน (Walton)

ขั้นตอนที่ 2 นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ที่สร้างขึ้นเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำไปตรวจสอบความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยพิจารณา ค่า IOC มากกว่า 0.5 ขึ้นไป แล้วทำการประมวลสังเคราะห์ปรับปรุงและแก้ไขเครื่องมือในการวิจัยพัฒนาเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในลักษณะแบบสอบถาม (questionnaire) แบบประเมินค่า (Rating Scale) ของ ลิเคิร์ต (Likert)

ขั้นตอนที่ 3 นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู ไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเดียวกับกลุ่มตัวอย่างเดียวกับการวิจัยแต่มีคุณสมบัติเหมือนกับกลุ่มตัวอย่างทุกประการ จำนวน 8 แห่ง โดยผู้ให้ข้อมูลกำหนดเป็น 1) ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาราชการแทนผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน 2) รองผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือหัวหน้าฝ่ายบริหารงานต่างๆ จำนวน 1 คน 3) ครูแกนนำสถานศึกษาพอเพียง จำนวน 1 คน และ 4) ครูที่เป็นคณะทำงานสถานศึกษาพอเพียง จำนวน 1 คน ในสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 32 คน

ขั้นตอนที่ 4 ทดสอบหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือในการวิจัยด้วยวิธีการของครอนบาค (Cronbach)⁶⁴ โดยพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์ (α -coefficient) ของแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมา ผลปรากฏว่าค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือในการวิจัยของแบบสอบถาม มีค่าเท่ากับ .812

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปอย่างราบรื่นและถูกต้องตามระเบียบทางราชการ ผู้วิจัยจึงดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากรเพื่อขอออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 36 แห่ง เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลแต่ละสถานศึกษา
2. ผู้วิจัยนำส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว ส่งไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยส่งทางไปรษณีย์แบบลงทะเบียน และบางแห่งส่งด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขอให้แต่ละสถานศึกษาส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัยทางไปรษณีย์ และบางแห่งผู้วิจัยเดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

เมื่อได้รับแบบสอบถามทั้งหมดกลับคืนมาแล้ว ผู้วิจัยพิจารณาดูตรวจสอบแบบสอบถามทั้งหมดเพื่อดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้คืนมา
2. จัดระบบข้อมูลตรวจสอบรวมคะแนนแบบสอบถามที่สมบูรณ์
3. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าทางสถิติ คือความถี่ (Frequency : f) และร้อยละ (Percentage : %)

⁶⁴ Lee J.Cronbach, Essential of psychological Testing, 3th ed. (New York : Harper & Row Publishers, 1987), 161.

2. การวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ คือ มัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic mean : \bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation : S.D.) แล้วนำค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสต์ (Best)⁶⁵ ดังนี้

ระดับ 1 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหรือคุณภาพชีวิตการทำงานของครู อยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 1 คะแนน

ระดับ 2 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหรือคุณภาพชีวิตการทำงานของครู อยู่ในระดับน้อย มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 2 คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหรือคุณภาพชีวิตการทำงานของครู อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 3 คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหรือคุณภาพชีวิตการทำงานของครู อยู่ในระดับมากมีค่าน้ำหนักเท่ากับ 4 คะแนน

ระดับ 5 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหรือคุณภาพชีวิตการทำงานของครู อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 5 คะแนน

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ คือ การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) โดยพิจารณาความสัมพันธ์จากเกณฑ์ดังนี้

0.70-1.00	มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง
0.31-0.69	มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง
ต่ำกว่า 0.30	มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ ⁶⁶

⁶⁵ John W. Best, Research in Education, 2nd ed. (New Jersey : Prentice Hall, 1997).

⁶⁶ ชีรศักดิ์ อุ่นอารมย์เลิศ, วิจัยวิทยการวิจัยทางสังคมศาสตร์, พิมพ์ครั้งที่ 2 (นครปฐม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2558), 240.

สรุป

การวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 การดำเนินการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยใช้สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 เป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit Of Analysis) โดยผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาราชการแทนผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 รองผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือหัวหน้าฝ่ายบริหารงานต่างๆ จำนวน 1 คน ครูแกนนำสถานศึกษาพอเพียง จำนวน 1 คน และครูที่เป็นคณะทำงานสถานศึกษาพอเพียง จำนวน 1 รวมผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 4 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 144 คน สำหรับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ โดยการใช้แบบสอบถามเพื่อการวิจัยในการเก็บข้อมูล ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ คือ ความถี่ (Frequency: f) ร้อยละ (Percentage : %) มัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic mean : \bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation : S.D.) นำค่ามัชฌิมเลขคณิตมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสต์ (Best) และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 สถิติที่ใช้คือ การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) โดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อทราบ 1) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 2) คุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 การดำเนินการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยกำหนดให้ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากกระทรวงศึกษาธิการร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์สถานศึกษาพอเพียงมูลนิธิยุวสถิรคุณและคุณภาพชีวิตการทำงานของครูตามแนวคิดของ วอลตัน (Walton) และใช้สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 เป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit Of Analysis) ซึ่งผู้ให้ข้อมูลในโรงเรียนประกอบด้วยผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาราชการแทนผู้อำนวยการสถานศึกษาจำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือหัวหน้าฝ่ายบริหารงานต่างๆ จำนวน 1 คน ครูแกนนำสถานศึกษาพอเพียงจำนวน 1 คน และครูที่เป็นคณะทำงานสถานศึกษาพอเพียงจำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 144 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมด 132 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.67 นำมาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic mean: \bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation: S.D.) การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) และนำเสนอผลการวิเคราะห์โดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย จำแนกออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์คุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการเก็บข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 33 แห่ง โดยผู้ให้ข้อมูลในโรงเรียน ประกอบด้วยผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาราชการแทนผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือหัวหน้าฝ่ายบริหารงานต่างๆ จำนวน 1 คน ครูแกนนำสถานศึกษาพอเพียง จำนวน 1 คน และครูที่เป็นคณะทำงานสถานศึกษาพอเพียง จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 132 คน คิดเป็นร้อยละ 91.66 จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ในสถานศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน ดังรายละเอียดตามตารางที่ 8

ตารางที่ 8 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	69	52.27
หญิง	63	47.73
รวม	132	100.00
2. อายุ		
ไม่เกิน 30 ปี	13	9.85
31 – 40 ปี	34	25.75
41 – 50 ปี	22	16.67
51 ปีขึ้นไป	63	47.73
รวม	132	100.00
3. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	44	33.33
ปริญญาโท	86	65.15
ปริญญาเอก	2	1.52
อื่นๆ (โปรดระบุ.....)		
รวม	132	100.00
4. ตำแหน่งหน้าที่ในสถานศึกษา		
- ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาราชการแทนผู้อำนวยการสถานศึกษา	33	25.00
- รองผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือหัวหน้าฝ่ายบริหารงานต่างๆ	33	25.00
- ครูแกนนำสถานศึกษาพอเพียง	33	25.00
- ครูที่เป็นคณะทำงานสถานศึกษาพอเพียง	33	25.00
รวม	132	100.00

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
5. ประสบการณ์ในการทำงาน		
ไม่เกิน 5 ปี	19	14.39
6 – 10 ปี	22	16.67
11 – 15 ปี	10	7.58
16 ปี ขึ้นไป	81	61.36
รวม	132	100.00

จากตารางที่ 8 พบว่า สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีจำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 52.27 รองลงมาเป็นเพศหญิง จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 47.73 สำหรับอายุ 51 ขึ้นไปจำนวนมากที่สุด จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 47.73 รองลงมาอายุ 31 – 40 ปี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 25.75 ผู้ที่มีอายุ 41-50 ปี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 และน้อยที่สุดมีอายุไม่เกิน 30 ปี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 9.85 ส่วนระดับการศึกษา พบว่า จบการศึกษาระดับปริญญาโทมากที่สุด จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 65.15 รองลงมาจบการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และน้อยที่สุดมีผู้จบการศึกษาในระดับปริญญาเอก จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.52 สำหรับตำแหน่งหน้าที่ในสถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาราชการแทนผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 25 รองผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือหัวหน้าฝ่ายบริหารงานต่างๆ จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 25 และครูแกนนำสถานศึกษาพอเพียง จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 25 และครูที่เป็นคณะทำงานสถานศึกษาพอเพียง จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 25 ในขณะที่ประสบการณ์ในการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม 16 ปี ขึ้นไปมากที่สุด จำนวน 81 คน คิดเป็น ร้อยละ 61.36 ประสบการณ์ในการทำงานรองลงมาคือ 6-10 ปี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 ประสบการณ์ในการทำงาน ไม่เกิน 5 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 14.39 และลำดับน้อยที่สุดคือประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 11 – 15 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 7.58

**ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8**

ผลการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่ามัธยฐานเลขคณิต (Arithmetic mean: \bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation: S.D.) จากผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 33 แห่ง 132 ฉบับ แล้วนำค่ามัธยฐานเลขคณิตเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best) ได้ผลออกมาดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8

(n=33)

ด้าน	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง (X_{tot})	\bar{X}	S.D.	ค่าระดับ
1	ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา (X_1)	4.90	0.15	มากที่สุด
2	ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (X_2)	4.89	0.15	มากที่สุด
3	ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (X_3)	4.85	0.21	มากที่สุด
4	ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา (X_4)	4.86	0.23	มากที่สุด
5	ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ (X_5)	4.83	0.19	มากที่สุด
	รวมค่าเฉลี่ย	4.87	0.15	มากที่สุด

จากตารางที่ 9 พบว่าการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 (X_{tot}) ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.15) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 5 ด้าน โดยเรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา (X_1) ($\bar{X} = 4.90$, S.D. = 0.15) ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (X_2) ($\bar{X} = 4.89$, S.D. = 0.15) ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา (X_4) ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.23) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (X_3) ($\bar{X} = 4.85$, S.D. = 0.21) ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ (X_5) ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.19) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวม (Standard deviation : S.D.) พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.15 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นใกล้เคียงไปในทิศทางเดียวกัน เมื่อวิเคราะห์

ระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยจำแนกเป็นรายข้อ ดังแสดงในตารางที่ 10-14

ตารางที่ 10 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ด้านการบริหารจัดการ สถานศึกษา (X_1)

(n=33)

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา (X_1)	\bar{X}	S.D.	ค่าระดับ
นโยบาย				
1	มีนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมา ขับเคลื่อนในสถานศึกษาและบูรณาการในแผนปฏิบัติงาน ประจำปี	4.91	0.29	มากที่สุด
2	ดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปี ที่ น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อน ในสถานศึกษา	4.91	0.29	มากที่สุด
3	ติดตามผลการดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติ การประจำปีที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาขับเคลื่อนในสถานศึกษา	4.84	0.37	มากที่สุด
4	นำผลการติดตามมาพัฒนานโยบาย/แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรมขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน สถานศึกษา	4.88	0.33	มากที่สุด
วิชาการ				
5	มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริม การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การ จัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.90	0.30	มากที่สุด
6	ดำเนินการตาม แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้าน วิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.93	0.25	มากที่สุด

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา (X_1)	\bar{X}	S.D.	ค่าระดับ
7	ติดตามผลการดำเนินการตาม แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรมด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.86	0.37	มากที่สุด
8	นำผลการติดตามไปพัฒนา แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.86	0.35	มากที่สุด
งบประมาณ				
9	มีการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของ สถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	4.92	0.27	มากที่สุด
10	ดำเนินการตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.89	0.31	มากที่สุด
11	ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของ สถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.95	0.26	มากที่สุด
12	นำผลการติดตามมาพัฒนาและปรับปรุง การบริหาร จัดการงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	4.92	0.27	มากที่สุด
บริหารทั่วไป				
13	บริหารอาคารสถานที่และจัดการแหล่งการเรียนรู้ใน สถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.89	0.32	มากที่สุด
14	ประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง ของผู้เรียน	4.91	0.29	มากที่สุด
	รวม X_1	4.90	0.15	มากที่สุด

จากตารางที่ 10 พบว่าการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา (X_1) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.90$, S.D. = 0.15) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 14 ข้อ โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.95$, S.D. = 0.26) ดำเนินการตาม แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.93$, S.D. = 0.25) มีการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.92$, S.D. = 0.27) นำผลการติดตามมาพัฒนาและปรับปรุง การบริหารจัดการงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.92$, S.D. = 0.27) มีนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษาและบูรณาการในแผนปฏิบัติการประจำปี ($\bar{X} = 4.91$, S.D. = 0.29) ดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติการประจำปีที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.91$, S.D. = 0.29) ประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.91$, S.D. = 0.29) มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.90$, S.D. = 0.30) ดำเนินการตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.89$, S.D. = 0.31) บริหารอาคารสถานที่และจัดการแหล่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.89$, S.D. = 0.32) นำผลการติดตามมาพัฒนานโยบาย/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.88$, S.D. = 0.33) นำผลการติดตามไปพัฒนาแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.35) ติดตามผลการดำเนินการตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.37) ติดตามผลการดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติการประจำปีที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.84$, S.D. = 0.37) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวม (Standard deviation : S.D.) พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.15 ลักษณะเช่นนี้ แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นใกล้เคียงไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 11 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (X_2)

(n=33)

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (X_2)	\bar{X}	S.D.	ค่าระดับ
หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
1	มีหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐานการเรียนรู้	4.93	0.25	มากที่สุด
2	มีการนิเทศ/ติดตาม/ประเมินผล การนำหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.89	0.31	มากที่สุด
3	มีการศึกษา/วิเคราะห์/วิจัย เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.89	0.34	มากที่สุด
การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
4	มีแผนจัดการเรียนที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆตามมาตรฐานการเรียนรู้	4.94	0.24	มากที่สุด
5	คุณภาพของแผนจัดการเรียนที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ	4.86	0.34	มากที่สุด
6	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ	4.89	0.31	มากที่สุด
7	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.86	0.34	มากที่สุด
สื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
8	จัดหา/ผลิต/ใช้/เผยแพร่ สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.87	0.34	มากที่สุด

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (X_2)	\bar{X}	S.D.	ค่าระดับ
9	จัดทำ/พัฒนา/เผยแพร่ แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อ สนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	4.89	0.32	มากที่สุด
10	ใช้แหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนที่เสริมสร้าง การพัฒนาคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน	4.89	0.32	มากที่สุด
การวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
11	จัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.85	0.38	มากที่สุด
12	ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และ สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.90	0.30	มากที่สุด
13	รายงานผลการประเมิน และนำมาปรับปรุง/พัฒนา การ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	4.90	0.30	มากที่สุด
14	จัดแสดง/เผยแพร่/ประกวด/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงาน ของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงไปประยุกต์ใช้	4.88	0.33	มากที่สุด
	รวม X_2	4.89	0.15	มากที่สุด

จากตารางที่ 11 พบว่าการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (X_2) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.89, S.D. = 0.15) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 14 ข้อ โดยเรียงลำดับจากค่ามัธยเทศจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ มีแผนจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆตามมาตรฐานการเรียนรู้ (\bar{X} = 4.94 , S.D. = 0.24) มีหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐานการเรียนรู้ (\bar{X} = 4.93 , S.D. = 0.25)

ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.90, S.D. = 0.30$) รายงานผลการประเมินและนำมาปรับปรุง/พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.90, S.D. = 0.30$) มีการนิเทศ/ติดตาม/ประเมินผล การนำหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.89, S.D. = 0.31$) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ($\bar{X} = 4.89, S.D. = 0.31$) จัดทำ/พัฒนา/เผยแพร่แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.89, S.D. = 0.32$) ใช้แหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.89, S.D. = 0.32$) มีการศึกษา/วิเคราะห์/วิจัย เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.89, S.D. = 0.34$) จัดแสดง/เผยแพร่/ประกวด/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ ($\bar{X} = 4.88, S.D. = 0.33$) จัดหา/ผลิต/ใช้/เผยแพร่สื่อการเรียนรู้เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.87, S.D. = 0.34$) คุณภาพของแผนจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ($\bar{X} = 4.86, S.D. = 0.34$) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.86, S.D. = 0.34$) จัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.85, S.D. = 0.38$) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวม (Standard deviation : S.D.) พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.15 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นใกล้เคียงไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 12 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (X_3)

(n=33)

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (X_3)	\bar{X}	S.D.	ค่าระดับ
การแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน				
1	มีแผนงานแนะแนวเพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.86	0.35	มากที่สุด
2	จัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.74	0.44	มากที่สุด
3	มีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถ แก้ปัญหาและพัฒนาดตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.88	0.35	มากที่สุด
4	ติดตามผลการจัดกิจกรรมแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.87	0.34	มากที่สุด
5	นำผลการติดตามมาใช้พัฒนาการจัดกิจกรรมแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.89	0.31	มากที่สุด
กิจกรรมนักเรียน				
6	มีแผนงาน/โครงการส่งเสริมกิจกรรมนักเรียนเพื่อให้ผู้เรียน“อยู่อย่างพอเพียง”	4.84	0.37	มากที่สุด
7	จัดกิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.84	0.37	มากที่สุด
8	ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งชุมนุม/ชมรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.87	0.36	มากที่สุด
9	มีการประยุกต์ใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/วัฒนธรรม/หลักคำ	4.84	0.37	มากที่สุด

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (X_3)	\bar{X}	S.D.	ค่าระดับ
	สอนทางศาสนาในการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง			
10	ติดตามผลการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	4.86	0.35	มากที่สุด
11	นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนา กิจกรรมนักเรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.84	0.37	มากที่สุด
กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์				
12	มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสา และมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	4.91	0.29	มากที่สุด
13	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา หรือพัฒนา สถานศึกษา/ชุมชน ด้านเศรษฐกิจ หรือสังคม หรือ สิ่งแวดล้อมหรือวัฒนธรรม ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	4.86	0.35	มากที่สุด
14	ติดตามผลการดำเนินกิจกรรม เพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์ของผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	4.88	0.33	มากที่สุด
15	นำผลการติดตามมา ปรับปรุง/พัฒนาการดำเนินกิจกรรม เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียนตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.83	0.37	มากที่สุด
	รวม X_3	4.85	0.21	มากที่สุด

จากตารางที่ 12 พบว่าการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (X_3) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.85, S.D. = 0.21) และ
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 15 ข้อ โดยเรียงลำดับจากค่ามัชฌิมเลขคณิต
จากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสาและมีส่วนร่วม

ในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.91$, S.D. = 0.29) นำผลการติดตามมาใช้พัฒนาการจัดกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.89$, S.D. = 0.31) ติดตามผลการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.88$, S.D. = 0.33) มีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถแก้ปัญหาและพัฒนาตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.88$,S.D. = 0.35) ติดตามผลการจัดกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.34) ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งชุมนุม/ชมรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.36) มีแผนงานแนะแนวเพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.35) ติดตามผลการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.35) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาสถานศึกษา/ชุมชนด้านเศรษฐกิจ หรือสังคม หรือสิ่งแวดล้อมหรือวัฒนธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.35) มีแผนงาน/โครงการส่งเสริมกิจกรรมนักเรียนเพื่อให้ผู้เรียน “อยู่อย่างพอเพียง” ($\bar{X} = 4.84$, S.D. = 0.37) จัดกิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี/ ยุวกาชาดหรือผู้บำเพ็ญประโยชน์สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.84$,S.D. = 0.37) มีการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น/วัฒนธรรม/หลักคำสอนทางศาสนาในการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.84$, S.D. = 0.37) นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนา กิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.84$,S.D. = 0.37) นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนาการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.37) จัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = 0.44) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวม (Standard deviation : S.D.) พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.21 (S.D. = 0.21) ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นใกล้เคียงไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 13 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา (X_4)

(n=33)

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา (X_4)	\bar{X}	S.D.	ค่าระดับ
การพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
1	มีแผนงาน/โครงการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.89	0.32	มากที่สุด
2	มีการจัดการประชุม/อบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่างๆเพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่	4.85	0.36	มากที่สุด
3	ส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ	4.89	0.32	มากที่สุด
4	จัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติการกิจหน้าที่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่บุคลากรของสถานศึกษา	4.82	0.39	มากที่สุด
การติดตามและขยายผล				
5	ติดตามผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.87	0.34	มากที่สุด
6	นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนาการดำเนินโครงการ/กิจกรรมพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.89	0.32	มากที่สุด
7	ขยายผลและเผยแพร่ ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.86	0.35	มากที่สุด

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา (X_4)	\bar{X}	S.D.	ค่าระดับ
	รวม X_4	4.86	0.23	มากที่สุด

จากตารางที่ 13 พบว่าการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา (X_4) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.86, S.D. = 0.23) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 7 ข้อ โดยเรียงลำดับจากค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ มีแผนงาน/โครงการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (\bar{X} = 4.89, S.D. = 0.32) ส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ (\bar{X} = 4.89, S.D. = 0.32) นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนาการดำเนินโครงการ/กิจกรรมพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (\bar{X} = 4.89, S.D. = 0.32) ติดตามผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (\bar{X} = 4.87, S.D. = 0.34) ขยายผลและเผยแพร่ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (\bar{X} = 4.86, S.D. = 0.35) มีการจัดประชุม/อบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ (\bar{X} = 4.85, S.D. = 0.36) จัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่บุคลากรของสถานศึกษา (\bar{X} = 4.82, S.D. = 0.39) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวม (Standard deviation : S.D.) พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.23 (S.D. = 0.23) ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นใกล้เคียงไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 14 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ (X_5)

(n=33)

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ (X_5)	\bar{X}	S.D.	ค่าระดับ
สถานศึกษา				
1	คุณลักษณะของสถานศึกษาพอเพียง	4.88	0.33	มากที่สุด
ผู้บริหาร				
2	คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาพอเพียง	4.89	0.32	มากที่สุด
บุคลากรของสถานศึกษา				
3	บุคลากรของสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.80	0.40	มากที่สุด
4	บุคลากรจัดการทรัพยากรและดำเนินชีวิตด้านเศรษฐกิจอย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.83	0.38	มากที่สุด
5	บุคลากรอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนเพื่อส่วนรวมและสาธารณประโยชน์	4.85	0.36	มากที่สุด
6	บุคลากรรู้จักใช้และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ	4.85	0.36	มากที่สุด
7	บุคลากรดำเนินชีวิตอย่างมีฐานรากทางวัฒนธรรมและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมจากกระแสโลกาภิวัตน์	4.82	0.39	มากที่สุด
ผู้เรียน				
8	ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้หลักเศรษฐกิจพอเพียง ของแต่ละระดับชั้นปีการศึกษา	4.80	0.40	มากที่สุด

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ (X ₅)	\bar{X}	S.D.	ค่าระดับ
9	ผู้เรียนปฏิบัติตน ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและพร้อมรับ ต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านวัตถุ/เศรษฐกิจ	4.83	0.38	มากที่สุด
10	ผู้เรียนปฏิบัติตน ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับ ต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านสังคม	4.83	0.38	มากที่สุด
11	ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อม รับต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านสิ่งแวดล้อม	4.77	0.42	มากที่สุด
12	ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและพร้อม รับต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านวัฒนธรรม	4.85	0.36	มากที่สุด
	รวม (X ₅)	4.83	0.19	มากที่สุด

จากตารางที่ 14 พบว่าการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ (X₅) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.83, S.D. = 0.19) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 12 ข้อ โดยเรียงลำดับจากค่ามัชฌิมเลขคณิต จากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาพอเพียง (\bar{X} = 4.89, S.D. = 0.32) คุณลักษณะของสถานศึกษาพอเพียง (\bar{X} = 4.88, S.D. = 0.33) บุคลากรอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนเพื่อส่วนรวมและสาธารณประโยชน์ (\bar{X} = 4.85, S.D. = 0.36) บุคลากรรู้จักใช้และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ (\bar{X} = 4.85, S.D. = 0.36) ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านวัฒนธรรม (\bar{X} = 4.85, S.D. = 0.36) บุคลากรจัดการทรัพยากรและดำเนินชีวิตด้านเศรษฐกิจอย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (\bar{X} = 4.83, S.D. = 0.38) ผู้เรียนปฏิบัติตน ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านวัตถุ/เศรษฐกิจ (\bar{X} = 4.83, S.D. = 0.38) ผู้เรียนปฏิบัติตน ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านสังคม (\bar{X} = 4.83, S.D. = 0.38) บุคลากรดำเนินชีวิตอย่างมีฐานรากทางวัฒนธรรมและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมจากกระแสโลกาภิวัตน์ (\bar{X} = 4.82, S.D. = 0.39) บุคลากรของสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.40) ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐานการเรียนรู้หลักเศรษฐกิจพอเพียงของแต่ละระดับชั้นปีการศึกษา ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.40) ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.42) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวม (Standard deviation : S.D.) พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.19 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นใกล้เคียงไปในทิศทางเดียวกัน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์คุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษา เขต 8

ผลการวิเคราะห์คุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 8 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่ามัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic mean: \bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation: S.D.) จากผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 33 แห่ง 132 ฉบับ แล้วนำค่ามัชฌิมเลขคณิตเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best) ได้ผลออกมาดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยรวม (Y_{tot})

(n=33)

ด้าน	คุณภาพชีวิตการทำงานของครู (Y_{tot})	\bar{X}	S.D.	ค่าระดับ
1	ด้านการให้สิ่งตอบแทนที่เหมาะสมและยุติธรรม (Y_1)	4.86	0.26	มากที่สุด
2	ด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ (Y_2)	4.89	0.19	มากที่สุด
3	ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคล (Y_3)	4.87	0.21	มากที่สุด
4	ด้านความเจริญก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน (Y_4)	4.92	0.14	มากที่สุด
5	ด้านการบูรณาการด้านสังคม (Y_5)	4.88	0.21	มากที่สุด
6	ด้านประชาธิปไตยในการทำงาน (Y_6)	4.92	0.18	มากที่สุด
7	ด้านจังหวะชีวิต (Y_7)	4.93	0.19	มากที่สุด
8	ด้านการเกี่ยวข้องกับสังคม (Y_8)	4.93	0.21	มากที่สุด
	รวมค่าเฉลี่ย (Y_{tot})	4.90	0.12	มากที่สุด

จากตารางที่ 15 พบว่าคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 (Y_{tot}) ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.90$, S.D. = 0.12) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 8 ด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านจังหวะชีวิต (Y_7) ($\bar{X} = 4.93$, S.D. = 0.19) ด้านการเกี่ยวข้องกับสังคม (Y_8) ($\bar{X} = 4.93$, S.D. = 0.21) ด้านความเจริญก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน (Y_4) ($\bar{X} = 4.92$, S.D. = 0.14) ด้านประชาธิปไตยในการทำงาน (Y_6) ($\bar{X} = 4.92$, S.D. = 0.18) ด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ (Y_2) ($\bar{X} = 4.89$, S.D. = 0.19) ด้านการบูรณาการด้านสังคม (Y_5) ($\bar{X} = 4.88$, S.D. = 0.21) ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคล (Y_3) ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.21) ด้านการให้สิ่งตอบแทนที่เหมาะสมและยุติธรรม (Y_1) ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.26) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวม (Standard deviation : S.D.) พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.12 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นใกล้เคียงไปในทิศทางเดียวกัน เมื่อวิเคราะห์ระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยจำแนกเป็นรายข้อ ดังแสดงในตารางที่ 16-23

ตารางที่ 16 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ด้านการให้สิ่งตอบแทนที่เหมาะสมและยุติธรรม (Y_1)

(n=33)

ข้อ	คุณภาพชีวิตการทำงานของครู ด้านการให้สิ่งตอบแทนที่เหมาะสมและยุติธรรม (Y_1)	\bar{X}	S.D.	ค่าระดับ
1	ครูได้รับเงินค่าตอบแทนรวมถึงสวัสดิการจากการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม	4.82	0.39	มากที่สุด
2	ครูได้รับเงินค่าตอบแทนจากการปฏิบัติงานเพียงพอกับรายจ่ายในการดำรงชีวิต	4.89	0.31	มากที่สุด
3	ครูได้รับเงินค่าตอบแทนรวมถึงสวัสดิการที่ยุติธรรมเมื่อเปรียบเทียบกับผู้ประกอบวิชาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพหรือลักษณะงานประเภทเดียวกัน	4.87	0.36	มากที่สุด
	รวม (Y_1)	4.86	0.26	มากที่สุด

จากตารางที่ 16 พบว่าคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ด้านการให้สิ่งตอบแทนที่เหมาะสมและยุติธรรม (Y_1) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.26) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ โดยเรียงจากค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ครูได้รับเงินค่าตอบแทนจากการปฏิบัติงานเพียงพอกับรายจ่ายในการดำรงชีวิต ($\bar{X} = 4.89$, S.D. = 0.31) ครูได้รับเงินค่าตอบแทนรวมถึงสวัสดิการที่ยุติธรรมเมื่อเปรียบเทียบกับผู้ประกอบวิชาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพหรือลักษณะงานประเภทเดียวกัน ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.36) ครูได้รับเงินค่าตอบแทนรวมถึงสวัสดิการจากการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.82$, S.D. = 0.39) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวม (Standard deviation : S.D.) พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.26 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นใกล้เคียงไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 17 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย และส่งเสริมสุขภาพ (Y_2)

(n=33)

ข้อ	คุณภาพชีวิตการทำงานของครู ด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ (Y_2)	\bar{X}	S.D.	ค่าระดับ
1	สถานศึกษามีระบบการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม	4.91	0.29	มากที่สุด
2	สถานศึกษากำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และโครงการด้านสิ่งแวดล้อม	4.89	0.32	มากที่สุด
3	สถานศึกษามีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงานและดีต่อร่างกาย	4.84	0.37	มากที่สุด
4	สถานศึกษามีมาตรการรักษาความปลอดภัยภายในสถานศึกษาอย่างดี	4.83	0.37	มากที่สุด
5	สถานศึกษามีโครงการ/กิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพให้กับครูในโรงเรียน	4.83	0.37	มากที่สุด
	รวม (Y_2)	4.89	0.19	มากที่สุด

จากตารางที่ 17 พบว่าคุณภาพชีวิตการทำงานของครู ด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ (Y_2) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.89$, S.D. = 0.19) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 5 ข้อ โดยเรียงลำดับจากค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ สถานศึกษามีระบบการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.91$, S.D. = 0.29) สถานศึกษากำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และโครงการด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.89$, S.D. = 0.32) สถานศึกษามีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงานและดีต่อร่างกาย ($\bar{X} = 4.84$, S.D. = 0.37) สถานศึกษามีมาตรการรักษาความปลอดภัยภายในสถานศึกษาอย่างดี ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.37) สถานศึกษามีโครงการ/กิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพให้กับครูในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.37) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวม (Standard deviation : S.D.) พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.19 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นใกล้เคียงไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 18 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคล (Y_3)

(n=33)

ข้อ	คุณภาพชีวิตการทำงานของครู ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคล (Y_3)	\bar{X}	S.D.	ค่าระดับ
1	ครูมีโอกาสในการพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองอย่างสม่ำเสมอ	4.87	0.34	มากที่สุด
2	ครูสามารถปฏิบัติงานตามทักษะและความรู้ที่มีอย่างเต็มที่	4.86	0.34	มากที่สุด
3	ครูเห็นคุณค่าของการพัฒนาตนเอง และมีความสุขในการทำงาน	4.82	0.39	มากที่สุด
4	ครูมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆของสถานศึกษา	4.93	0.25	มากที่สุด
	รวม (Y_3)	4.87	0.21	มากที่สุด

จากตารางที่ 18 พบว่าคุณภาพชีวิตการทำงานของครู ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคล (Y_3) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.21) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ โดยเรียงลำดับจากค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ครูมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.93$, S.D. = 0.25) ครูมีโอกาสในการพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.34) ครูสามารถปฏิบัติงานตามทักษะและความรู้ที่มีอยู่อย่างเต็มที่ ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.34) ครูเห็นคุณค่าของการพัฒนาตนเองและมีความสุขในการทำงาน ($\bar{X} = 4.82$, S.D. = 0.39) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวม (Standard deviation : S.D.) พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.21 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นใกล้เคียงไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 19 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ด้านความเจริญก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน (Y_4) (n=33)

ข้อ	คุณภาพชีวิตการทำงานของครู ด้านความเจริญก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน (Y_4)	\bar{X}	S.D.	ค่าระดับ
1	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูได้พัฒนาความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่	4.87	0.34	มากที่สุด
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีหลักเกณฑ์และขั้นตอนที่ชัดเจน มีความยุติธรรมในการพิจารณาความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่	4.92	0.27	มากที่สุด
3	ผู้บริหารสถานศึกษาให้การสนับสนุนครูทำงานอย่างอิสระ และเป็นผู้นำในการตัดสินใจ	4.93	0.25	มากที่สุด
4	ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายงานใหม่ๆที่ต้องใช้ความรู้และทักษะเพื่อให้ครูได้รับผิดชอบงานใหม่ที่สูงขึ้น	4.94	0.24	มากที่สุด
5	ผู้บริหารมีนโยบายในการส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	4.92	0.27	มากที่สุด
	รวม (Y_4)	4.92	0.14	มากที่สุด

จากตารางที่ 19 พบว่าคุณภาพชีวิตการทำงานของครู ด้านความเจริญก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน (Y_4) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.92$, S.D. = 0.14) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 5 ข้อ โดยเรียงลำดับจากค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายงานใหม่ๆที่ต้องใช้ความรู้และทักษะเพื่อให้ครูได้รับผิดชอบงานใหม่ที่สูงขึ้น ($\bar{X} = 4.94$, S.D. = 0.24) ผู้บริหารสถานศึกษาให้การสนับสนุนครูทำงานอย่างอิสระและเป็นผู้นำในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.93$, S.D. = 0.25) ผู้บริหารสถานศึกษามีหลักเกณฑ์และขั้นตอนที่ชัดเจน มีความยุติธรรมในการพิจารณาความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ ($\bar{X} = 4.92$, S.D. = 0.27) ผู้บริหารมีนโยบายในการส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.92$, S.D. = 0.27) ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูได้พัฒนาความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.34) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวม (Standard deviation : S.D.) พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.14 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นใกล้เคียงไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 20 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ด้านการบูรณาการด้านสังคม (Y_5)

(n=33)

ข้อ	คุณภาพชีวิตการทำงานของครู ด้านการบูรณาการด้านสังคม(Y_5)	\bar{X}	S.D.	ค่าระดับ
1	ครูได้รับการยอมรับจากผู้บริหารและเพื่อนร่วมงาน	4.88	0.33	มากที่สุด
2	ครูได้รับความร่วมมือในการทำงานจากเพื่อนร่วมงานเป็นอย่างดี	4.92	0.28	มากที่สุด
3	สถานศึกษามีบรรยากาศการทำงานที่ดี มีความเป็นกันเอง อบอุ่นและเอื้ออาทรต่อกัน	4.87	0.34	มากที่สุด
4	ผู้บริหารและเพื่อนครูสามารถให้คำปรึกษากับเพื่อนร่วมงานเป็นอย่างดี	4.84	0.39	มากที่สุด
	รวม (Y_5)	4.88	0.21	มากที่สุด

จากตารางที่ 20 พบว่าคุณภาพชีวิตการทำงานของครู ด้านการบูรณาการด้านสังคม (Y_5) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.88$, S.D. = 0.21) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ โดยเรียงลำดับจากค่ามัชฌิมเลขคณิต จากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ครูได้รับความร่วมมือในการทำงานจากเพื่อนร่วมงานเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.92$, S.D. = 0.28) ครูได้รับการยอมรับจากผู้บริหารและเพื่อนร่วมงาน ($\bar{X} = 4.88$, S.D. = 0.33) สถานศึกษามีบรรยากาศการทำงานที่ดี มีความเป็นกันเอง อบอุนและเอื้ออาทรต่อกัน ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.34) ผู้บริหารและเพื่อนครูสามารถให้คำปรึกษากับเพื่อนร่วมงานเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.84$, S.D. = 0.39) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวม (Standard deviation : S.D.) พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.21 ลักษณะเช่นนี้ แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นใกล้เคียงไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 21 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ด้านประชาธิปไตยในการทำงาน (Y_6)

(n=33)

ข้อ	คุณภาพชีวิตการทำงานของครู ด้านประชาธิปไตยในการทำงาน (Y_6)	\bar{X}	S.D.	ค่าระดับ
1	ครูได้รับสิทธิต่างๆ และมีความเสมอภาค เท่าเทียมกัน	4.93	0.25	มากที่สุด
2	สถานศึกษามีวัฒนธรรมองค์การที่ให้ความเสมอภาคแก่ทุกคนในการทำงาน	4.95	0.23	มากที่สุด
3	ผู้บริหารให้อิสระในการแสดงความคิดเห็นร่วมกัน	4.90	0.32	มากที่สุด
4	ผู้บริหารให้ผลตอบแทนที่ยุติธรรมแก่ผู้ปฏิบัติงาน	4.91	0.29	มากที่สุด
5	ผู้บริหารมอบหมายงานตามความสามารถ และความ ต้องการของผู้ปฏิบัติงาน	4.93	0.25	มากที่สุด
	รวม (Y_6)	4.92	0.18	มากที่สุด

จากตารางที่ 21 พบว่าคุณภาพชีวิตการทำงานของครู ด้านประชาธิปไตยในการทำงาน (Y_6) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.92$, S.D. = 0.18) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 5 ข้อ โดยเรียงลำดับจากค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

สถานศึกษามีวัฒนธรรมองค์การที่ให้ความเสมอภาคแก่ทุกคนในการทำงาน ($\bar{X} = 4.95$, S.D.= 0.23) ครูได้รับสิทธิต่างๆ และมีความเสมอภาคเท่าเทียมกัน ($\bar{X} = 4.93$, S.D. = 0.25) ผู้บริหารมอบหมายงานตามความสามารถและความต้องการของผู้ปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.93$, S.D. = 0.25) ผู้บริหารให้ผลตอบแทนที่ยุติธรรมแก่ผู้ปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.91$, S.D. = 0.29) ผู้บริหารให้อิสระในการแสดงความคิดเห็นร่วมกัน ($\bar{X} = 4.90$, S.D. = 0.32) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวม (Standard deviation : S.D.) พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.18 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นใกล้เคียงไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 22 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ด้านจังหวัด (Y₇)

(n=33)

ข้อ	คุณภาพชีวิตการทำงานของครู ด้านจังหวัด (Y ₇)	\bar{X}	S.D.	ค่าระดับ
1	ครูสามารถแบ่งเวลาได้อย่างเหมาะสมทั้งเรื่องส่วนตัว ครอบครัวและส่วนรวม	4.95	0.23	มากที่สุด
2	ครูใช้เวลาเพื่อพัฒนาตนเองสำหรับการปฏิบัติงานและปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมและสมคูล	4.93	0.25	มากที่สุด
3	ครูมีเวลาเพียงพอที่จะทำงานอดิเรกหลังจากปฏิบัติงานและมีเวลาให้กับครอบครัวในวันหยุด	4.92	0.28	มากที่สุด
	รวม (Y ₇)	4.93	0.19	มากที่สุด

จากตารางที่ 22 พบว่าคุณภาพชีวิตการทำงานของครู ด้านจังหวัด (Y₇) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.93$, S.D. = 0.19) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ โดยเรียงลำดับจากค่ามัชฌิมเลขคณิต จากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ครูสามารถแบ่งเวลาได้อย่างเหมาะสมทั้งเรื่องส่วนตัว ครอบครัวและส่วนรวม ($\bar{X} = 4.95$, S.D. = 0.23) ครูใช้เวลาเพื่อพัฒนาตนเองสำหรับการปฏิบัติงานและปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมและสมคูล ($\bar{X} = 4.93$, S.D.= 0.25) ครูมีเวลาเพียงพอที่จะทำงานอดิเรกหลังจากปฏิบัติงานและมีเวลาให้กับครอบครัวในวันหยุด

($\bar{X} = 4.92$, S.D. = 0.28) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวม (Standard deviation : S.D.) พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.19 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นใกล้เคียงไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 23 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ด้านการเกี่ยวข้องกับสังคม (Y_8)

(n=33)

ข้อ	คุณภาพชีวิตการทำงานของครู ด้านการเกี่ยวข้องกับสังคม (Y_8)	\bar{X}	S.D.	ค่าระดับ
1	ครูมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสถานศึกษาของตนเอง	4.93	0.25	มากที่สุด
2	สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่างๆเพื่อ สาธารณประโยชน์ ต่อชุมชนและสังคม	4.92	0.27	มากที่สุด
3	ครูเห็นคุณค่างานที่ได้ทำและให้ความสำคัญกับหน้าที่ อย่างเต็มที่ในการพัฒนานักเรียน	4.93	0.25	มากที่สุด
	รวม (Y_8)	4.93	0.21	มากที่สุด

จากตารางที่ 23 พบว่าคุณภาพชีวิตการทำงานของครู ด้านการเกี่ยวข้องกับสังคม (Y_8) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.93$, S.D. = 0.21) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ โดยเรียงลำดับจากค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ครูมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสถานศึกษาของตนเอง ($\bar{X} = 4.93$, S.D. = 0.25) ครูเห็นคุณค่างานที่ได้ทำและให้ความสำคัญกับหน้าที่อย่างเต็มที่ในการพัฒนานักเรียน ($\bar{X} = 4.93$, S.D. = 0.25) สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่างๆเพื่อสาธารณประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม ($\bar{X} = 4.9$, S.D. = 0.27) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวม (Standard deviation : S.D.) พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.21 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นใกล้เคียงไปในทิศทางเดียวกัน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8

วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) ปรากฏผลดังรายละเอียดในตารางที่ 24

ตารางที่ 24 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (X_{tot}) และคุณภาพชีวิตการทำงานของครู (Y_{tot}) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8

(n=33)

ตัวแปร	Y_1	Y_2	Y_3	Y_4	Y_5	Y_6	Y_7	Y_8	Y_{tot}
X_1	.263**	.868**	.186*	.360**	.348**	.452**	.340**	.313**	.645**
X_2	.203*	.664**	.137	.290**	.342**	.304**	.275**	.227**	.504**
X_3	.177*	.496**	.197*	.228**	.242**	.206**	.341**	.363**	.470**
X_4	.152	.420**	-.025	.152	.288**	.321**	.322**	.224**	.384**
X_5	.170	.434**	-.004	.181*	.279**	.169	.141	.207*	.330**
X_{tot}	.236**	.693**	.112	.290**	.370**	.355**	.357**	.334**	.570**

** correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed). มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed). มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 24 พบว่าการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (X_{tot}) มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู (Y_{tot}) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 เป็นความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy}=.570$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นรายด้าน พบว่าการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทุกด้าน ($X_1 - X_5$)

ของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา (X_1) กับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูด้านการเกี่ยวข้องกับสังคม (Y_8) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (X_3) กับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูด้านการเกี่ยวข้องกับสังคม (Y_8) มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง นอกนั้นมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ ในขณะที่การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา (X_4) กับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูด้านการให้สิ่งตอบแทนที่เหมาะสมและยุติธรรม (Y_1) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ (X_5) กับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูด้านการให้สิ่งตอบแทนที่เหมาะสมและยุติธรรม (Y_1) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (X_2) กับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูด้านพัฒนาความสามารถของบุคคล (Y_3) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา (X_4) กับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูด้านพัฒนาความสามารถของบุคคล (Y_3) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ (X_5) กับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูด้านพัฒนาความสามารถของบุคคล (Y_3) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา (X_4) กับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูด้านความเจริญก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน (Y_4) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ (X_5) กับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูด้านประชาธิปไตยในการทำงาน (Y_6) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ (X_5) กับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูด้านจังหวะชีวิต (Y_7) ไม่มีความสัมพันธ์ต่อกัน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การดำเนินการวิจัย เรื่องการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อทราบ 1) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 2) คุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 และ 3) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 การดำเนินการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยกำหนดให้ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากกระทรวงศึกษาธิการร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์สถานศึกษาพอเพียง มูลนิธิยุวสถิรคุณ และคุณภาพชีวิตการทำงาน ตามแนวคิดของ วอลตัน (Walton) และใช้สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 เป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit Of Analysis) ซึ่งผู้ให้ข้อมูลในโรงเรียนประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาราชการแทนผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือหัวหน้าฝ่ายบริหารงานต่างๆ จำนวน 1 คน ครูแกนนำสถานศึกษาพอเพียง จำนวน 1 คน และครูที่เป็นคณะทำงานสถานศึกษาพอเพียง จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 36 แห่ง ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาครบทั้งหมด 33 แห่ง 132 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.67 แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิเคราะห์ โดยใช้สถิติคือ ความถี่ (Frequency : f) ร้อยละ (Percentage : %) มัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic mean : \bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation : S.D.) และการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) โดยโปรแกรมสำเร็จรูป

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ

2. คุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านจังหวะชีวิต ด้านการเกี่ยวข้องกับสังคม ด้านความเจริญก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน ด้านประชาธิปไตยในการทำงาน ด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ ด้านการบูรณาการด้านสังคม ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคล ด้านการให้สิ่งตอบแทนที่เหมาะสมและยุติธรรม

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นความสัมพันธ์เชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การอภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาพิจารณาเพื่อทราบสภาพที่แท้จริงของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยสามารถนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงจากค่ามัธยเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก 1) สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 สนองนโยบายหน่วยงานบังคับบัญชาคือกระทรวงศึกษาธิการ และ 2) สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงลงสู่สถานศึกษา เพราะเห็นความสำคัญและตระหนักในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่จะสามารถใช้แก้ปัญหา และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา สามารถพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนาตามแนวพระราชดำริหลักการทำงานและการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กล่าวคือที่ว่าสถานศึกษาสนองนโยบายหน่วยงานบังคับบัญชาคือกระทรวงศึกษาธิการ นั้น เนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการกำหนดเป็นนโยบายให้สถานศึกษานำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มุ่งให้เกิดการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล นำไปสู่การดำเนินชีวิตบนพื้นฐานของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่งผลให้ผู้เรียน ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษามีการดำเนินชีวิตเป็นไปตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งหวังให้สถานศึกษาทุกแห่งบริหารจัดการให้เป็นแบบอย่างในการจัดกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ดังนั้น สถานศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานภายใต้บังคับบัญชาของกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาจัดการเรียนการสอน โดยบูรณาการสอดแทรกหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระวิชาต่างๆตามนโยบาย เพื่อทำยที่สุดแล้วจะเกิดกระบวนการปรับเปลี่ยนจนเป็นวิถีชีวิต และปลูกฝัง บ่มเพาะผู้เรียนให้มีจิตสำนึกและอุปนิสัย “พอเพียง” และสามารถดำรงตนและดำเนินชีวิตให้เจริญก้าวหน้าไปได้ ประการที่สองที่ว่าสถานศึกษาสมควรใจนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนนั้นเป็นเพราะสถานศึกษาตระหนักและเห็นความสำคัญในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอันเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชพระราชทานให้เป็นหลักคิดหลักปฏิบัติในการดำเนินชีวิตของปวงชนชาวไทย โดยมีแนวทางแก้ไขเพื่อให้รอดพ้น

และสามารถดำเนินชีวิตอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน ดังนั้นสถานศึกษานำโดยผู้บริหารและคณะครู จึงน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการปฏิบัติงานและการดำเนินชีวิตประจำวัน ตามบริบทของสถานศึกษา ซึ่งได้แก่การบริหารจัดการสถานศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมุ่งหวังให้นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีความเป็นอยู่อย่างพอเพียง เน้นการปฏิบัติบนทางสายกลางและพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน ซึ่งสอดคล้องกับรายงานวิจัยของ นันทกาญจน์ ชินประพัทธ์ และศาลินา บุญเกื้อ ผู้ศึกษาเรื่อง การศึกษาภาพความสำเร็จของการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผลการวิจัย พบว่า ผลการดำเนินการตามกระบวนการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา จำแนกตามประเภทของโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยปัจจัย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านกิจกรรมพัฒนาบุคลากร และด้านการสร้างเครือข่ายและขยายผล โดยภาพรวมพบว่า ศรร.และ BP มีผลการดำเนินการ ตามกระบวนการอยู่ในระดับมากที่สุดทุกขั้นตอน และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กำธร ทาเวียง ผู้ศึกษาเรื่อง การขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมมีการขับเคลื่อนอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับ ระพีพรรณ คณาฤทธิ์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ระดับของการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่าทั้งภาพรวมรายด้านและรายข้อ อยู่ในระดับมาก

2. จากผลการวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 อยู่ในระดับมากที่สุด 8 ด้าน โดยเรียงจากค่ามัธยเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านจังหวะชีวิต ด้านการเกี่ยวข้องกับสังคม ด้านความเจริญก้าวหน้าและความมั่นคง ในงาน ด้านประชาธิปไตยในการทำงาน สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ การบูรณาการ ด้านสังคม ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคล ด้านการให้สิ่งตอบแทนที่เหมาะสมและยุติธรรม ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรในโรงเรียนได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีความมุ่งมั่นพร้อมที่จะถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียน มีความสามารถและมีความภาคภูมิใจในความสามารถของตนเอง แบ่งเวลาได้อย่างเหมาะสม

ทั้งเรื่องส่วนตัว ครอบครัว และส่วนรวม ใช้เวลาเพื่อพัฒนาตนเองสำหรับการปฏิบัติงานและปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมและมีเวลาเพียงพอ ทำให้ครูสามารถปฏิบัติงานตามทักษะและความรู้ได้อย่างเต็มที่ อีกทั้งผู้บริหารให้อิสระในการแสดงความคิดเห็นร่วมกัน ให้ความเสมอภาคแก่ทุกคนในการทำงาน รวมถึงการจัดสรรเงินค่าตอบแทนสวัสดิการจากการทำงานอย่างเหมาะสม จึงทำให้คุณภาพชีวิตในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อำนวยพร สะอึ้งทอง ผู้ศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่า คุณภาพชีวิตของผู้บริหารในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ด้าน เรียงลำดับค่ามัธยเลขคณิตจากมากไปหาน้อย คือ คุณภาพชีวิตด้านสังคม คุณภาพชีวิตด้านความเป็นมนุษย์ คุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจ ส่วนคุณภาพชีวิตด้านสภาพทั่วไปของชีวิต อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ถัดดาวลัย โภควินท์ และวิรัชดาวลัย สุวรรณมณี ผู้ศึกษาเรื่อง เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุน คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุน คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จินดา กานต์ คงเดชาชาญ ผู้ศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานครูเทศบาลในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครปฐม พบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานครูเทศบาลในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครปฐม โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

3. จากผลการวิจัยที่พบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = .570$) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์แบบคล้อยตามกัน เมื่อพิจารณาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่ามีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 มีความเข้าใจในการบริหารสถานศึกษาตาม

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้นำมาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนสถานศึกษา มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม มีหน่วยการเรียนรู้รวมถึงแผนการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม ผู้บริหารมีความเห็นอกเห็นใจ รับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงานสามารถปฏิบัติงานตามทักษะและความรู้ที่มีได้อย่างเต็มที่ มีมาตรฐานการให้ผลตอบแทนที่ยุติธรรมแก่ครู มีการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการทำงาน มีมาตรการรักษาความปลอดภัยภายในสถานศึกษา ให้อิสระในการแสดงความคิดเห็นร่วมกัน ทำให้ครูมีทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน อีกทั้งผู้บริหารจัดให้มีการจัดอบรมสัมมนา ศึกษาดูงานพร้อมทั้งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญโชติ เกตุแก้ว ที่ศึกษาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและคุณภาพชีวิตในการทำงานของบุคลากรฝ่ายช่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของภัทราวินิ กิจสนธิ ที่ศึกษาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตการทำงาน และประสิทธิผลการปฏิบัติงานของพนักงานในนิคมอุตสาหกรรม จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่าปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิจัยระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงานกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานพบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และผลการวิจัยระหว่างปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานพบว่าปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐพจน์ ยืนยง ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่าข้าราชการครูมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านเงื่อนไขคุณธรรม ด้านความมีเหตุผล ด้านเงื่อนไขความรู้ ด้านมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว และด้านความพอประมาณ ส่วนคุณภาพชีวิต โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับได้แก่ ด้านสังคม ด้านจิตใจ ด้านสิ่งแวดล้อมและด้านร่างกาย การปฏิบัติตามหลักปฏิบัติเศรษฐกิจพอเพียงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($r = 0.703$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ข้อเสนอแนะของการวิจัย

จากข้อค้นพบการวิจัย การอภิปรายผล เรื่องการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 มีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งนี้และข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยได้เสนอแนะการวิจัยไว้ ดังนี้

1. จากการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 พบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ มีค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ลำดับสุดท้าย ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการประเมินผลและปรับปรุงการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพราะทำให้ผู้ปฏิบัติงานได้ทราบผลการดำเนินงานว่าเป็นไปในทิศทางใดและสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปปรับแก้ไข และควรมีการมุ่งเน้นในเรื่องของการติดตามผลให้มากขึ้น เพราะการกำกับติดตามผลเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้งานโครงการนั้นสำเร็จและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. จากการวิเคราะห์คุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 พบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของครู ด้านการให้สิ่งตอบแทนที่เหมาะสมและยุติธรรม มีค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ลำดับสุดท้าย ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของครูด้านการให้สิ่งตอบแทนที่เหมาะสมและยุติธรรม โดยผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความร่วมมือ ในการปฏิบัติตามเกณฑ์การให้เงินเดือนและเกณฑ์การขึ้นเงินเดือนที่ฝ่ายการศึกษาฯ จัดทำขึ้น

3. จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีแผนงาน/โครงการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา โดยให้มีการประชุมอบรม สัมมนาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและส่งเสริม

การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตจัดให้มีระบบนิเทศที่มีประสิทธิภาพและนำมาปฏิบัติอย่างจริงจัง ให้ความสำคัญในการสร้างบรรยากาศองค์การในทุกๆด้านให้เอื้อต่อการทำงานและดีต่อสุขภาพ เพื่อให้ ครูและบุคลากรของสถานศึกษามีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มความสามารถ เกิดการพัฒนาและมีศักยภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ตามที่ได้วิจัยได้ทำการศึกษาด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 เพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า จึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8
2. ควรมีการศึกษามลกระทบของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อการบริหารสถานศึกษาในแต่ละงาน
3. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8
4. ควรมีการศึกษาแนวทางการส่งเสริมคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8

รายการอ้างอิง

รายการอ้างอิง

- Afaf Shukri Haddad, "Auality of life of Jordanian College Students" Dissertdtion Abstracts International,1986.
- Beh, LS.,and Rose, R. C. 2007.Linking QWL and jobformance implication for organization. Performance Improvement.
- Best, John W., Research in Education (New Jersey : Prentice-Hill Inc, 1997.
- Calkins, Peter , "Sufficiency Economy Matrices : Multi-Period Optimization for Local Development Planners," Journal of Economics and Management 5,2(2009)
- Cascio, Wayne F. W.C., Managing Human Resources : Productivity Quality of Worklife Profits. New York : McGraw Hill Book ,1992.
- Champoux Dubrin R., Administrative Science Quarterly (New York: McGraw-Hill, 1981.
- Chen Zhang Jijia Jun and Dong Changfeng, "The Fears of Teacher in Institution of Higher Education," Chiness Education & Society September-October 2005.
- Crobach, Lee J.,Essential of psychological Testing, 3th ed. New York : Herper & Row Publishers,1987.
- Dessler, Gard Personnel : Human Resources Management,4.
- Donald, C. and other. "Quality of working life indicators in Canadian health care organizations: a tool for health care workplaces?" Retrieved 55, 1 Accessed 20 January 2006. Avilable form <http://proquest.umi.com/pqdwweb?did=800535961&sid=16&fmt=2&clientId=61839&RQT=309&VName=PQD,2005>
- Gurst, Robert H., "Quality of work life-learning form Tarrytown," Harvard Business Review 57,4 ,July-August 1979
- Hackman R.J., and L.J. Suttle, Improving Life at Work; Behavior Science Approach to Organizational Change Santa Monica, Calif : Goodyear Publishing., 1974.
- Hong Philip Young P., Vamadu A. Sheriff, and Sandra R. Naeger, "A Bottom-up Definition of Self-sufficiency Voices from Low-income Jobseekers," Qualitative Sivial Work 8,3 ,September 2009

- Huse, Edger F. and Thomas G. Cummings. 1985. Organization Development and Change. Minnesota : West Publishing
- Krejcie ,Robert V. and Earyle W. Morgan, “ตารางประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่าง,” in พื้นฐานการวิจัย, ed. ยุทธพงษ์ กัวยวรรณ์ กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์สุวีริยาสาส์น, 2543.
- Lewin, David , “Collective Bargaining and the Quality of Work Life,” Organizational Dynamica 25, 2 ,November 1981.
- Likert, Rensis, New Pattern of Management New York : Mcgraw-Hill,1961.
- Lunenburg, Fred C. and Allan C. Ornstein, Educational Administration : Concepts and GardDessler,Personnel : Human Resources Management,4.
- Schermerhorn, John R., Management,5
- Skrovan, Daniel J., Quality of work life : Perspectives for Business and the Public Sector Massachusetts : Addison-Wesley Publishing Company, 1983.
- .Quality of Work life : Perspectives for Business and the Public Sector,4-6
- Walton Richard E., “Improving the Quality of work Life, “Harvard Business Review 53, 3, May – June 1974.
- กระทรวงศึกษาธิการ. การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา กรุงเทพฯ : ศูนย์ประสานงานกลางการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2550.
- . “ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) ประจำปี 2556” ,เข้าถึงเมื่อ 8 สิงหาคม 2559,เข้าถึงได้จาก http://www.skp.moe.go.th/home/file_drug/school-porpeang_2556.pdf
- . “พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ.2545, เข้าถึงเมื่อ 20 มีนาคม 2558,เข้าถึงได้จาก http://www.onec.go.th/Act/Law2542/sa_law2542.htm.
- .เอกสารแนวทางการนิเทศเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา,พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ : ศูนย์ประสานงานกลางการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักงานกิจการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ,2552.
- กำธร ทาเวียง,“การขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2553.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, หลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาทำอย่างไรให้สัมฤทธิ์ผล,
การศึกษาวันนี้ รายสัปดาห์, ปีที่ 7 ฉบับที่ 315 (340) วันที่ 11-18 มกราคม 2550.

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงานและศูนย์สถานศึกษาพอเพียง มูลนิธิยุวสถิรคุณ
(ม.ป.ป.). คู่มือประเมินและเกณฑ์คุณภาพสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) ปี
2554 เป็นต้นไป ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (เอกสารอัดสำเนา)

คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง, การประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง, พิมพ์ครั้งที่ 1
กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550.

จินดา กานต์ คงเดชาชาญ, “คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานครูเทศบาลในสถานศึกษา สังกัด
เทศบาลนครนครปฐม” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2555)

ณัฐพจน์ ยืนยง , ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพ
ชีวิตของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร .วารสารจัดการธุรกิจ,
มหาวิทยาลัยบูรพา , 2556.

ธนาสิทธิ์ เพิ่มเพียร, “คุณภาพชีวิตในการทำงานกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานในกลุ่ม
อุตสาหกรรมชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ในเขตนิคมอุตสาหกรรมนวนคร จังหวัดปทุมธานี, ใน
Proceedings รวมบทความวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา, การประชุมวิชาการระดับชาติ
มหาวิทยาลัยศรีปทุม, 2552.

ธีรศักดิ์ อุ่่นอารมย์เลิศ, วิจัยวิทยการวิจัยทางสังคมศาสตร์, พิมพ์ครั้งที่ 2 นครปฐม : คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2558.

นันทกาญจน์ ชินประหัชชร์, ศาลินา บุญเกื้อ “การศึกษาภาพความสำเร็จของการจัดการศึกษาตามหลัก
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” รายงานวิจัย ศูนย์สถานศึกษาพอเพียง มูลนิธิยุวสถิรคุณ ,
2558.

บุญโชติ เกตุแก้ว , “คุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและคุณภาพชีวิตในการทำงาน
ของบุคลากรฝ่ายช่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัด
ประจวบคีรีขันธ์” วารสารวิชาการคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
, 2556.

บุญแสง ชีระภากร, การปรับปรุงคุณภาพชีวิตการทำงาน จุลสารพัฒนาข้าราชการพลเรือน.1
มกราคม-มีนาคม 2533 . เศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา, เข้าถึงเมื่อ 2 กรกฎาคม 2553,
เข้าถึงได้จาก http://www.61.7.252.69/e_eco.pdf.

ประกาศ เรื่องยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580) เข้าถึงได้จาก[http://www.udd.go.th/
www/files/90058.pdf](http://www.udd.go.th/www/files/90058.pdf)

ปริยาพร พาสนาภูมิพงศ์, “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงานและความผูกพันที่มีต่อองค์กรของบุคลากรสำนักงานคลังจังหวัด” (การค้นคว้าอิสระปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและเอกชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร,2553)

พิมพ์ดา โยธาสมุทร, ปัญหาครู-ปัญหาการศึกษาไทย (เนื่องในวันครู 16 มกราคม). เข้าถึงเมื่อ 8 กันยายน 2558, เข้าถึงได้จาก http://thainews.prd.go.th/view.php?m_newsid=255301150257&return=ok

ภัทรวิณี กิจสนธิ์, พรรตน์ แสดงหาญ และอติพล เครือปอง, ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตการทำงานและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของพนักงาน ในนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา. (วารสารสังคมศาสตร์, 2556)

ระพีพรรณ คณาฤทธิ์ “การบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2”วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี,2554.

ลัดดาวัลย์ โภควินท์, วิรัชดาวัลย์ สุวรรณมณี “เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุนคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์” (รายงานฉบับสมบูรณ์เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุน คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์,2553)

วิลาสินี เจนวนิชสถาพร, “ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงานกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มบริษัทโทรในประเทศไทย” การค้นคว้าอิสระปริญญาธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการประกอบการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2553

สกุรัตน์ กุมุทมาศ,การบริหารงานตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอุบลราชธานี เขต 3,เข้าถึงเมื่อ 2 พฤศจิกายน 2559, เข้าถึงได้จาก <http://eppower.thai-forum.net/forumf98/topic-t817.htm>

สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา, การวิจัยการติดตามสภาวะการณ์ครูรายจังหวัด (Teacher Watch) และการสร้างตัวแบบการพัฒนาครู ที่สนองตอบสภาวะการณ์และปัญหาในการทำงานของครู นครปฐม: สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา, 2550.

- สมรภูมิ อ่อนอ่อน ธาณี เกสทอง “แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดตาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38” รายงานสืบเนื่องจากการประชุมสัมมนาวิชาการนำเสนองานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ (Proceedings) เครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ ครั้งที่ 15.
- สมศักดิ์ คงเที่ยง และอัญชลี โพธิ์ทอง, “การบริหารบุคลากรและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์” เอกสารประกอบการสอนรายวิชา EA 733 ภาควิชาการบริหารการศึกษาและอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2550.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 , “แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2558 ,” 17 พฤศจิกายน 2557.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ.2560-2564, เข้าถึงเมื่อ 9 ธันวาคม 2559, เข้าถึงได้จาก http://www.nesdb.go.th/article_attach/article_file_20160922162732.pdf
- . สรุปรัชชาเศรษฐกิจพอเพียง, เข้าถึงเมื่อ 12 ตุลาคม 2558, เข้าถึงได้จาก www.watchari.com/board/index.Php?topic=1593.msg7100#msg7100
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง พ.ศ. 2552-2561 กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค , 2553.
- สุเมธ ตันติเวชกุล, “เศรษฐกิจพอเพียง,” เอกสารสรุปการบรรยายพิเศษเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง เสนอที่ สำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 27 เมษายน 2549.
- สุรยุทธ์ จุลานนท์, “แนวทางการบริหารประเทศตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”, เอกสารประกอบการบรรยายเรื่องแนวทางการบริหารประเทศตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เสนอที่ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล, 24 พฤศจิกายน 2549.
- อมรวิชัย นาครทรรพ, การติดตามสภาวการณ์ทำงานของครู (Teacher Watch) เข้าถึงเมื่อ 8 กันยายน 2558, เข้าถึงได้จาก <http://www.vcharkarn.com/vcafe/60244>
- อัจฉรา โยมสินธุ์ “ชีวิตสมดุของครูพอเพียงแบบอย่าง” รายงานการวิจัยเชิงพัฒนา ศูนย์สถานศึกษาพอเพียง มูลนิธิยุวสถิรคุณ , 2559.
- อำนวยการ สอิ่งทอง , คุณภาพชีวิตของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2556)

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือวิจัย
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ที่ ศธ 6812.2/๑๔๑

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

13 ธันวาคม 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.ชัยวัฒน์ อุทัยแสน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตรวจสอบความตรงของแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวณัฐพร เอี่ยมหรุ่น รหัสนักศึกษา 56252354 นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความประสงค์ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 8” ในกรณีนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัยที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ภาควิชาการบริหารการศึกษาขอขอบคุณในการอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 09 3979 3455

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. ดร.ชัยวัฒน์ อุทัยแสน
 วุฒิทางการศึกษา: ปรัชญาดุสิตบัณฑิต สาขา การบริหารการศึกษา
 ตำแหน่ง : อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
2. ดร.ศุภากร เมฆขยาย
 วุฒิทางการศึกษา: ปรัชญาดุสิตบัณฑิต สาขา การบริหารการศึกษา
 ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดวังแก้วเวการาม
3. นายสัมพันธ์ เถาฆานกุล
 วุฒิทางการศึกษา: ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขา การบริหารการศึกษา
 ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวัดประสาธลสิทธิ์ (ศรีพรหมินทร์)
4. ว่าที่ร้อยตรีวารินทร์ ทองอยู่ยัด
 วุฒิทางการศึกษา: ครุศาสตรบัณฑิต สาขา ภาษาไทย
 ตำแหน่ง : ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนประสาทรัฐประชากิจ
5. นางสาววันวิสาข์ อ็อกจินดา
 วุฒิทางการศึกษา: การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาวิจัยและพัฒนาศึกษาศึกษาพัฒนาชุมชน
 ตำแหน่ง : ครู โรงเรียนประสาทรัฐประชากิจ

ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยในส่วนของตัวแปรตาม คือ คุณภาพ

ชีวิตการทำงานของคุณครู

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
ด้านการให้สิ่งตอบแทนที่เหมาะสมและยุติธรรม									
1	ครูได้รับเงินค่าตอบแทนรวมถึงสวัสดิการจากการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม	1	1	1	1	1	5	1.00	ได้
2	ครูได้รับเงินค่าตอบแทนจากการปฏิบัติงานเพียงพอกับรายจ่ายในการดำรงชีวิต	1	1	1	1	1	5	1.00	ได้
3	ครูได้รับเงินค่าตอบแทนรวมถึงสวัสดิการที่ยุติธรรมเมื่อเปรียบเทียบกับผู้ประกอบวิชาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพหรือลักษณะงานประเภทเดียวกัน	1	1	1	1	1	5	1.00	ได้
ด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ									
4	สถานศึกษามีระบบการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม	1	1	1	0	1	4	0.80	ได้
5	สถานศึกษากำหนดนโยบายวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และโครงการด้านสิ่งแวดล้อม	1	1	1	1	1	5	1.00	ได้
6	สถานศึกษามีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงานและดีต่อร่างกาย	1	1	1	1	1	5	1.00	ได้

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
7	สถานศึกษามีมาตรการรักษาความปลอดภัยภายในสถานศึกษาอย่างดี	1	1	1	1	1	5	1.00	ได้
8	สถานศึกษามีโครงการ/กิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพให้กับครูในโรงเรียน	1	1	1	1	1	5	1.00	ได้
ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคล									
9	ครูมีโอกาสนในการพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองอย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	1	1	5	1.00	ได้
10	ครูสามารถปฏิบัติงานตามทักษะและความรู้ที่มีอย่างเต็มที่	1	1	1	1	1	5	1.00	ได้
11	ครูเห็นคุณค่าของการพัฒนาตนเอง และมีความสุขในการทำงาน	1	1	1	1	1	5	1.00	ได้
12	ครูมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	ได้
ด้านความเจริญก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน									
13	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูได้พัฒนาความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่	1	1	1	1	1	5	1.00	ได้
14	ผู้บริหารสถานศึกษามีหลักเกณฑ์และขั้นตอนที่ชัดเจน มีความยุติธรรมในการพิจารณาความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่	1	1	1	1	1	5	1.00	ได้

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
15	ผู้บริหารสถานศึกษาให้การสนับสนุนครู ทำงานอย่างอิสระ และเป็นผู้นำในการตัดสินใจ	1	1	1	1	1	5	1.00	ได้
16	ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายงานใหม่ๆที่ต้องใช้ความรู้และทักษะเพื่อให้ครูได้รับผิดชอบงานใหม่ที่สูงขึ้น	1	1	1	1	1	5	1.00	ได้
17	ผู้บริหารมีนโยบายในการส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	5	1.00	ได้
ด้านการบูรณาการด้านสังคม									
18	ครูได้รับการยอมรับจากผู้บริหารและเพื่อนร่วมงาน	1	1	1	1	1	5	1.00	ได้
19	ครูได้รับความร่วมมือในการทำงานจากเพื่อนร่วมงานเป็นอย่างดี	1	1	1	1	1	5	1.00	ได้
20	สถานศึกษามีบรรยากาศการทำงานที่ดี มีความเป็นกันเองอบอุ่นและเอื้ออาทรต่อกัน	1	1	1	1	1	5	1.00	ได้
21	ผู้บริหารและเพื่อนครูสามารถให้คำปรึกษากับเพื่อนร่วมงานเป็นอย่างดี	1	1	1	1	1	5	1.00	ได้
ด้านประชาธิปไตยในการทำงาน									
22	ครูได้รับสิทธิต่างๆ และมีความเสมอภาค เท่าเทียมกัน	1	1	1	1	1	5	1.00	ได้
23	สถานศึกษามีวัฒนธรรมองค์การที่ให้ความเสมอภาคแก่ทุกคน	1	1	1	1	1	5	1.00	ได้

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
24	ผู้บริหารให้อิสระในการแสดง ความคิดเห็นร่วมกัน	1	1	1	1	1	5	1.00	ได้
25	ผู้บริหารให้ผลตอบแทนที่ ยุติธรรมแก่ผู้ปฏิบัติงาน	1	1	1	0	1	4	0.80	ได้
26	ผู้บริหารมอบหมายงานตาม ความสามารถ และความต้องการ ของผู้ปฏิบัติงาน	1	1	1	1	1	5	1.00	ได้
ด้านจังหวะชีวิต									
27	ครูสามารถแบ่งเวลาได้อย่าง เหมาะสมทั้งเรื่องส่วนตัว ครอบครัวและส่วนรวม	1	1	1	1	1	5	1.00	ได้
28	ครูใช้เวลาเพื่อพัฒนาตนเอง สำหรับการปฏิบัติงานและปฏิบัติ ตนอย่างเหมาะสมและสมดุล	1	1	1	1	1	5	1.00	ได้
29	ครูมีเวลาเพียงพอที่จะทำงาน อดิเรกหลังจากปฏิบัติงานและมี เวลาให้กับครอบครัวในวันหยุด	1	1	1	1	1	5	1.00	ได้
ด้านการเกี่ยวข้องกับสังคม									
30	ครูมีความรับผิดชอบต่อสังคม และสถานศึกษาของตนเอง	1	1	1	1	1	5	1.00	ได้
ด้านประชาธิปไตยในการทำงาน									
31	สถานศึกษาให้ความร่วมมือใน การจัดกิจกรรมต่างๆเพื่อ สาธารณประโยชน์ ต่อชุมชนและ สังคม	1	0	1	1	1	4	0.80	ได้

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
32	ครูเห็นคุณค่างานที่ได้ทำและให้ความสำคัญกับหน้าที่อย่างเต็มที่ในการพัฒนานักเรียน	1	1	1	1	1	5	1.00	ได้

ภาคผนวก ค

หนังสือขอตกลงเครื่องมือวิจัย

รายชื่อสถานศึกษาที่ใช้ในการทดลองเครื่องมือวิจัย (try out)

ที่ ศธ 6812.2/102๗

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

22 พฤษภาคม 2560

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสมุทรสาครวิทยาลัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 4 ฉบับ

ด้วย นางสาวณัฐพร เอี่ยมหุร่น รหัสนักศึกษา 56252354 นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ประสงค์ ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตการทำงาน ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8” ในกรณีนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา ใคร่ขอ ความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทำการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือในหน่วยงานของท่าน เพื่อนำไปปรับปรุง แก้ไขก่อนนำไปใช้ในการวิจัยกลุ่มตัวอย่าง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ภาควิชาการบริหารการศึกษาขอขอบคุณในการอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์)

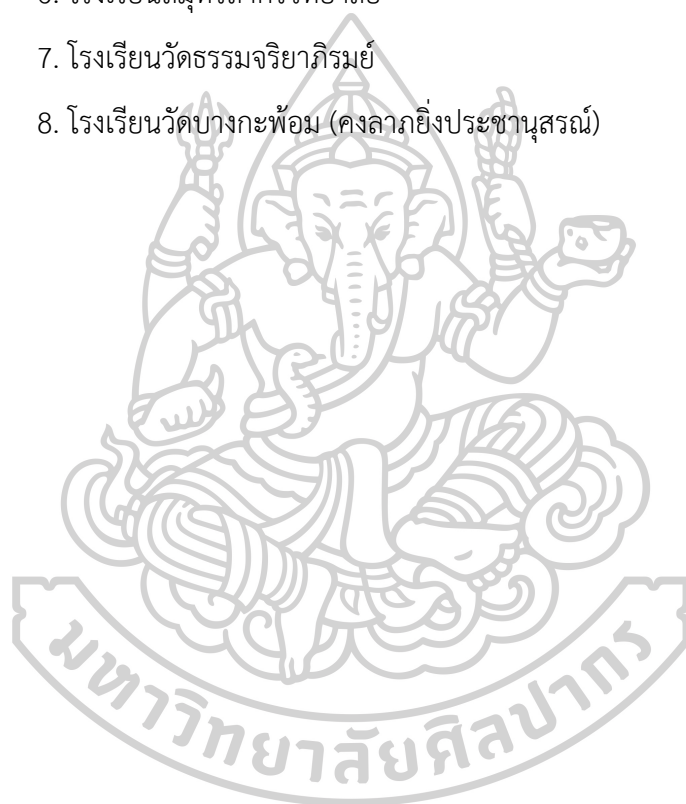
หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 09 3979 3455

รายชื่อสถานศึกษาที่ใช้ในการทดลองเครื่องมือวิจัย (try out)

1. โรงเรียนถาวรานุกูล
2. โรงเรียนท้ายหาด
3. โรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย
4. โรงเรียนกุศลวิทยา
5. โรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ
6. โรงเรียนสมุทรสาครวิทยาลัย
7. โรงเรียนวัดธรรมจริยาภิรมย์
8. โรงเรียนวัดบางกะพ้อม (คงลาภยิ่งประชานุสรณ์)

Case Processing Summary			
		N	%
Cases	Valid	132	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	132	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.812	32

Item-Total Statistics				
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
1	151.86	13.300	.208	.812
2	151.78	13.379	.249	.809
3	151.80	12.984	.359	.805
4	151.77	13.280	.321	.806
5	151.79	13.558	.162	.813
6	151.83	13.560	.127	.815
7	151.84	12.822	.402	.803
8	151.84	13.127	.284	.808
9	151.80	13.442	.196	.812
10	151.81	13.513	.160	.813

Item-Total Statistics				
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
11	151.86	12.949	.337	.806
12	151.74	13.460	.277	.808
13	151.80	13.457	.190	.812
14	151.75	13.166	.416	.804
15	151.74	13.445	.285	.808
16	151.73	13.631	.197	.810
17	151.75	13.319	.335	.806
18	151.80	13.080	.359	.805
19	151.76	12.979	.491	.801
20	151.80	13.228	.285	.808
21	151.83	13.163	.258	.810
22	151.74	13.002	.533	.800
23	151.73	13.559	.259	.809
24	151.77	13.124	.345	.805
25	151.77	13.250	.336	.806
26	151.74	13.124	.464	.802
27	151.73	13.513	.287	.808
28	151.74	13.506	.252	.809
29	151.76	12.903	.531	.799
30	151.74	13.048	.507	.801
31	151.75	13.059	.473	.802
32	151.74	13.216	.412	.804

ภาคผนวก จ

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

รายชื่อสถานศึกษาที่ใช้ในการวิจัย

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ที่ ศธ 6806 (งศ) / พิธษ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

29 พฤษภาคม 2560

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียน

ด้วย นางสาวณัฐพร เอี่ยมหรุ่น รหัสประจำตัว 56252354 นักศึกษาระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 " มีความประสงค์ จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ผู้อำนวยการ โรงเรียน รองผู้อำนวยการ โรงเรียน ครูแกนนำสถานศึกษาพอเพียง และคณะกรรมการสถานศึกษาพอเพียง ใน โรงเรียนของท่าน เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดแจ้ง ผู้อำนวยการ โรงเรียน รองผู้อำนวยการ โรงเรียน ครูแกนนำสถานศึกษาพอเพียง และคณะกรรมการสถานศึกษาพอเพียง ทราบ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้แก่ นักศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย

รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
นครปฐม โทร.034-218790

รายชื่อสถานศึกษาที่ใช้ในการวิจัย

โรงเรียนในจังหวัดราชบุรี จำนวน 14 แห่ง ได้แก่

1. โรงเรียนราชโบริกานุเคราะห์	8. โรงเรียนโสภณศิริราษฎร์
2. โรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์	9. โรงเรียนรัตนราษฎร์บำรุง
3. โรงเรียนปากท่อพิทยาคม	10. โรงเรียนวัดสันติการามวิทยา
4. โรงเรียนกรับใหญ่ว่องกุลกิจพิทยา	11. โรงเรียนท่ามะขามวิทยา
5. โรงเรียนหนองโพวิทยา	12. โรงเรียนรัฐราษฎร์อุปถัมภ์
6. โรงเรียนสายธรรมจันทร์	13. โรงเรียนบางแพปฐมพิทยา
7. โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี	14. โรงเรียนเนกขัมมิวิทยา

โรงเรียนในจังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 22 แห่ง ได้แก่

1. โรงเรียนเทพศิรินทร์ลาดหญ้า	12. โรงเรียนหนองรีประชานิมิต
2. โรงเรียนเทพมงคลรังษี	13. โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์
3. โรงเรียนไทรโยคน้อยวิทยา	14. โรงเรียนประชามงคล
4. โรงเรียนอุดมสิทธิศึกษา	15. โรงเรียนร่มเกล้า กาญจนบุรี
5. โรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษก	16. โรงเรียนท่ามะกาพิทยาคม
6. โรงเรียนท่าเรือพิทยาคม	17. โรงเรียนท่าม่วงราษฎร์บำรุง
7. โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์	18. โรงเรียนเลาขวัญราษฎร์บำรุง
8. โรงเรียนห้วยกระเจาพิทยาคม	19. โรงเรียนต๋านมะขามเตี้ยพิทยาคม
9. โรงเรียนหนองขาโกวิทพิทยาคม	20. โรงเรียนพนมทวนชนูปถัมภ์
10. โรงเรียนนิวิฐราษฎร์อุปถัมภ์	21. โรงเรียนหนองปรือพิทยาคม
11. โรงเรียนพนมทวนพิทยาคม สว่างเฉลิมสุคนธ์	22. โรงเรียนพังตรุราษฎร์รังสรรค์

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8

แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย เรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ข้อมูลที่ได้จากความคิดเห็นของท่านมีค่าอย่างยิ่งต่อการวิจัยนี้ ข้อมูลที่ท่านตอบถือเป็นความลับและขอรับรองว่าจะไม่มีผลกระทบต่อการทำงานหรือสถานศึกษาของท่านแต่ประการใด จึงขอความกรุณาโปรดตอบให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง

ผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละสถานศึกษาประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาการแทนผู้อำนวยการสถานศึกษา 1 คน 2) รองผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือหัวหน้าฝ่ายบริหารงานต่างๆ 1 คน 3) ครูแกนนำสถานศึกษาพอเพียง 1 คน 4) ครูที่เป็นคณะทำงานสถานศึกษาพอเพียง 1 คน

แบบสอบถามนี้ ประกอบด้วย 3 ตอน จำนวน 94 ข้อ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
จำนวน 62 ข้อ

ตอนที่ 3 คุณภาพชีวิตการทำงานของครู จำนวน 32 ข้อ

เมื่อท่านให้ข้อมูลครบถ้วนทุกข้อแล้ว โปรดจัดส่งแบบสอบถามนี้คืนทางไปรษณีย์ ซึ่งผู้วิจัยได้แนบซองมาพร้อมกันนี้แล้ว

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นางสาวณัฐพร เอี่ยมหรุ่น

นักศึกษาปริญญาโท ภาควิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ตอนที่ 2 : การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

คำชี้แจง : โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับของการปฏิบัติที่เกิดขึ้นกับท่านตามสภาพ

ที่เป็นจริง

- 1 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับน้อย
- 3 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับปานกลาง
- 4 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก
- 5 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (X_{tot})	ระดับ ความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา (4 องค์กรประกอบ 14 ตัวบ่งชี้) (X_1)						
1. นโยบาย						
1	มีนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษาและบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี					
2	ดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปีที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา					
3	ติดตามผลการดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติการประจำปีที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา					
4	นำผลการติดตามมาพัฒนานโยบาย/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา					
2. วิชาการ						
5	มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
6	ดำเนินการตาม แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
7	ติดตามผลการดำเนินการตาม แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการ					

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (X_{tot})	ระดับ ความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
	เรียนรู้					
8	นำผลการติดตามไปพัฒนา แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
3. งบประมาณ						
9	มีการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
10	ดำเนินการตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
11	ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
12	นำผลการติดตามมาพัฒนาและปรับปรุง การบริหารจัดการงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
4. บริหารทั่วไป						
13	บริหารอาคารสถานที่และจัดการแหล่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
14	ประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน					
ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (4 องค์ประกอบ 14 ตัวบ่งชี้) (X_2)						
1. หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง						
15	มีหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้					
16	มีการนิเทศ/ติดตาม/ประเมินผล การนำหน่วยการเรียนรู้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
17	มีการศึกษา/วิเคราะห์/วิจัย เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
2. การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้						

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (X_{tot})	ระดับ ความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
18	มีแผนจัดการเรียนที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆตามมาตรฐานการเรียนรู้					
19	คุณภาพของแผนจัดการเรียนที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ					
20	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ					
21	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
3. สื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง						
22	จัดหา/ผลิต/ใช้/เผยแพร่ สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
23	จัดทำ/พัฒนา/เผยแพร่ แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
24	ใช้แหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะอย่างพอเพียงของผู้เรียน					
4. การวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง						
25	จัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
26	ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
27	รายงานผลการประเมิน และนำมาปรับปรุง/พัฒนา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
28	จัดแสดง/เผยแพร่/ประกวด/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้					
ด้านการจัดกิจกรรมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (3 องค์ประกอบ 15 ตัวบ่งชี้) (X_3)						
1. การแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน						

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (X_{tot})	ระดับ ความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
29	มีแผนงานแนะแนวเพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
30	จัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
31	มีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถ แก้ปัญหาและพัฒนาตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
32	ติดตามผลการจัดกิจกรรมแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
33	นำผลการติดตามมาใช้พัฒนาการจัดกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
2. กิจกรรมนักเรียน						
34	มีแผนงาน/โครงการส่งเสริมกิจกรรมนักเรียนเพื่อให้ผู้เรียน “อยู่อย่างพอเพียง”					
35	จัดกิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
36	ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งชุมนุม/ชมรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
37	มีการประยุกต์ใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/วัฒนธรรม/หลักคำสอนทางศาสนาในการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
38	ติดตามผลการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
39	นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนา กิจกรรมนักเรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
3.กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์						
40	มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสา และมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
41	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา หรือพัฒนาสถานศึกษา/ชุมชน					

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (X_{tot})	ระดับ ความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
	ด้านเศรษฐกิจ หรือสังคม หรือสิ่งแวดล้อมหรือวัฒนธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
42	ติดตามผลการดำเนินกิจกรรม เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
43	นำผลการติดตามมา ปรับปรุง/พัฒนาการดำเนินกิจกรรม เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา (2 องค์ประกอบ 7 ตัวบ่งชี้) (X_4)						
1. การพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง						
44	มีแผนงาน/โครงการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
45	มีการจัดการประชุม/อบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่					
46	ส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ					
47	จัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่บุคลากรของสถานศึกษา					
2. การติดตามและขยายผล						
48	ติดตามผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
49	นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนาการดำเนินโครงการ/กิจกรรมพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
50	ขยายผลและเผยแพร่ ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
ผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ (4 องค์ประกอบ 12 ตัวบ่งชี้) (X_5)						
1.สถานศึกษา						

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (X_{tot})	ระดับ ความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
51	คุณลักษณะของสถานศึกษาพอเพียง					
	2.ผู้บริหาร					
52	คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาพอเพียง					
	3.บุคลากรของสถานศึกษา					
53	บุคลากรของสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
54	บุคลากรจัดการทรัพยากรและดำเนินชีวิตด้านเศรษฐกิจอย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
55	บุคลากรอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนเพื่อส่วนรวมและสาธารณประโยชน์					
56	บุคลากรรู้จักใช้และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ					
57	บุคลากรดำเนินชีวิตอย่างมีฐานรากทางวัฒนธรรมและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมจากกระแสโลกาภิวัตน์					
	4.ผู้เรียน					
58	ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้หลักเศรษฐกิจพอเพียง ของแต่ละระดับชั้นปี การศึกษา					
59	ผู้เรียนปฏิบัติตน ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านวัตถุ/เศรษฐกิจ					
60	ผู้เรียนปฏิบัติตน ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านสังคม					
61	ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านสิ่งแวดล้อม					
62	ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านวัฒนธรรม					

ตอนที่ 3 : คุณภาพชีวิตการทำงานของคุณ

คำชี้แจง : โปรดเขียนเครื่องหมาย \checkmark ในช่องระดับของการปฏิบัติที่เกิดขึ้นกับท่านตามสภาพที่เป็น

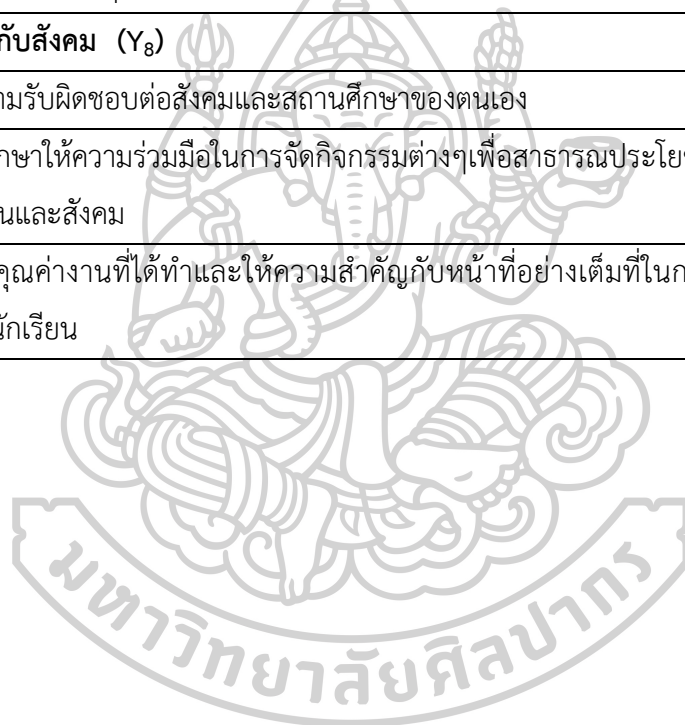
จริง

- 1 หมายถึง คุณภาพชีวิตการทำงานของคุณ อยู่ในระดับน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง คุณภาพชีวิตการทำงานของคุณ อยู่ในระดับน้อย
- 3 หมายถึง คุณภาพชีวิตการทำงานของคุณ อยู่ในระดับปานกลาง
- 4 หมายถึง คุณภาพชีวิตการทำงานของคุณ อยู่ในระดับมาก
- 5 หมายถึง คุณภาพชีวิตการทำงานของคุณ อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อ	คุณภาพชีวิตการทำงานของคุณ (Y_{tot})	ระดับ ความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
การให้สิ่งตอบแทนที่เหมาะสมและยุติธรรม (Y_1)						
1	ครูได้รับเงินค่าตอบแทนรวมถึงสวัสดิการจากการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม					
2	ครูได้รับเงินค่าตอบแทนจากการปฏิบัติงานเพียงพอกับรายจ่ายในการดำรงชีวิต					
3	ครูได้รับเงินค่าตอบแทนรวมถึงสวัสดิการที่ยุติธรรมเมื่อเปรียบเทียบกับผู้ประกอบวิชาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพหรือลักษณะงานประเภทเดียวกัน					
สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ (Y_2)						
4	สถานศึกษามีระบบการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม					
5	สถานศึกษากำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และโครงการด้านสิ่งแวดล้อม					
6	สถานศึกษามีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงานและดีต่อร่างกาย					
7	สถานศึกษามีมาตรการรักษาความปลอดภัยภายในสถานศึกษาอย่างดี					
8	สถานศึกษามีโครงการ/กิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพให้กับครูในโรงเรียน					
การพัฒนาความสามารถของบุคคล (Y_3)						
9	ครูมีโอกาสในการพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองอย่างสม่ำเสมอ					
10	ครูสามารถปฏิบัติงานตามทักษะและความรู้ที่มีอย่างเต็มที่					

ข้อ	คุณภาพชีวิตการทำงานของครู (Y_{tot})	ระดับ ความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
11	ครูเห็นคุณค่าของการพัฒนาตนเอง และมีความสุขในการทำงาน					
12	ครูมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆของสถานศึกษา					
ความเจริญก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน (Y_4)						
13	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูได้พัฒนาความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่					
14	ผู้บริหารสถานศึกษามีหลักเกณฑ์และขั้นตอนที่ชัดเจน มีความยุติธรรมในการพิจารณาความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่					
15	ผู้บริหารสถานศึกษาให้การสนับสนุนครู ทำงานอย่างอิสระ และเป็นผู้นำในการตัดสินใจ					
16	ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายงานใหม่ๆที่ต้องใช้ความรู้และทักษะเพื่อให้ครูได้รับผิดชอบงานใหม่ที่สูงขึ้น					
17	ผู้บริหารมีนโยบายในการส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง					
การบูรณาการด้านสังคม (Y_5)						
18	ครูได้รับการยอมรับจากผู้บริหารและเพื่อนร่วมงาน					
19	ครูได้รับความร่วมมือในการทำงานจากเพื่อนร่วมงานเป็นอย่างดี					
20	สถานศึกษามีบรรยากาศการทำงานที่ดี มีความเป็นกันเอง อบอุนและเอื้ออาทรต่อกัน					
21	ผู้บริหารและเพื่อนครูสามารถให้คำปรึกษากับเพื่อนร่วมงานเป็นอย่างดี					
ประชาธิปไตยในการทำงาน (Y_6)						
22	ครูได้รับสิทธิต่างๆ และมีความ เสมอภาค เท่าเทียมกัน					
23	สถานศึกษามีวัฒนธรรมองค์การที่ให้ความเสมอภาคแก่ทุกคนในการทำงาน					
24	ผู้บริหารให้อิสระในการแสดงความคิดเห็นร่วมกัน					
25	ผู้บริหารให้ผลตอบแทนที่ยุติธรรมแก่ผู้ปฏิบัติงาน					
26	ผู้บริหารมอบหมายงานตามความสามารถ และความต้องการของผู้ปฏิบัติงาน					
จังหวะชีวิต (Y_7)						

ข้อ	คุณภาพชีวิตการทำงานของคุณครู (Y_{tot})	ระดับ ความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
27	ครูสามารถแบ่งเวลาได้อย่างเหมาะสมทั้งเรื่องส่วนตัว ครอบครัวและส่วนรวม					
28	ครูใช้เวลาเพื่อพัฒนาตนเองสำหรับการปฏิบัติงานและปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมและสมดุล					
29	ครูมีเวลาเพียงพอที่จะทำงานอดิเรกหลังจากปฏิบัติงานและมีเวลาให้กับครอบครัวในวันหยุด					
การเกี่ยวข้องกับสังคม (Y_g)						
30	ครูมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสถานศึกษาของตนเอง					
31	สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่างๆเพื่อสาธารณประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม					
32	ครูเห็นคุณค่างานที่ได้ทำและให้ความสำคัญกับหน้าที่อย่างเต็มที่ในการพัฒนานักเรียน					

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	ณัฐพร เอี่ยมหรุ่น
วัน เดือน ปี เกิด	03 ธันวาคม 2530
สถานที่เกิด	กาญจนบุรี
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2552 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี (บ.บ.) สาขาการเงินการธนาคาร คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา พ.ศ. 2553 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี พ.ศ. 2557 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี เอกภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ (ศศ.บ.) มหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2556 ศึกษาต่อระดับศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ที่อยู่ปัจจุบัน	94 หมู่ 5 ตำบลประสาธลสิทธิ์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี 70210

